

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

**Sportovně vzdělávací činnost dětí v SH ČMS
a akce pro děti a mládež pořádané složkami IZS**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Studijní program: **OCHRANA OBYVATELSTVA**

Autor: Bc. Eliška Bučilová

Vedoucí práce: PhDr. Zuzana Freitinger-Skalická, Ph.D.

České Budějovice 2024

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci s názvem “ *Sportovně vzdělávací činnost dětí v SH ČMS a akce pro děti a mládež pořádané složkami IZS*“ jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby diplomové práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé diplomové práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí mé diplomové práce paní PhDr. Zuzaně Freitinger-Skalické, Ph.D., za velmi vstřícný a milý přístup při pomoci se zpracování této diplomové práce. Poděkování patří i jednotlivým respondentům za jejich ochotu při rozhovoru k praktické části diplomové práce. A velké díky patří mé rodině a mému příteli za pevné nervy, které se mnou měli při mém studiu.

Sportovně vzdělávací činnost dětí v SH ČMS a akce pro děti a mládež pořádané složkami IZS

Abstrakt

V dnešní době je požární sport pro děti a mládež poměrně známým sportovním odvětvím, dříve požární sport byl především pro mužské pohlaví, nyní však mají velké zastoupení ženy a děti. Právě dětmi a mládeží a jejich sportovně vzdělávací činností se zabývá tato diplomová práce. Tato diplomová práce je tedy přímo zaměřena na Sportovně vzdělávací činnost dětí v SH ČMS a mimo jiné i na akce pro děti a mládež pořádané složkami IZS. První část diplomové práce se zaměřuje na analýzu informací týkající se požárního sportu a jeho postupného vývoje do dnešní doby. V dalších kapitolách první části jsou zpracovány informace ohledně organizace Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, práce s kolektivy mladých hasičů. Největší část se zaměřuje na sportovně vzdělávací činnost dětí v SH ČMS, v které jsou popsány jednotlivé hry pro děti a mládež a jejich disciplíny. V druhé části této diplomové práce jsou zpracovány cíle diplomové práce a odpověď na výzkumnou otázku. Práce má celkem tři cíle, týkající se mladých hasičů a akcí pro ně pořádané. Výzkumná otázka se také týká mladých hasičů, a zní: stoupá jejich počet v organizaci SH ČMS? Na zodpovězení výzkumné otázky byly použity rozhovory s vedoucími mladých hasičů. Tato práce má informační charakter, díky kterému je objasněno a shrnuto fungování kolektivu mladých hasičů, práce s nimi a také soutěže, kterých se mohou účastnit. Tato diplomová práce má osvětlit veřejnosti sportovně vzdělávací činnost dětí v SH ČMS a soutěže, které jsou pro děti a mládež připravované a kterých se mohou účastnit.

Klíčová slova: Sdružení Čech, Moravy a Slezska, mladý hasič, požární sport, závodník, kolektiv

Sports and educational activities of children in SH ČMS and events for children and youth organized by IZS components

Abstract

Nowadays, fire sports for children and young people are a relatively well-known sport, previously fire sports were mainly for men, but now women and children are well represented. Especially with children and youth and their sports and educational activities this diploma thesis deals with. This thesis is therefore directly focused at Sports and educational activities for children in SH CMS and, among other things, at events for children and youth organized by IZS components. The first part of the diploma thesis is focused on the analysis of information related to fire sports and its gradual development until today. In the other chapters of the first part, information is processed regarding the organization of the Czech, Moravian and Silesian Association of Firefighters, work with collectives of young firefighters. The biggest part is focusing on the sports and educational activities of children in SH CMS, in which individual games for children and youth and their disciplines are described. The objectives of the thesis and the answer to the research question are elaborated in the second part of this thesis. The work has a total of three goals, concerning young firefighters and events organized for them. The research question also concerns young firefighters, and it reads: is their number increasing in the SH CMS organization? Interviews with youth firefighter leaders were used to answer the research question. This work has an informational nature, thanks to which the functioning of the collective of young firefighters, work with them and also the competitions in which they can participate are clarified and summarized. This diploma thesis aims to enlighten the public about the sports and educational activities of children in SH CMS and the competitions that are prepared for children and youth and in which they can participate.

Keywords: association Čech, Morava and Slezsko, young fireman, fire sport, competitor, group

OBSAH

ÚVOD	9
1 SOUČASNÝ STAV	11
1.1 POŽÁRNÍ SPORT	11
1.1.1 <i>Počátky požárního sportu</i>	11
1.1.2 <i>Kategorie soutěží požárního sportu</i>	12
1.1.2.1 Hasičský záchranný sbor České republiky	12
1.1.2.1.1 Organizace hasičského záchranného sboru ČR.....	12
1.2 SH ČMS	13
1.2.1 <i>Struktura SH ČMS</i>	13
1.2.2 <i>Historie SH ČMS</i>	14
1.3 KOLEKTIV MLADÝCH HASIČŮ	15
1.3.1 <i>Historie</i>	15
1.3.2 <i>Struktura kolektivu mladých hasičů</i>	17
1.3.2.1 Mladý hasič	18
1.3.2.2 Osobnost vedoucího dětského kolektivu	20
1.3.2.3 Styly výchovy	22
1.3.2.4 Trest a odměna	23
1.3.2.5 Hra jako pedagogický prostředek	24
1.4 SPORTOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST SH ČMS.....	26
1.4.1 <i>Činnost mladých hasičů</i>	27
1.4.2 <i>Plamínek</i>	27
1.4.2.1 Soutěžní disciplíny:	28
1.4.2.1.1 štafeta požárních trojic	28
1.4.2.1.2 štafeta 3 x 50 metrů s překážkami.....	29
1.4.2.1.3 štafeta CTIF	30
1.4.2.1.4 Útok se džberovou stříkačkou.....	32
1.4.3 <i>Směrnice pro činnost kolektivů mladých hasičů</i>	33
1.4.3.1 Oblast činnosti se sportovními oddíly dětí a mládeže	34
1.4.3.2 Výchovně vzdělávací část – činnost s kolektivy mladých hasičů	34
1.4.3.3 Zapojení do výchovně vzdělávací části hry Plamen.....	35

1.4.4	<i>Hra Plamen</i>	35
1.4.4.1	Sportovní část hry Plamen.....	36
1.4.4.2	Sportovní disciplíny.....	37
1.4.4.2.1	Požární útok	37
1.4.4.2.2	Požární útok s překážkami CTIF.....	39
1.4.4.2.3	Štafeta 4 x 60 metrů	42
1.4.4.2.4	400 metrů štafetový běh s překážkami CTIF	43
1.4.4.2.5	Štafeta požárních dvojic	45
1.4.4.2.6	Běh na 60 m s překážkami	46
1.4.5	<i>Celoroční činnost dorostu SH ČMS</i>	47
1.4.5.1	Sportovní část	48
1.4.5.2	Sportovní disciplíny.....	48
1.4.5.2.1	Požární útok	50
1.4.5.2.2	Štafeta 4 x 100 m.....	51
1.4.5.2.3	Běh na 100 m s překážkami	53
1.4.5.3	Běh na 100 m s PHP	54
1.4.6	<i>Závod hasičské všestrannosti a brannosti</i>	55
1.4.6.1	K1 – hod na cíl / střelba ze vzduchovky.....	57
1.4.6.2	K2 Orientace v přírodě	58
1.4.6.3	K3 Uzlování.....	60
1.4.6.4	K4 Základy první pomoci.....	60
1.4.6.5	K5 Požární ochrana	60
1.4.6.6	K6 Brannost.....	62
1.4.6.7	K7 Ochrana obyvatelstva	62
1.4.6.8	K8 Orientace v terénu (plní pouze dorost a SŠ)	63
1.5	MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ V KLASICKÝCH DISCIPLÍNÁCH CTIF.....	64
1.5.1	<i>Požární útok s překážkami</i>	65
1.5.2	<i>Štafetový běh na 400 m s překážkami</i>	65
1.5.3	<i>Počty kolektivů MH reprezentující na mezinárodní soutěži CTIF</i>	66

2	CÍL PRÁCE, VÝZKUMNÁ OTÁZKA	68
2.1	CÍL PRÁCE	68
2.2	VÝZKUMNÁ OTÁZKA	68
3	METODIKA.....	69
	VÝSLEDKY	72
3.1	VÝSLEDKY - POČET KOLEKTIVŮ MH REGISTROVANÝCH V ČR.....	72
3.2	VÝSLEDKY – POČET KOLEKTIVŮ ÚČASTNÍCÍCH SE SOUTĚŽÍ POŘÁDANÝCH SH ČMS	73
3.3	SOUTĚŽE POŘÁDANÉ SLOŽKAMI IZS PRO DĚTI A MLÁDEŽ	76
3.3.1	<i>Soutěž o hasičské pohádky.....</i>	76
3.3.2	<i>Mladý záchranář v akci</i>	76
3.3.3	<i>Výtvarná soutěž Policie ČR</i>	78
3.3.4	<i>Jarní výtvarná soutěž ZZS Jihomoravského kraje</i>	78
3.3.5	<i>Soutěž mladých zdravotníků.....</i>	78
3.4	ROZHOVORY S VEDOUcíMI MLADÝCH HASIČŮ	79
3.4.1	<i>Rozhovor č. 1</i>	80
3.4.2	<i>Rozhovor č. 2</i>	81
3.4.3	<i>Rozhovor č. 3</i>	82
3.4.4	<i>Vyhodnocení rozhovorů</i>	83
3.4.5	<i>Vyhodnocení výzkumné otázky.....</i>	84
	DISKUZE	85
	ZÁVĚR	89
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	91
	SEZNAM ZKRATEK	95
	SEZNAM GRAFŮ	96
	SEZNAM OBRÁZKŮ	97

ÚVOD

Požární sport dětí a mládeže se v posledních letech dostává do popředí sportu. Dříve požární sport byl pouze pro muže, kteří jsou profesionálními hasiči a příslušníky Hasičského záchranného sboru České republiky. Mladí hasiči se sdružují v kolektivech mladých hasičů a ve sborech dobrovolných hasičů, které jsou sdruženy pod Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska. Tato diplomová práce je na téma Sportovně vzdělávací činnost dětí v SH ČMS a akce pro děti a mládež pořádané složkami IZS. Toto téma jsem si vybrala, neboť jsem dříve byla mladým hasičem a soutěžila jsem v soutěžích pořádaných SH ČMS, nyní jsem již vedoucím II. stupně kolektivu mladých hasičů a také rozhodčím II. stupně a dále se věnuji mladým hasičům a práci s nimi, abych vedla k tomuto sportu i další děti. Velice mě tato práce baví a naplňuje, ale jsem si vědoma, že spousta obyvatel neví, co je náplní této práce a co ti mladí hasiči vlastně dělají. Touto diplomovou prací bych chtěla veřejnosti objasnit a z většího úhlu popsat, čemu se mladí hasiči na kroužku věnují. Proto má tato diplomová práce informativní charakter. Všechny kolektivy mladých hasičů jsou zapojeny do sportovně vzdělávací činnosti ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Diplomová práce je analýzou literárních publikací, ale také především internetových publikací a článků.

V kolektivu mladých hasičů se mladí hasiči věnují nejen sportovní činnosti, ale také získávají znalosti ohledně ochrany obyvatelstva a požární ochrany. Myslím si, že děti, které chodí do mladých hasičů již pár let, ví co dělat, když by nastala nějaká mimořádná událost či krizová situace. Spousty dětí, které chodí na kroužek mladých hasičů, by se rády staly v dospělosti hasiči. Zním několik lidí, kteří byli mladými hasiči a nyní jsou profesionálními hasiči. Obor civilní nouzová připravenost se soustředí na nouzové plánování, kritickou infrastrukturu a také strategie zaměřující se na rozvoj mezinárodní spolupráce s ostatními státy při civilní ochraně a obraně. Právě Ministerstvo vnitra s generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru se zaměřuje na strategie civilní ochrany. Téma diplomové práce, jsem si vybrala, abych veřejnosti osvětlila, že již děti v útlém věku se mohou zajímat o požární ochranu a znát informace týkající se vzniků mimořádných událostí. Tyto děti mají někdy více znalostí než dospělý člověk v problematice ochrany obyvatelstva. Diplomová práce se zabývá mimo jiné i Hasičským záchranným sborem České republiky, který je velmi spjatý s civilní

nouzovou připraveností, proto se domnívám, že téma této diplomové práce zapadá do problematiky civilní nouzové připravenosti.

První část diplomové práce je zaměřena právě na zpracování jednotlivých publikací a článků týkající se požárního sportu a jeho postupného vývoje až do dnešní doby. Další podkapitoly se již týkají Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska a jejich kolektivů mladých hasičů. Nedílnou součástí je také podkapitola určena právě osobám, které by se chtěly věnovat mladým hasičům, neboť je zde popsáno, jak by se měl chovat vedoucí k jednotlivým dětem, protože každé dítě je jiné. Také by měl znát, jak pracovat s dětmi, co dělat, když hrají nějakou hru. Ovšem největší část teoretické části se zaměřuje na sportovně vzdělávací činnost dětí v SH ČMS, kde jsou popsány a charakterizovány jednotlivé hry pro děti a mládež a jejich disciplíny.

Druhá část diplomové práce obsahuje veškeré cíle a výzkumnou otázku. Diplomová práce má tři cíle, kterými je analyzovat počet kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice. Dalším cílem je analyzovat počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS a posledním cílem je popsat akce pro děti a mládež pořádané složkami Integrovaného záchranného systému. Na splnění prvních dvou cílů jsem ze získaných statistik z jednotlivých ročních výročních zpráv SH ČMS nashromáždila data za období let 2017 – 2022, které jsem následně analyzovala v tabulkách a vytvořila jsem z nich grafy. Ze získaných dat lze konstatovat, jaké počty pro jednotlivé cíle jsou. Poslední cíl, jímž je popsat akce pořádané složkami IZS pro děti, jsem naplnila zpracováním článků na webových stránkách jednotlivých složek a tím jsem vybrala několik soutěží, které složky pro děti a mládež pořádají.

Dále jsou v diplomové práci rozhovory se třemi dotazovanými. Rozhovory jsem si do diplomové práce vybrala, abych díky nim zodpověděla výzkumnou otázku. Výzkumná otázka se týká informace, zdali stoupá počet dětí a mládeže sdružených v rámci mladých hasičů. Tato otázka je velmi zajímavá, neboť je důležité, abychom věděli, jestli počet stoupá a děti a mládež mají o mladé hasiče zájem či nikoli. Dotazovanými jsou tři vedoucí mládeže ze Středočeského kraje, konkrétně členové Odborné rady mládeže Okresního sdružení Příbram.

1 SOUČASNÝ STAV

1.1 Požární sport

Požární sport spojuje atletiku s určitými prvky a úkony z práce hasičů. Pro jeho zvládnutí je nutné spojit rychlost a obratnost, nebát se překážek ani ohně či výšek. Požární sport se skládá ze čtyř disciplín, dvě jsou týmové a dvě individuální. (HZS.CR.CZ, 2024)

1.1.1 *Počátky požárního sportu*

První soutěž v disciplínách požárního sportu byla uspořádána v bývalém Sovětském svazu, konkrétně základy tohoto sportu sahají až do roku 1937. Na území České republiky sahá počátek požárního sportu do roku 1967. Jeden ze zakladatelů požárního sportu a velký propagátor požárního sportu byl tehdejší náčelník Hlavní správy požární ochrany Ing. Pavel Stoklásek. Ing. Pavel Stoklásek vedl několik let reprezentaci hasičů. Reprezentace hasičů byla sestavena hasiči z Prahy, kteří se narychlo secvičili, aby mohli startovat v roce 1968 v Leningradu. Pražští hasiči tehdy vybojovali stříbrné medaile v disciplíně požární útok. Následně v roce 1969 v Rumunsku a v roce 1970 v Polsku nás reprezentovali hasiči z Brna. Tato reprezentace získala bronzovou medaili v celkovém hodnocení družstev a dvojí vítězství v požárním útoku. (HZS ČR, Požární sport, 2024)

V roce 1966 se konala 3. mezinárodní soutěž CTIF v Jugoslávii. Na této soutěži se sovětští požárníci – sportovci předvedli v disciplíně požárního sportu. Sovětští sportovci vyzvali sportovce ostatních států, aby požární sport zavedli ve všech jednotkách požární ochrany, tuto výzvu však přijaly pouze socialistické státy a domluvily se na konání soutěží na mezinárodní úrovni. V roce 1970 se požární sport stal součástí fyzické a odborné přípravy hasičů u nás. Po roce 1970 se konala mezinárodní soutěž CTIF v Brně a zvláštnost této soutěže byla, že vedle klasických disciplín se běhal i požární sport. Požární sport se do této doby konal jen v rámci socialistických států a jen pro hasiče z povolání. Od té doby lze považovat počátek požárního sportu u nás. (HZS ČR, Požární sport, 2024)

1.1.2 Kategorie soutěží požárního sportu

Jak už je psáno výše, v počátcích požárního sportu se soutěží mohli účastnit pouze sportovci z řad příslušníků Hasičského záchranného sboru. Po několika letech se začali soutěží požárního sportu účastnit i dobrovolní hasiči a hasičské jednoty.

1.1.2.1 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky je bezpečnostním sborem České republiky. HZS ČR se řídí zákonem č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru. Základní úkol je chránit životy a zdraví obyvatel, také životní prostředí, majetek a zvířata před požáry a jinými mimořádnými událostmi. Příslušníci Hasičského záchranného sboru jsou ve služebním poměru a řídí se zákonem č. 361/2003 Sb., O služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

1.1.2.1.1 Organizace hasičského záchranného sboru ČR

Hasičský záchranný sbor se skládá z generálního ředitelství, kde v čele stojí generální ředitel, dále pak z hasičských záchranných sborů krajů, záchranného útvaru a školy. Záchranný útvar HZS ČR sídlí ve Zbirohu a v Hlučíně. Škola HZS ČR konkrétně Střední odborná škola požární ochrany a vyšší odborná škola požární ochrany je ve Frýdku-Místku. (Zákon č. 320/2015 Sb.)

Obrázek 1 Znak HZS ČR (zdroj: HZS.CR.CZ, 2024)

1.2 SH ČMS

Sdružení (spolek) hasičů Čech, Moravy a Slezska je spolkem podle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, který působí na úseku požární ochrany ve smyslu zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska je pokračovatelem organizací hasičstva, které dříve působily na území Čech, Moravy a Slezska, a současně je právním nástupcem Svazu požární ochrany ČSFR na území České republiky. Sdružení vzniklo v souladu s Ústavou ČR a zákonem dne 9. 4. 1991. Jedná se o sdružování občanů jako projev vůle tisíců dobrovolných hasičů v souladu s právem svobodně se sdružovat a dnem 1. ledna 2014 se ze zákona stalo spolkem. (Stanovy SH ČMS, 2021)

Obrázek 2 Logo SH ČMS (zdroj: SH ČMS, 2024)

Obrázek 3 Znak SH ČMS (zdroj: SH ČMS, 2024)

1.2.1 Struktura SH ČMS

Základním dokumentem Sdružení Čech, Moravy a Slezska jsou stanovy.

Základní organizační struktura SH ČMS

- Ústřední orgány a kancelář sdružení – mají celostátní působnost
- Krajské sdružení hasičů (KHS) – působí v rámci svého kraje
- Okresní sdružení hasičů (OSH) – působí v rámci svého okresu
- Okrsky – okresy jsou zpravidla rozděleny na okrsky, které sdružují několik SDH, které spolu sousedí
- Sbory dobrovolných hasičů (SDH) – působí zpravidla ve své obci

Statutární orgány

Statutárním orgánem je vždy výkonný výbor (ústředí, KHS, OSH) nebo výbor (okrsek, SDH) Za výkonný výbor nebo výbor vždy jedná starosta, případně pověřený člen výboru. (Stanovy SH ČMS, 2021)

Rozhodovací orgány

- Sjezd (nejvyšší rozhodovací orgán) s celostátní působností
- Shromáždění představitelů OSH – působnost v kraji, v němž jednotlivá OSH působí
- Shromáždění starostů OSH – celostátní působnost – nejvyšší rozhodovací orgán mezi jednotlivými sjezdy
- Shromáždění delegátů sborů – působnost v daném okrese
- Valná hromada okrsku – složená ze zástupců jednotlivých SDH
- Valná hromada SDH – tvoří ji členská základna sboru (Stanovy SH ČMS, 2021)

Sbor dobrovolných hasičů (SDH)

Úkolem SDH je podílet se na:

- Preventivně-výchovné a vzdělávací činnosti, zaměřené na předcházení požárů
- Činnost zásahové jednotky
- Vyhledávání nových členů zásahové jednotky a aktivní působení na mládež s cílem získat ji pro činnost ve sboru
- Činnosti preventivních požárních hlídek při akcích nebo při zvýšeném požárním nebezpečí (sucha, žně apod.)
- Údržba zařízení, prostředků, a pomůcek, používaných k zásahu při požáru nebo k ochraně proti požáru (Stanovy SH ČMS, 2021)

1.2.2 Historie SH ČMS

V historii jsou již první zmínky o požární ochraně tedy boji proti ohni v dávném Egyptě, Asyrii či Babylonu. První stříkačka byla sestavena ve starověkém Řecku, dále poté v Římě vznikl bezpečnostní oddíl pro boj s ohněm. Římské vybavení oddílu bylo velmi jednoduché. Jak je známo z historických pramenů, vývoj požární ochrany byl velmi dlouhý. V 16. století ještě nebyly zřízeny požární oddíly, které by byly specializované na hašení, a tak hasil každý, kdo požár viděl a byl u něho.

V 19. století se začaly objevovat první pokusy o založení sboru dobrovolných hasičů. V roce 1864 vznikl první český hasičský sbor ve Velvarech, poté následoval sbor v Nepomuku, Roudnici, Kutné Hoře a další. Sbor dobrovolných hasičů Smolotely, ve kterém jsem členkou, vznikl v roce 1886, tedy 22 let po prvním. Já osobně jsem také vedoucí a rozhodčí v kolektivu mladých hasičů SDH Bohostice, který vznikl až v roce 1924. (vzdělávání-dh.cz, 2014)

V našich zemích byl vývoj techniky velmi pomalý, teprve v 19. století se situace začínala malinko zlepšovat s vynálezem parních stříkaček. Tyto stříkačky, však nebyly příliš účinné a vhodné pro dlouhou dobu hašení. V roce 1926 získala Praha první hasičí automobil a tím postupně docházelo k vymizení hasičských potahů. (vzdělávání-dh.cz, 2014)

1.3 Kolektiv mladých hasičů

1.3.1 Historie

Na přelomu 19. a 20. století začínají vznikat jinošské hasičské čety v hasičských sborech. Bohužel, ale nedocházelo k výchově hasičské mládeže, neboť nebyl zpracovaný plán rozvoje a vzdělání. Do jinošských čet byli přijímáni pouze chlapani a to od 14–17 let a museli mít souhlas od otce. V roce 1902 zřídila zemská ústřední hasičská jednota z návrhu učitele z České Třebové dokument „Pravidla, dle nichž lze zřizovati a spravovati jinošské družiny při sborech hasičských“. Dokument obsahoval praktický výcvik a také byl zaměřen na mravní a národní výchovu. (Vzdělávání-dh, Historie boje..., 2014)

V letech po první světové válce bylo u českých sborů jen 44 jinošských skupin, ve kterých bylo do 450 členů. Po roce 1934 byl u hasičských sborů patrnější rozvoj v oblasti dětí a mládeže, neboť byl kladen důraz na brannou výchovu. U dětí byla rozvíjena pořadová příprava, branná a hasičská výchova. (Vzdělávání-dh, Práce s mládeží..., 2014)

V roce 1946 byly hasičské sbory osloveny, aby získávaly mládež pro svoji činnost. V roce 1949 se sloučily národní svazy mládeže a vznikl Československý svaz mládeže, tím také dochází k rozvoji hasičských kolektivů dětí a dorostu. Tato soutěž byla platná až do vzniku hry Plamen. Cíl této celostátní sportovně branné hry byl rozvíjet znalosti, vědomosti a návyky v jednotlivých oblastech požární ochrany. Přestože prošla za dobu

svého trvání celou řadou změn, plní dodnes velmi dobře svoji funkci. (Vzdělávání-dh, Hasičský dorost..., 2014)

První celostátní hasičská soutěž byla vyhlášena pro mladé hasiče v roce 1952 a byla to soutěž v požárním útoku, běhu na 100 metrů a požární teorii. V roce 1953 byl změněn název organizace ze Svazu československých hasičů na Československý svaz požární ochrany. V 60. letech měl ČSPO 549 177 členů, z toho bylo 68 766 žen, počet hasičských jednot činil 15 780. Kroužků požární ochrany při školách bylo 4 736, v nich působilo asi 25 000 chlapců a 5 400 dívek. (Vzdělávání-dh, Hasičský dorost..., 2014)

V roce 1968 byla ústředním výborem ČSPO zřízena organizace Mladý požárník ČSPO. Došlo tak k rozdělení dětských jednot. V oddílech mladých požárníků byly rozděleny dětské kategorie 8–13 let a 13 – 15 let a dorost ve věku 15 – 18 let. V roce 1970 byla organizace Mladý požárník ČSPO opět zrušena a sloučena s Pionýrskou organizací nově ustaveného Socialistického svazu mládeže. (Vzdělávání-dh, Hasičský dorost..., 2014)

Hra Plamen vzniká v roce 1972 a je to sportovně branná hra, jejímž posláním bylo rozvíjet dětské znalosti, vědomosti a návyky v jednotlivých oblastech specifické činnosti požární ochrany. Hra Plamen prošla za dobu svého trvání celou řadou změn. Od svého založení plnila a plní dodnes svou funkci jednak tím, že motivuje děti k získání odborných dovedností v požárně-technických disciplínách, ale též tím, že se soutěží v celoroční všestranné činnosti kolektivů. (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

Koncem roku 1989 došlo ke změně politického systému v Československu. V roce 1990 zasedal Ústřední výbor SPO ČSR rozšířený o delegáty z okresů a projednal se nový název organizace. Základní organizace se změnilly na Sbory dobrovolných hasičů a Svaz požární ochrany dostal nový název – Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Základní organizace, tedy sbory dobrovolných hasičů jsou zřizovateli kolektivů mladých hasičů. (Vzdělávání-dh, Hasičský dorost..., 2014)

V období let 1990 – 1992 ubývalo hodně členů, ale i kolektivů z různých důvodů. V tuto dobu vznikaly nové organizace sdružující děti, rušily se krajské výbory a tajemníci pro mládež. Zavedly se členské průkazy, a s tím se zpřísnila evidence členů. Byly zvoleny odborové rady podle statutu hnutí mládeže, které začaly samostatně

pracovat dle předem schváleného plánu práce a rozpočtu. Činnost okresní rady mládeže se mnohde zužila jen na zajištění soutěží. (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008) (Vzdělávání-dh, Hasičský dorost., 2014)

V roce 1995 se konala konference mládeže, na které se dohodl další postup v činnosti práce s mládeží zejména v oblasti odborné přípravy vedoucích, úpravy směrnic pro činnost dětí a mládeže, úpravy věkových kategorií v soutěžích. Byla navržena úprava Stanov SH ČMS pro úsek činnosti s mládeží pro jednání 1. řádného sjezdu SH ČMS.

1.3.2 Struktura kolektivu mladých hasičů

Kolektiv mladých hasičů sboru dobrovolných hasičů tvoří děti ve věku od 3 do 18 let, kteří se člení do jednotlivých družstev. V každém SDH působí tedy jen jeden kolektiv. Kolektiv vzniká registrací u příslušného OSH. Mladí hasiči se rozdělují do kategorií přípravka, mladší, starší, dorost. Dorost se rozděluje na dorostence – chlapci a dorostenky – dívky.

V přípravce jsou zařazeny děti ve věku 3–6 let. V kategorii mladší je věkové rozhraní mladých hasičů 6–11 let, v kategorii starší 11 – 15 let a dorostenci mají věkové rozhraní 13 – 18 let.

Kolektiv mladých hasičů SDH je členěn na:

- a) přípravku
- b) družstva mladších hasičů – s počtem minimálně 5 členů
- c) družstva starších hasičů – s počtem minimálně 5 členů
- d) dorostenecká družstva (dorostenci, dorostenky, smíšená) - s počtem minimálně 7 členů
- e) jednotlivci dorostenci
- f) jednotlivci dorostenky (SH ČMS, 2019)

Počet družstev v kolektivu je libovolný, záleží na celkovém počtu členů kolektivu a na minimálním stanoveném počtu členů v družstvu (viz. Směrnice hry Plamen respektive rozhodnutí OORM).

Je-li ve SDH ustanoveno pouze jedno družstvo, je považováno za kolektiv. V rámci statistických údajů se v tomto případě uvádí: počet kolektivů 1, počet družstev 1.

1.3.2.1 Mladý hasič

Mladým hasičem se může stát chlapec nebo děvče ve věku od 3 do 18 let, souhlasí-li s jeho členstvím zákonný zástupce a daný sbor dobrovolných hasičů. Mladý hasič je řádným členem SH ČMS.

Pro členství v kolektivu mladých hasičů je nutné splnit tyto podmínky:

- a) odevzdat přihlášku mladého hasiče s podpisem zákonného zástupce
- b) výbor SDH rozhodne, zda přijmout nového člena či nikoli
- c) nový člen může z rozhodnutí výboru příslušného SDH pronést slib „Slibuji na svou čest, že budu plnit a ctít zásady a cíle mladých hasičů“ (SH ČMS, 2019)

Člen mladých hasičů je když:

- a) je nový člen zaregistrován v evidenčním listě kolektivu mladých hasičů vedeném a řádně registrovaným v SDH a na Okresním sdružení hasičů
- b) vlastní členský průkaz

Mladý hasič je oprávněn:

- a) přiměřeně svému věku osobně se podílet na činnosti sdružení, zvláště činnosti kolektivu mladých hasičů; jednání tohoto kolektivu se zúčastňuje s rozhodujícím hlasem
- b) nosit stejnokroj
- c) být přítomen jednání valné hromady sboru s hlasem poradním

Povinnosti mladého hasiče:

- a) dodržuje stanovy a vnitřní předpisy sdružení
- b) přiměřeně svému věku se aktivně podílí na činnosti sboru, i potažmo kolektivu mladých hasičů
- c) být aktivní při získávání základních odborných znalostí a dovedností
- d) chrání majetek sdružení a podílí se na jeho rozvíjení

e) řídí se a respektuje pokyny vedoucího a instruktora

Členství zaniká:

a) písemnou žádostí či oznámením, že chce vystoupit ze sdružení

b) při neplacení členských příspěvků může výbor SDH člena vyloučit

c) úmrtí člena

Cíl vedoucích při práci s mladými hasiči:

a) účelové vyplnění volného času dětí a mládeže, které jsou v organizaci sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

b) ochrana před nepříznivými projevy chování: šikana, vandalismus, brutalita, rasismus, kriminalita, drogová závislost, alkoholismus

c) výchova mladého hasiče a seznámení s oblastí týkající se požární ochrany

d) vedení mladých hasičů k získání vědomostí a následné rozšíření mezi ostatní vrstevníky mladých hasičů

e) spolupráce mladých hasičů s různými odlišnými organizacemi sdružující mládež a děti

f) vedení mladých hasičů k ochraně přírody, sebevzdělání, kamarádství a spolupráci s ostatními mladými hasiči

g) výchova a vzdělávání nových rozhodčích a vedoucích z řad mladých hasičů

h) shromažďování podnětů pro práci mladými hasiči a zastupování jejich zájmů (SH ČMS, 2019)

Mladý hasič a jeho zásady:

a) aktivně se podílí na práci v kolektivu mladých hasičů, je čestný, dbá slušného vychování, je kamarádský

b) pečuje o své zdraví a soustavně se snaží zvyšovat svoji fyzickou i psychickou kondici, kterou upotřebí v konaných soutěžích

c) v oblasti požární ochrany si prohlubuje své znalosti a dovednosti

d) chrání a poznává přírodu ve svém okolí, studuje historii hasičského hnutí a své země, snaží se rozvíjet mezinárodní spolupráci (SH ČMS, 2019)

Zásady při stanovení cíle výchovné práce

- a) popsat cíl čeho chci dosáhnout a to také definuji
- b) zvolení přijatelných prostředků k dosažení cíle – při výběru prostředků beru v potaz věk a pohlaví mladých hasičů a jejich vyspělost
- c) sestavení plánu, tato zásada je velmi často opomíjena a to vede k chaotickému jednání
- d) příprava taktiky a motivace, motivace je nenahraditelná při výchově mladých hasičů
- e) zajistit objektivní podmínky, vnějšími podmínkami jsou prostory, čas dětí i vedoucího, finance, vnitřními podmínkami jsou zkušenosti a možnosti vedoucího, jeho zdatnost a sebedůvěra a důvěra dětí
- f) stanovení podílu dětí na naplnění cíle, součástí je citová vazba dětí na kolektiv a pocit plnohodnotného člena kolektivu

Metody výchovy:

- povzbuzení – pochvala i trest
- diskuse – je nutné, aby každé z dětí mělo možnost říci svůj vlastní názor a pronést své návrhy a možná řešení
- samostatná práce – děti potřebují pocít, že jim důvěřujeme a věříme v jejich schopnosti
- problémové situace – dětem necháváme prostor pro dořešení situací
- heuristické situace – připravíme situaci, aby děti samy našly řešení a měly pocít objevení nové skutečnosti
- demonstrace – ukázka
- experiment
- didaktická hra
- výklad (Vzdělávání-dh, Cíle výchovy, 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

1.3.2.2 Osobnost vedoucího dětského kolektivu

Kdokoliv z nás je nenahraditelná a jedinečná osobnost. Právě proto, že jsme jedineční, jsme každý jiný. Měli bychom si uvědomit, že každé dítě je zmenšeninou dospělého

jedince. S dítětem je nutné již od útlého věku pracovat jako s jedinečnou osobností. Dospělí se od dítěte odlišuje množstvím informací a získanými zkušenostmi, proto je důležité, aby dospělý jedinec napomáhal dítěti, jak se získáváním nových informací, tak se zkušenostmi. Co se týká, výchovy, hlavní myšlenkou je porozumět právě výchově a to mezi dospělým a dítětem. Aby mohl vzniknout vztah či citová vazba, musí mít vždy vzájemné propojení jednotlivých jedinců. Pokud dochází pouze k jednostranné závislosti, nejedná se o vztah. Nemůže tedy docházet z jedné strany k výchově a vysílání výchovných podnětů a na druhé straně k přijímání informací a přetváření jedince. Dospělí jedinci často žijí v chybné představě o výchově. Domnívají se, že stačí, aby dospělí radili, a děti se tím pádem učí a poslouchají. Pravdou však je, že výchovný vztah má oboustranný a vzájemný charakter. (Vzdělávání-dh, Osobnost vedoucího.., 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

Z hlediska výchovy dítěte je důležité, kde a v čem dítě vyrůstá, neboť prostředí v kterém dítě žije, hodně ovlivňuje a také přetváří. Dospělý člověk, ať by se zdálo být divné, se také přetváří k pohledu dítěte, se kterým se stýká a vychovává ho. Dospělý jedinec tedy vychovává i je vychováván. Vychovatel musí reagovat na projevy dítěte. Správnému vedoucímu není lhostejné, jak se dítě projevuje a jak se chová v jeho přítomnosti, má příjemný přístup k vedoucímu i nikoli. (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008) (Vzdělávání-dh, Osobnost vedoucího.., 2014)

Rodiče si často nepřipouští chování jejich dětí, avšak jak vystudovaní pedagogové, tak my vedoucí či trenéři si všímáme jejich výchovy. Každý kolektiv mladých hasičů je proto jiný, neboť každé dítě je jiné, co se týče vlastností, charakteru či pohlaví a věku. Jeden neposedný jedinec může kolektiv otočit vzhůru nohama.

Vztah mezi dítětem a vedoucím je nekonečný. Dítě se časem vyvíjí a tím se i mění. Dítě se liší od dítěte a tím se liší i kolektiv od kolektivu. Právě poznáním poznáme, čím se dítě od jiného liší, jaký má vývoj osobnosti a i například jaké má předpoklady jak sportovní, tak vědecké. Každý vztah je jedinečný a má jiný vývoj. Vedoucí je většinou pro dítě vzorem, přejímá od něho zvyky, způsoby komunikace a také názory.

Čeho se musí vedoucí hlavně vyvarovat:

- jakékoli lži a přetvářky
- nespravedlivého rozhodnutí
- nerespektování názoru dětí

- zesměšňování dětí a útoků proti nim
- nadřizování svým oblíbencům (Vzdělávání-dh, Osobnost vedoucího..., 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

1.3.2.3 *Styly výchovy*

Každý vedoucí je jiný, a proto má také každý rozdílný přístup k vedení kolektivu mladých hasičů. Někteří vedoucí ve svém stylu výchovy dávají přednost volnosti, jiní mají u svého stylu rádi poslušnost a řád. Styly výchovy lze rozdělit do třech vzorů.

a) vedoucí autoritativní:

Vedoucí se stylem autoritativní výchovy bere děti jako své podřízené. Hlavní metoda je pro něco příkaz a zákaz. Je zastáncem poslušnosti a netoleruje diskuse o svých rozhodnutích.

Příklad: „Všichni budete připraveni zítra v sedm ráno před hasičárnou, kdo přijde o minutu déle, bude následně dělat 10 dřepů.“

b) vedoucí demokratický:

Přirozenou autoritu má vedoucí, který má styl výchovy demokratický. Tento typ vedoucího se staví k dětem jako kamarád. Používá metodu práva většiny. Než sdělí své rozhodnutí, nejprve ho prodiskutuje v kolektivu.

Příklad: „Zítra je důležité, abyste byli všichni v sedm před hasičárnou. Doporučuji všem, aby před hasičárnou byli před sedmou hodinou ráno, ať nemusíte dělat dřepy. Souhlasíte s tímto rozhodnutím?“

c) vedoucí liberální:

Vedoucí se stylem liberálním se chová k dětem jako k sobě rovným. Vedoucí se bere jako dozor nad kolektivem mladých hasičů. O ničem nerozhoduje, nechává rozhodnutí na ostatních.

Příklad: „Zítra je důležité, abyste byli všichni včas před hasičárnou. Kdo bude chtít, může přijít dřív. Nezapomeňte, že máte být před hasičárnou v sedm.“

Nelze říci, že pouze jeden z výše uvedených stylů je ten nejvíce správným. Vedoucího nelze zařadit do pouze jednoho stylu výchovy. Ve skutečnosti je to tak, že každý

vedoucí si z každého stylu vezme po jednotlivých metodách a podle situace s nimi naloží. (Vzdělávání-dh, Osobnost vedoucího., 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

Na různý věk a pohlaví dítěte a také na vykonávanou činnost se hodí odlišný styl výchovy. Jen těžko budeme používat autoritativní způsob výchovy u dětí předškolního věku při výuce historie požárního sportu. S liberálním stylem výchovy zase neuspějeme s dětmi v pubertě při trénování požárního útoku CTIF s překážkami. V praxi se často objevuje jako nejlepší a nejefektivnější styl výchovy demokratický způsob.

1.3.2.4 Trest a odměna

Pokud uslyšíme slovo trest, napadne spoustu lidí nějaký fyzický trest, například pohlavek, zabavení telefonů či zákaz počítače. Oproti tomu pod odměnou si všichni představíme nějakou sladkou odměnu v podobě čokolády, bonbonů. Odměnou většinou je něco hmatatelného a konkrétního. V poslední době však pro soustu dětí tresty ani odměny neplatí, pro nic se nenadchnou, ani když je to za odměnu. To však neplatí pro všechny děti. Co je odměnou pro jednoho nemusí být odměnou pro druhého. (Vzdělávání-dh, Odměna a trest, 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

Co tedy může být trestem? A co je pro koho bráno jako trest? Trestem především není věc i úkon, který jsme si pro děti připravili, ale trestem je to, co dítě prožívá. Dítě prožívá nepříjemný, zahanbující pocit, kterého by se co nejdříve brzy zbavil a pro budoucnost se ho vyvaroval. Faktem je to, že většinou je shoda mezi vedoucím a dítětem. Vedoucí předkládá a dítě ho přijímá (Vzdělávání-dh, Odměna a trest, 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

Tři základní funkce trestu:

- napravit škodu
- zabránit, aby se nesprávné chování opakovalo
- zbavit viníka pocitu viny (Vzdělávání-dh, Odměna a trest, 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

V některých případech má trest léčebnou úlohu. Když dítě dostane trest, vyvolá to u něj odcizení na nějaký čas od vedoucího. Avšak dítě si má při trestu uvědomit, čím se provinilo, a za co trest dostalo. Bez prožitku provinění je trest pouhým násilím, tak to však zapadá do pojmu spravedlnosti a tím usmíření s vedoucím. Je důležité, aby dítě moc dlouho nesužoval pocit viny. Pokud potrestáme děti, je důležité, aby se trest

neodkládal, neboť bychom tímto mohli dítě více zasáhnout. Není důležité velké potrestání, ale okamžité potrestání. (Vzdělávání-dh, Odměna a trest, 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

1.3.2.5 Hra jako pedagogický prostředek

U dětí je neodmyslitelnou součástí života hra, která přetrvává až do dospělosti. I dospělí jedinci či skupiny velmi často hrají hry, byť společenské, kolektivní nebo sportovní a tráví u nich spousty času. V dospělosti jedinci, často hrají hry, které jsou na nějaké úrovni a mají formu důležitosti. Právě hra je nejučinnější forma učení, především u dětí. U hry jedinec i skupina projevu tvořivost, kolektivitu a svoji konkrétní aktivitu. Hra a způsob hry je odrazem osobnosti jedince a nezáleží, zda jde o dítě nebo dospělého.

Význam hry pro všestranný rozvoj osobnosti:

- a) pohybová hra v krátkém časovém úseku vyrovnává nepříznivý vliv sedavého způsobu života, rozvíjí rychlost a obratnost, sílu, vytrvalost, koordinaci pohybů, zlepšuje krevní oběh, dýchání a podporuje látkovou výměnu
- b) prostřednictvím hry se upevňují a prohlubují, eventuálně vyjasňují vztahy uprostřed sociální skupiny
- c) motivace hry k určenému cíli podporuje vývoj charakterových vlastností a vůle – při hře se dítě učí vyhrávat a přijímat porážku
- d) podporuje psychické funkce (vnímání, paměť, zaměření činnosti, logické myšlení, sebeovládání, uspokojování potřeb a snižování vnitřního napětí)
- e) hra je nejlepší forma aktivního odpočinku

Výběr hry

Při výběru hry je důležité řídit se několika podmínkami. Záleží na tom, s kým hru budeme hrát či kdo bude hru hrát. Je důležité zjistit účel hry, jestli hru budeme hrát pro zábavu nebo jestli chceme hrou vychovávat. Hra musí mít jasná pravidla, která musí znát všichni hráči před zahájením hry. Hra by měla být napínavá do posledního konce, vtipná i rušná, měl by se do ní zapojit každý hráč. Hra by měla odpovídat věku hráčů, kteří hru budou hrát. Hráči se nesmí při hře nudit a měli by mít skvělý požitek z hry. (Vzdělávání-dh, Hra jako..., 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

Než se hra rozběhne, měli bychom vědět, jestli všichni chtějí hru hrát a zda je na právě tuto hru správná nálada a atmosféra. Hra nesmí být příliš složitá a dlouhá, aby hráče nezačala nudit. Velmi záleží na správném složení týmů, měly by být spravedlivé a správné. Každý hráč by měl mít při hře nějakou funkci. Vybíráme takové hry, aby si každé dítě mělo šanci zahrát. Pro hru a bezpečnost dětí je důležité vybrat správný prostor, kde bude hra probíhat. Poslední dobou si děti méně umí hrát a neradi se zapojují do her, proto je nutné vymýšlet takové hry, které děti zaujmou a budou je bavit. Každou schůzku a trénink by se měly hrát jiné a nové hry. Nezapomínat na odměnu při hře. Není nic lepšího než spokojené dítě na kroužku mladých hasičů, které se těší na další trénink, schůzku nebo vůbec nechce odejít domů. (Vzdělávání-dh, Hra jako..., 2014) (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008)

Organizace hry

Organizace hry je pro děti i vedoucího velmi důležité.

Předpokladem pro správné zvládnutí herní situace je:

1. vysvětlit smysl hry, její podstatu a účel
2. i ta nejjednodušší hra dostane jiné kouzlo dobrou motivací
3. vytýčit dostatečné herní pole a jasně je vymezit
4. stanovit způsob zahájení a ukončení
5. vysvětlit pravidla tak, aby je pochopil každý hráč
6. předem vysvětlit způsob hodnocení a odměňování nejlepších
7. upozornit na možná rizika při hře a na možná zranění, dodržovat bezpečnost!
8. hru hodnotit bezprostředně po ukončení
9. dát možnost odvetného souboje
10. pro děti má hra jiné kouzlo, pokud s nimi hraje dospělý!

Zásady dobrého vedoucího:

- a) Pověřujte děti konkrétními úkoly, přiměřenými jejich věku, možnostem a aktuálním schopnostem.
- b) Chovejte se tak, abyste byli pro dítě „čitelný“ příklad, aby si vás mohlo vážit a mělo důvod láskyplně naslouchat vašemu hlasu a sledovat váš příklad až doroste, ale i dřív.

- c) Vychovej se, chceš-li vychovávat! Vůči dítěti ne ve slovech, ale v příkladech. Děti vždy dělají to, co vidí, ne to, co slyší!
- d) Jste-li vy vůči sobě, lidem a okolí podráždění, neklidní, plní nenávisti, není to škola pro „anděly“.
- e) Lže-li dítě, zamyslete se, zda je u vás atmosféra pro pravdu.
- f) Jaký máte vztah k práci? Jak o ní mluvíte? Co říkáte před dětmi o ostatních dospělých ... „Já se na to vykašlu, zase to musím dělat a ty lidi mě ... „
- g) Mějte děti rádi. I ony potřebují úctu. Ptejte se jich, co dělají ve škole, venku, s kým kamarádí. Nekritizujte je! Mějte pro ně pohlázení a vlídné slovo, uznání a chválu ... zaslouží-li si ji. „Jsi šikovný (šikovná), to se ti opravdu povedlo, jsem s tebou spokojený, mám z tebe radost“
- h) Všemu lidskému se učíme u společného stolu a v dílně kultury. Vztahům a lásce, úctě k práci a k lidem, zodpovědnosti a poctivosti. (Kolektiv autorů SH ČMS, 2008) (Vzdělávání-dh, Hra jako..., 2014)

1.4 Sportovně vzdělávací činnost SH ČMS

Úsek mládeže SH ČMS tvoří mladí hasiči ve věku 3 – 18 let, jejich vedoucí, registrované kolektivy akademiků ve věku 19 – 26 let, Okresní odborné rady mládeže (OORM), Krajské odborné rady mládeže (KORM), ÚORM, akademické a jiné zájmové skupiny dětí a mládeže registrované u SH ČMS a další dobrovolní pracovníky s dětmi a mládeží.

Pro potřebu zajištění vlastní činnosti je zřízena kancelář úseku mládeže v rámci Kanceláře SH ČMS.

Hlavní náplní úseku mládeže je dle Stanov SH ČMS:

- a) a) vytvářet podmínky pro činnost s dětmi a mládeží, podporovat zdravý rozvoj jejich osobnosti, zejména pak jejich psychických, intelektuálních, mravních, sociálních a fyzických schopností, vést mladé členy k odpovědnosti za rozvoj své osobnosti, úctě k vlasti, přírodě a celému lidskému společenství jako i k dodržování preventivně výchovných zásad v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a dalších mimořádných událostí (Vzdělávání-dh, Cíl a podmínky..., 2014)

Úsek mládeže v souladu s cílem činnosti SH ČMS a v rámci základních podmínek této činnosti pomáhá veřejnosti, zejména obcím, státním orgánům, fyzickým a právnickým osobám:

a) uspokojovat zájmy dětí a mládeže prostřednictvím všestranné činnosti zejména v kolektivech mladých hasičů, dorostenců a dorostenek při pravidelné celoroční činnosti, prázdninových a dalších volnočasových aktivitách včetně mezinárodních, organizováním soutěží, preventivně výchovné činnosti v oblasti požární ochrany, táborů, vzdělávacích akcí a dalších aktivit. Nabídkou aktivního volného času pro své mladé členy pomáhá při ochraně před rizikovými projevy chování - šikaně, vandalismu, brutalitě, rasismu, kriminalitě, drogové závislosti, alkoholismu a dalších. (Vzdělávání-dh, Cíl a podmínky..., 2014)

1.4.1 Činnost mladých hasičů

Rozsah činnosti mladých hasičů je velmi různorodý a pestrý. Během celého roku se na tréninkách či schůzkách mladí hasiči soustředí na věci, které poté upotřebí na soutěžích. Většina kolektivů mladých hasičů je v rámci SH ČMS zapojena do celoroční hry Plamen a do celoroční činnosti dorostu. Činnost mladých hasičů můžeme rozdělit do tří kategorií, podle věkového rozhraní a s tím spojenou hru, ve které soutěží.

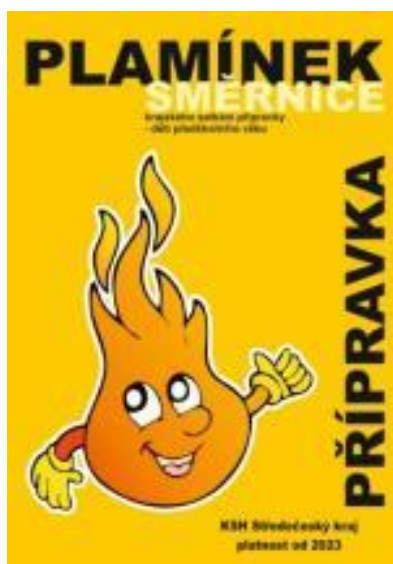
Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska pro věkové rozhraní 6 - 15 let organizuje hru Plamen, pro mládež ve věku od 13 - 18 let pořádá celoroční činnost dorostu. Krajské sdružení Středočeského kraje pořádá hru Plamínek pro krajské setkání přípravek, tedy děti ve věku 3 - 6 let.

1.4.2 Plamínek

Krajská odborná rada mládeže při Krajském sdružení hasičů Středočeského kraje vytvořilo směrnice krajského setkání přípravky. Mladým hasičem se může stát dítě ve věku tří let, a aby mohlo soutěžit, byla vydána právě tato směrnice. Přeci jenom by bylo asi nespravedlivé, kdyby mezi sebou srovnávaly své vědomosti a svoji obratnost tříleté dítě a dvanáctiletý chlapec. Plamínku se mohou zúčastnit kolektivy mladých hasičů s dětmi s od 3 let do 6 let. V soutěžním roce dítě však nesmí dovršit 7 let. Maximální počet členů v družstvu je 5, pokud by ale v kolektivu bylo 6 a více dětí, mohou vedoucí tento kolektiv rozdělit na dvě soutěžní družstva. Veškeré

informace týkající se ročníků narození a účasti v plamínku jsou upřesněny v organizačním zabezpečení na konkrétní rok v dodatcích příslušné OORM.

Pro ochranu zdraví je důležité, aby všichni soutěžící byli oděni do sportovního oblečení. Povinnou výbavou je oblečení překrývající lýtka a lokty. V požárním sportu se preferuje stejnokroj. Ve hře Plamínek je zakázáno používání treter či kopaček. Během závodu a tréninku musí být soutěžící vybaven ochrannou přilbou, opatřenou podbradníkem. Přilby jsou povinné, ale nemusí být jednotné v družstvu. Přilba může být i cyklistická.

Obrázek 4 Směrnice Plamínek – příprava (zdroj: SH ČMS, 2022)

1.4.2.1 Soutěžní disciplíny:

Soutěžní disciplíny ve hře Plamínek, jsou uzpůsobeny dětem ve věku 3 – 6 let. Disciplíny jsou krátké, můžeme je tedy rozmístit na fotbalovém hřišti. Celá Hra Plamínek se konkrétně v okrese Příbram koná v jednom dni. A během tohoto dne si závodníci projdou všechny disciplíny. Veškeré disciplíny se mohou běhat ve dvou pokusech, záleží na organizátorovi.

1.4.2.1.1 štafeta požárních trojic

Štafeta požárních trojic je prováděna 3 závodníky. Délka štafety je 35 metrů v porovnání se hrou Plamen, tam je takto dlouhá štafeta požárních dvojic. Je-li disciplína prováděna ve dvou pokusech, do hodnocení se započítává lepší z obou pokusů. Doba na přípravu pokusu je 5 min. (Plamínek, 2022)

Příprava a provedení disciplíny

Všichni tři soutěžící si nastoupí na startovní čáru a na signál startéra vyběhají. Na druhém metru od startovní čáry je umístěna hadice „C“ v kotouči s libovolně nastavenými koncovkami, ale nesmí se dotýkat země. Vlevo od hadic je položena proudnice „C“. Soutěžící se vyzbrojí nářadím a běží k rozdělovači, který je umístěn 20 m od startovní čáry. Rozdělovač je libovolně nastavený. Soutěžící zapojí libovolně a v jakémkoliv pořadí jednu z koncovek do rozdělovače, propojí hadice a zbylou koncovku zapojí do proudnice. Proudnicí mohou soutěžící zapojit za běhu, ale cíl již musí proběhnout s viditelnou zapojenou proudnicí. Rozpojení proudnice může dojít až na pokyn rozhodčího. (Plamínek, 2022)

Obrázek 5 štafeta požárních trojic (zdroj: SH ČMS, 2022)

Disciplína je hodnocena platným či neplatným pokusem.

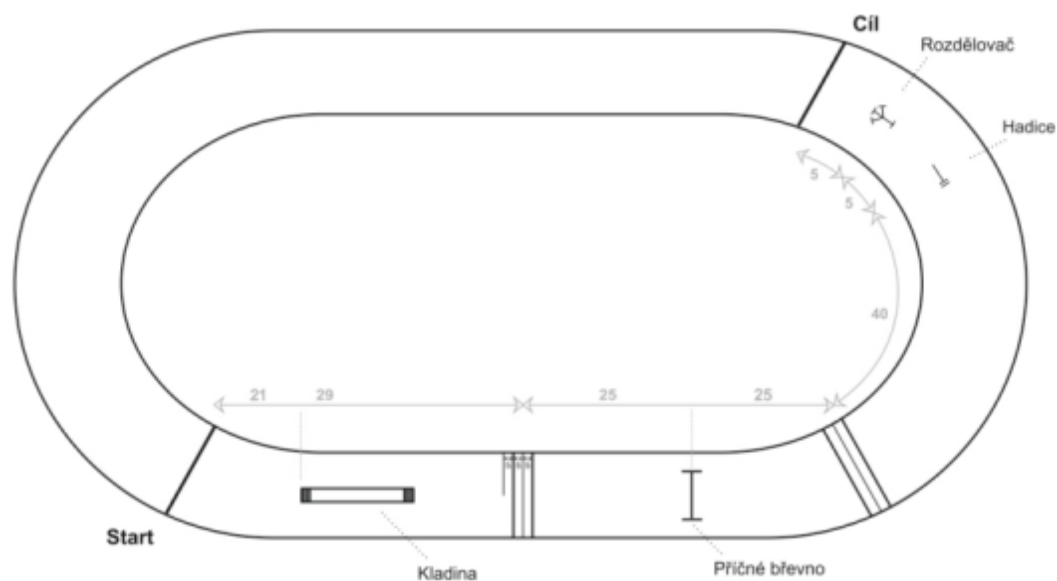
1.4.2.1.2 štafeta 3 x 50 metrů s překážkami

V této disciplíně soutěží 3 závodníci z jednoho družstva. Štafeta se může běhat v jedné a více drahách. Každá dráha musí být široká 2,5 metru a je rozdělena na 3 úseky, každý úsek má 50 metrů. Doba přípravy na pokus je 5 minut. (Plamínek, 2022)

Provedení disciplíny

V době přípravy pokusu se soutěžící rozmístí na své úseky v dráze. První částí dráhy se soutěžící družstva se štafetou (proudnicí), postaví před startovní čáru v libovolném postavení. Po odstartování soutěžící překoná na 21. metru dráhy kladinu a běží dále, kde musí předat štafetu v předávacím území druhému soutěžícímu, který na svém úseku musí překonat na 25. metru příčné břevno s výplní. Jako první soutěžící, musí předat třetímu soutěžícímu štafetu v předávacím území. A poté třetí soutěžící přiběhne ve svém úseku k hadici „C“ v kotouči, hadici rozvine ve směru běhu, koncovky hadice mohou být libovolně nastaveny, ale nesmí se dotýkat země. S hadicí běží k rozdělovači, který je umístěn na 45 metru dráhy od startu. Jednu koncovku hadice připojí

na rozdělovač a druhou koncovku na proudnici (štafetu), se zapojenou proudnicí proběhne cílem. Proudnicí od hadice může rozpojit, až na pokyn rozhodčího. Disciplína je hodnocena platným či neplatným pokusem. (Plamínek, 2022)

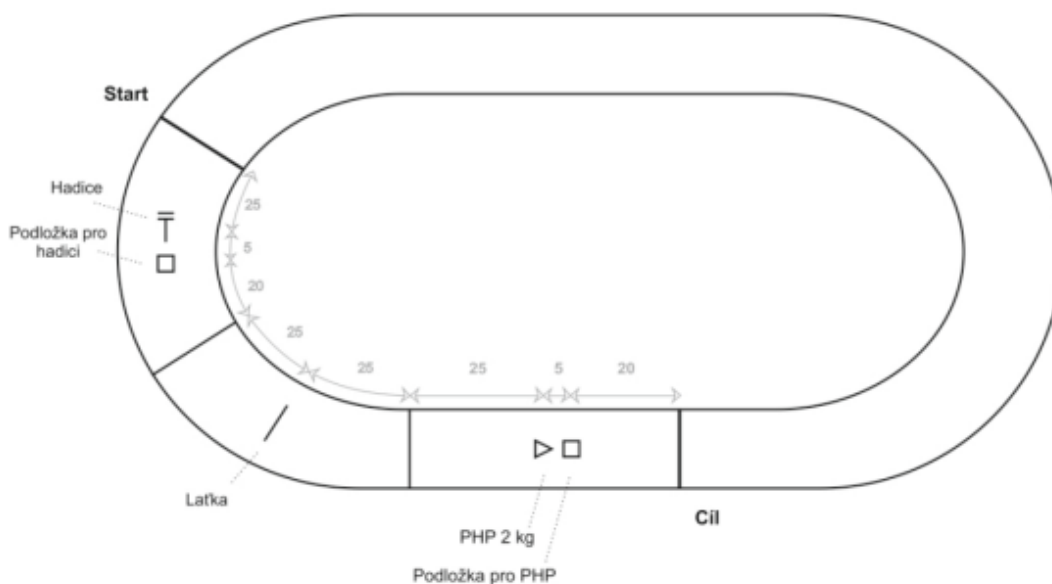
Obrázek 6 štafeta 3 x 50 metrů s překážkami (zdroj: SH ČMS, 2022)

1.4.2.1.3 štafeta CTIF

Ve štafetě CTIF závodí 3 závodníci jako ve štafetě 3 x 50 metrů. Štafeta se opět může běžet v jedné a více drahách najednou. Štafeta CTIF se od štafety 3 x 50 metrů liší šířkou a to 1,2 metrů. Doba přípravy pokusu je opět 5 minut. (Plamínek, 2022)

Provedení disciplíny

Jak je vidět na obrázku č. 7 Na prvním úseku dráhy musí závodník po odstartování přenést hadici „C“ v nosiči, která je umístěna 20 metrů od startu na podložku vzdálenou 5 metrů od hadice. Závodník předá druhému závodníkovi v předávacím území štafetu a ten ve svém úseku podběhne volně položenou laťku na dvou stojanech a běží dále, aby předal štafetu třetímu závodníkovi. Na třetím úseku musí závodník přenést prázdný PHP na podložku, která je vzdálená 5 metrů a po splnění úkolů běží do cíle. Ve druhém a třetím úseku musí být štafeta předána do začátku překonání překážky. (Plamínek, 2022)

Obrázek 7 štafeta CTIF (zdroj: SH ČMS, 2022)

Hodnocení disciplíny

Trestné body:

- nesprávně překonaná překážka nebo nesprávně provedený úkon (provedený jinak, než je popsáno ve Směrnici) za každý případ 10 trestných bodů = sekund
- vyšlápnutí z dráhy oběma nohama za každý případ 10 trestných bodů = sekund
- nebyla-li proudnice/štafeta přenesena přes cíl – 20 trestných bodů = sekund

Pokus je neplatný:

- pomůže-li při plnění disciplíny soutěžnímu družstvu jiná (cizí) osoba
- nebyla-li štafeta předávána v předepsaném pořadí a v předávacím území
- překáží-li soutěžící v průběhu plnění disciplíny nebo při opuštění své dráhy ostatním soutěžícím
- nedokončí-li soutěžící disciplínu s výstrojí a výzbrojí, se kterou byla započata
- pokus bude hodnocen jako neplatný.
- pokud poslední soutěžící nedosáhne cílové čáry
- neprotne-li soutěžící v případě použití el. časomíry cílový paprsek časomíry nebo protne-li jej záměrným mávnutím horní končetiny před tělem
- neproběhne-li soutěžící cílem ve své dráze

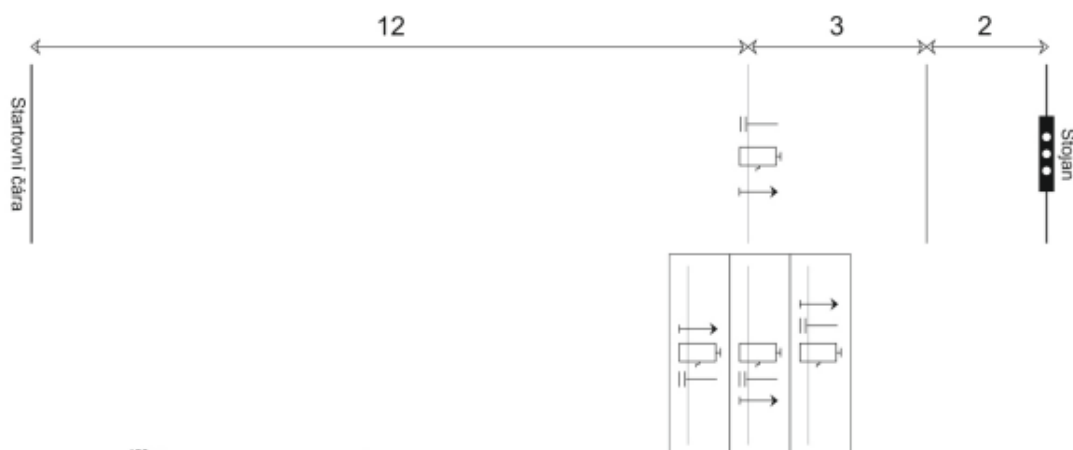
Základem pro určení pořadí v disciplíně je dosažený čas od startu po proběhnutí cílem soutěžícím na posledním úseku. K dosaženému času jsou přičteny trestné sekundy. Nejmenší hodnota součtu času a trestných sekund určuje vítěze disciplíny.

1.4.2.1.4 Útok se džberovou stříkačkou

V útoku se džberovou stříkačkou soutěží 3 závodníci a vedoucí. Závodníci se rozdělí na jednoho velitele, dva závodníky. Před startem si všichni závodníci i s vedoucím připraví ke startovní čáře. Na pokyn startéra vybíhá celé družstvo ke džberové stříkačce. Velitel družstva doběhne ke stojanu se třemi plechovkami, stojan je umístěn 17 metrů od startovní čáry a postaví do řady všechny plechovky. Vráť se zpět ke džberové stříkačce. Zbylí dva členové si mezitím rozloží a spojí hadice „D“ a proudnice „D“, které jsou umístěny vedle džberové stříkačky ve vzdálenosti 15 metrů od startovní čáry. Po překročení čáry nástřiku velitelem družstva, může začít vedoucí obsluhovat džberovou stříkačku.

Provedení disciplíny

Ve vzdálenosti 12 m od startovní čáry je umístěna džberová stříkačka, vedle níž jsou libovolně postaveny spojkami vzad hadice D 25 v kotouči a proudnice D 25. Ve vzdálenosti 15 m od startovní čáry je ve směru útoku vyznačena čára nástřiku, kterou soutěžící nesmí v průběhu stříkání přešlápnout, ani se jí žádnou částí těla dotknout. Stojan se třemi plechovkami, které jsou vyrovnané pod ním, je umístěn ve vzdálenosti 17 m od startovní čáry. Disciplína je splněna sražením všech tří plechovek ze stojanu. Pro splnění úkolu je ve džberové stříkačce 10 litrů vody. Pokud by toto množství nestačilo, lze doplnit džberovou stříkačku vodou z nádoby položené vedle soutěžní dráhy. Disciplína je hodnocena platným či neplatným pokusem. (Plamínek, 2022)

Obrázek 8 útok se džberovou stříkačkou (zdroj: SH ČMS, 2022)

1.4.3 Směrnice pro činnost kolektivů mladých hasičů

Centrální změny a dodatky Směrnice hry Plamen provádí pouze Ústřední odborná rada mládeže SH ČMS se souhlasem výkonného výboru SH ČMS, a to v termínech:

- a) před zahájením příslušného ročníku, jedná-li se o vydání nové Směrnice, dodatky a změny věkových podmínek účasti nebo kategorií,
- b) do 31. března příslušného ročníku v ostatních případech.

Oblast činnosti s kolektivem mladých hasičů Cílovými skupinami v oblasti činnosti s kolektivem mladých hasičů jsou:

- a) Členové SH ČMS – mladí hasiči dle stanov SH ČMS hovoříme o mladém hasiči ve věku 3–18 let.
- b) Nečlenové SH ČMS – děti a mládež do 18 let Strategie mládež 2030+ vyjadřuje podporu i činnostem a aktivitám pro děti a mládež, které nejsou členy našeho spolku. V obecné rovině se jedná o celoroční aktivity určené veřejnosti, ať již jednodenní vzdělávacího a preventivně výchovného charakteru (např. besedy) nebo volnočasového (společenské, kulturní, sportovní akce) či akce vícedenní (víkendovky a tábory).
- c) Členové SH ČMS – vedoucí a instruktoři kolektivů mladých hasičů a další pracovníci s dětmi a mládeží
- d) Dobrovolníci formální dobrovolnictví – převážně vedoucí, instruktoři, funkcionáři, mladí hasiči neformální dobrovolnictví – nečlenové SH ČMS, organizační pracovníci akcí, táborů apod. Hlavním zaměřením jejich práce jsou akce a aktivity pro veřejnost, velmi často celostátního či mezinárodního charakteru. (SH ČMS, 2022)

Za zvláštní skupinu dobrovolníků lze považovat účastníky charitativních a dobročinných akcí organizovaných úsekem mládeže SH ČMS z velké části ve spolupráci s obcemi, jinými spolky nebo místními akčními skupinami (72 hodin, Uklid'me Česko, Uklid'me svět, Květinový den Ligy proti rakovině, Elektrowin – Recyklujte s hasiči a další). (SH ČMS, 2022)

1.4.3.1 Oblast činnosti se sportovními oddíly dětí a mládeže

Cílovými skupinami v oblasti činnosti se sportovními oddíly dětí a mládeže jsou v oblasti hasičského sportu:

- a) Organizovaní členové SH ČMS – mladí hasiči ve věku 3–18 let sportovci registrovaní v evidenci SH ČMS a v Rejstříku sportu Národní sportovní agentury jako sportovci se zaměřením na hasičský sport.
- b) Členové SH ČMS trenéři sportovních oddílů dětí a mládeže (dále jen trenéři mládeže) a další pracovníci v oblasti hasičského sportu dětí a mládeže.
- c) Členové SH ČMS – kvalifikovaní rozhodčí mládeže rozhodčí soutěží mládeže s kvalifikací II. stupně a s kvalifikací I. stupně získané na základě Statutu rozhodčích soutěží mládeže SH ČMS, případně rozhodčí/mezinárodní rozhodčí klasických disciplín CTIF. (SH ČMS, 2022)

1.4.3.2 Výchovně vzdělávací část – činnost s kolektivy mladých hasičů

Hlavním úkolem výchovně vzdělávací části hry Plamen je podporovat všestranný a plnohodnotný rozvoj všech dětí a mládeže se zájmem o technické vzdělávání, pohybové aktivity a oblast integrovaného záchranného systému jako celku; umožnit přístup ke kvalitnímu společenskému vzdělání a volnočasovému vyžití včetně rozvoje talentu pro všechny bez ohledu na jejich osobní charakteristiky nebo sociálně ekonomické podmínky, ve kterých žijí. Vzhledem k významným změnám ve společnosti, způsobeným dynamickým rozvojem, je nutné tomuto vývoji přizpůsobit obsah, metody a formy naší činnosti s dětmi a mládeží a vytvořit prostředí, které bude pro všechny bezpečné, spravedlivé, podnětné a motivující pro budoucí dobrovolnou práci v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí. (SH ČMS, 2022)

Hlavními strategickými cíli práce s kolektivy mladých hasičů v SH ČMS tedy jsou:

- a) všeobecná organizovaná mimoškolní výchova dětí a mládeže, která zajistí získání jejich kompetencí pro aktivní občanský, profesní a osobní život včetně socializace v zájmově příbuzné skupině,
- b) poskytnutí kvalitního neformálního vzdělávání, které umožní rozvoj potenciálu dětí a mládeže se zájmem o technické vzdělávání a vzdělávání v oblasti IZS, a to za účelem budoucí dobrovolné práce v jednotkách sborů dobrovolných hasičů. (SH ČMS, 2022)

1.4.3.3 Zapojení do výchovně vzdělávací části hry Plamen

Výchovně vzdělávací část hry Plamen zahrnuje náměty celoroční činnosti pro věkovou kategorii mladých hasičů (3–15 let). Na výchovně vzdělávací část hry Plamen plynule navazuje výchovně vzdělávací část kategorie dorostu (15–18 let), která je uvedena ve Směrnici celoroční činnosti dorostu.

Kolektiv mladých hasičů SDH je kolektiv, který je tvořen všemi mladými hasiči ve věku 3–18 let bez rozlišení věku a kategorií v počtu nejméně 5. V rámci SDH je jen jeden kolektiv. V kolektivu mohou působit i mladí hasiči z jiných SDH, potom musí být uvedeni v registračním listu příslušného kolektivu. Zapojit se do výchovně vzdělávací oblasti činnosti mladých hasičů může tedy každý člen SH ČMS – mladý hasič ve věku 3–18 let, který je uveden v Registračním listu kolektivu mladých hasičů. Registrační list kolektivu je průběžně aktualizován a je evidován na příslušném OSH pro daný kalendářní rok. Vedoucí kolektivu na začátku každého kalendářního roku odevzdá vyplněný Registrační list kolektivu mladých hasičů na OSH. Registrační list, zejména seznam mladých hasičů je možné aktualizovat v průběhu celého roku. V případě zařazení předškolní mládeže do výchovně vzdělávací části hry Plamen je nezbytné využívat výchovných metod, které odpovídají jejich věku. (SH ČMS, 2022)

1.4.4 Hra Plamen

Plamen je celorepubliková soutěž v požárním sportu. Cílem hry je rozvíjet dětské znalosti, dovednosti a vědomosti v oblasti požární ochrany. Jedná se o celoroční mimoškolní aktivitu dětí se zájmem o požární sport. Hra plamen vznikla v roce 1972 a od té doby se každoročně pravidelně opakuje. Hra byla od počátku organizována pro mladé hasiče, členy Svazu požární ochrany a posléze nástupnické organizace Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Posláním hry je rozvíjet dětské znalosti, vědomosti a dovednosti v jednotlivých oblastech činnosti s přihlédnutím ke specifické oblasti požární ochrany. V současné době je do hry Plamen zapojeno přes 40 000 dětí do 15 let.

Hra Plamen představuje výchovně vzdělávací program pro kolektivy mladých hasičů a systém fyzické přípravy pro sportovní oddíly dětí a mládeže. Posláním této hry je rozvíjet všeobecné dětské znalosti, vědomosti, dovednosti a celkovou fyzickou zdatnost s přihlédnutím k odborně technické oblasti požární ochrany. Cílem hry je aktivně a celoplošně podporovat organizovanou mimoškolní činnost dětí a mládeže se zájmem o požární ochranu a za účelem podpory zdravého rozvoje jejich osobnosti

pak rozvíjet zábavnou, poutavou a soutěžní formou zejména psychické, intelektuální, mravní a sociální schopnosti a tělesnou zdatnost. Organizátorem hry Plamen v České republice je Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. (SH ČMS, 2022)

Podle směrnic platných od 1. září 2022 se činnost na úseku mládeže Sdružení Čech, Moravy a Slezska dělí na dvě odvětví. Jedním z odvětví je výchovně vzdělávací činnost kolektivů mladých hasičů a druhým je sportovní odvětví, tedy činnost sportovních oddílů dětí a mládeže.

Obrázek 9 Logo hry Plamen (zdroj: SH ČMS, 2022)

1.4.4.1 Sportovní část hry Plamen

Sportovní část hry Plamen obsahuje sportovní činnost mladých hasičů ve věku 3 – 15 let na hasičský (požární) sport, dále poté mládež může navazovat sportovní částí dorostu ve věku 13- 18 let.

Kolektiv mladých hasičů je jednotkou sboru dobrovolných hasičů, která je organizační jednotkou SH ČMS. Sportovní oddíl neboli kolektiv mladých hasičů musí mít registrační list, kde jsou vypsané děti a mládež, která se účastní soutěží. Tento registrační list je evidován na okresním sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, a vždy se k 30.1 aktualizuje. Družstvo je ve hře Plamen tvořeno minimálně z 5 sportovců.

Ve hře Plamen se soutěží převážně ve družstvech bez ohledu na pohlaví, ale v některých disciplínách se může soutěžit i jako jednotlivec. Ve hře Plamen jsou kategorie jako u Plamínku věkově ohraničeny. V kategorii mladší mohou být děti ve věku od 6 – 11 let, v kategorii starší mohou soutěžit děti do 15 let. Kategorie starší může být doplněna dětmi z kategorie starší, ale naopak starší nesmí být doplňovány do kategorie mladší.

Do vyšších kol soutěže družstev (krajské kolo a republikové kolo) postupují z okresních kol pouze starší kategorie. U jednotlivců postupují do vyšších kol i kategorie mladší.

1.4.4.2 Sportovní disciplíny

Sportovními disciplínami ve hře Plamen chceme zvýšit fyzickou kondici mladých hasičů, jejich obratnost a také zručnost. V požárních disciplínách mladí hasiči používají požární nářadí a při štafetových bězích prokazují svojí atletickou zdatnost. Každá disciplína má svého rozhodčího disciplíny. Rozhodčí disciplíny si určí zapisovatele, který zapisuje dosažené časy družstev, trestné body, zdali je pokus platný či ne a také čas ukončení pokusu, dále si určuje rozhodčí na dané úseky v disciplíně. Většina disciplín se běhá ve dvou pokusech, ale záleží na pořadateli, kolik pokusů si určí. Disciplína může mít opravný pokus, pokud dojde k technické závadě na materiálu, který poskytl pořadatel.

1.4.4.2.1 Požární útok

Tato disciplína se už po desetiletí označuje jako královská disciplína. Je to pravděpodobně tím, že se nejvíce přibližuje činnosti jednotek požární ochrany při zásahu. U dětí je tato disciplína jedna z nejoblíbenějších.

Popis základny a provedení disciplíny

Obrázek 10 Rozložení materiálu na základně (zdroj: sdhcisteves.cz, 2011)

Jak můžeme vidět na obrázku č. 10 – rozložení materiálu na základně, nachází se na ní veškerý materiál, který se musí využít na provedení útoku. Na základně se kromě potřebných věcí k provedení útoku mohou nacházet i 2 klíče

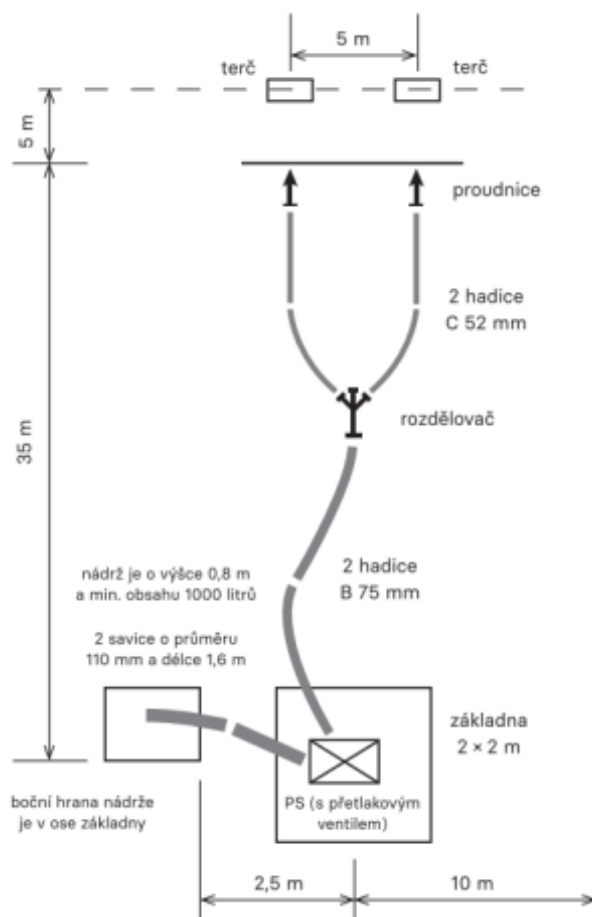
na spoje a šroubení. Na základně je položena motorová stříkačka, 2 ks hadic typu „B“, rozdělovač, 4 ks hadice typu „C“, 2 ks proudnice. 2 ks savic mohou být položeny na motorové stříkačce a na nich může být položen sací koš. Žádné nářadí nesmí přesahovat či dotýkat se země. Základna má rozměry 2 m x 2 m. U kategorie mladší mohou mít děti přívodní vedení, tedy savice našroubované na stroj a tím savice mohou přesahovat rozměry základny, sací koš však našroubovaný být nesmí. Ostatní nářadí si mohou děti za pomoci svých vedoucích připravit dle vlastní potřeby. Většinou každý kolektiv používá jinou techniku sestavení nářadí na základnu. Doba přípravy základny je 5 minut, tento pokyn dává rozhodčí až když je na základně motorová stříkačka, tudíž příprava motorové stříkačky na požární útok se do přípravy základny nepočítá. Mezi jednotlivými spoji musí být prostor pro arch papíru. Pokud je použit přetlakový ventil, nesmí být přes něho položena ani na něm položena koncovka. Na obrázku č. 11, je schéma provedení požárního útoku. Jak je z obrázku č. 11 patrné, startovní čára je od středu základny vzdálena 10 m, na druhé straně je v rovině s osou základny kád' s vodou vzdálená od středu základny 2,5 metru. Při pokusu musí být voda v kád' po celou dobu doplňována a před odstartováním pokusu musí být kád' plná vody. Čára stříkání je vyznačená 35 m od středu základny ve směru útoku. Čáru stříkání, soutěžící nesmí přešlápnout, ani se žádnou částí těla dotknout. Terče jsou umístěny 5 m za čarou stříkání. (SH ČMS, 2022)

Terč je štít o rozměrech 50 × 50 cm, uprostřed s otvorem o průměru 50 mm ve výšce 160 cm nad zemí, za kterým je umístěna plechovka nebo sklopné zařízení. Mohou být použity mechanické či elektronické nástřikové terče pro požární sport.

Po odstartování pokusu závodníci běží k základně, tři závodníci běží ke stroji, kde si 2 z nich vezmou savici a sací koš, spojí je k sobě a nabírají vodu, mezitím strojník (třetí u stroje) vezme savici a připojí ji k motorové stříkačce. Po nabrání vody připojí závodník savici k druhé, která je připojena na motorovou stříkačku. Mezitím probíhá spojování a roztažení útočného vedení, kde závodníci obsadí pozice na hadicích typu „B“, rozdělovač a 2 proudy. Disciplína je splněna sražením plechovek či světelnou signalizací terčů. (SH ČMS, 2022)

U kategorie mladší mají závodníci spojené přívodní vedení, tedy savice a napojení na motorovou stříkačku, připojují jen sací koš. Jejich strojníkem je jejich vedoucí, který ovládá motorovou stříkačku a není brán jako člen družstva. U kategorie starší

je strojníkem závodník, jejich vedoucí však je dozorem nad závodníkem a může jim slovně pomáhat a radit. Závodníci z družstva si mohou navzájem pomáhat a radit. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 11 Schéma požárního útoku (zdroj: SH ČMS, 2022)

Požární útok jako disciplína je hodnocena buď jako platná či neplatná.

1.4.4.2.2 Požární útok s překážkami CTIF

V požárním útoku s překážkami CTIF soutěží 9 závodníků z toho jeden je velitel. Okresní sdružení mládeže si mohou v okresních kolech upravit počet závodníků a také mohou rozhodnout, v kolika pokusech se požární útok s překážkami CTIF poběží. Okres Příbram ve Středočeském kraji například svými dodatky upravilo počet závodníků v této disciplíně a to na 7 závodníků místo 9 závodníků. Pokud soutěží 9 závodníků jsou v disciplíně 2 džberové stříkačky (pozice závodníků č. 2, č. 3 a č. 4 a č. 5), při 7 závodnících je pouze jedna džberová stříkačka, kterou obsluhují čísla 2 a 3. Když se vrátím ještě k pokusům, ve vyšších kolech se tato disciplína běhá vždy s dvěma

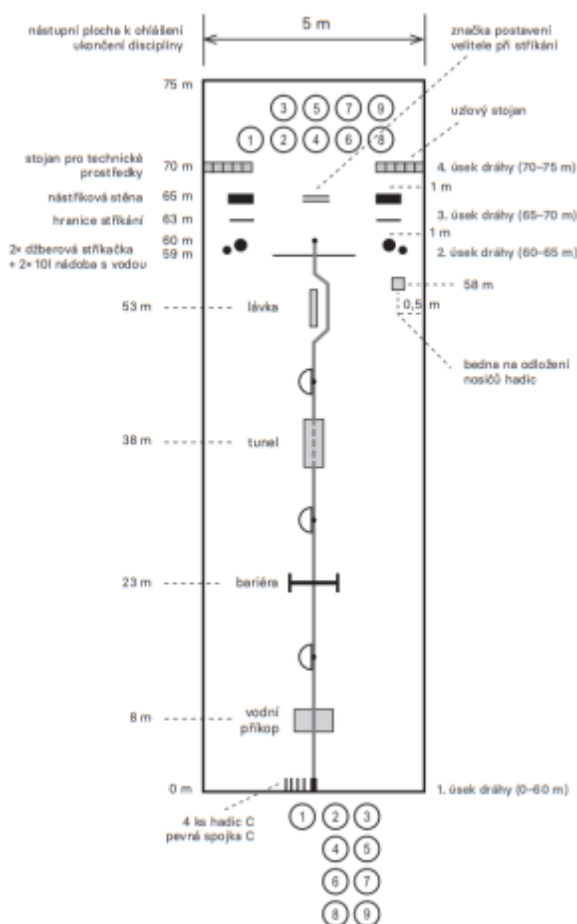
pokusy. Požární útok s překážkami CTIF je mezinárodní disciplínou, můžou v ní tedy mladí hasiči porovnat síly i s ostatními státy. (SH ČMS, 2022)

Provedení disciplíny

Jak je vidět na obrázku č. 12 družstvo si nastoupí v dvojřadu před startovní čáru, aby provedlo hlášení. Závodníci mají na sobě přidělené číslo, které jim určil již předem trenér, a většinou se na tuto pozici závodník připravoval na trénincích. Dvojřad se musí vždy nastoupit stejně, tedy každé číslo má dané místo. Velitel družstva má na sobě vždy číslo 1. Než se družstvo na pokyn velitele rozeběhne k plnění úkolů, provede velitel družstva hlášení rozhodčímu: „Pane rozhodčí, družstvo SDH název je nastoupeno k přípravě disciplíny!“ Na pokyn rozhodčího si družstvo připraví náradí, tj. džberová stříkačka, a 4 hadice „C“ v kotouči s hadicovým nosičem. Po ukončení přípravy družstvo opět nastoupí a podá hlášení rozhodčímu: „Pane/Paní rozhodčí, družstvo je nastoupeno k plnění disciplíny!“ Rozhodčí podá povel „Proveďte“. Poté velitel družstva zavelí: „Vpravo v bok, pohov“ a družstvo stojí čelem ke startovní čáře, viz obrázek č. 13. Pro tuto disciplínu není povolený nízký start. Velitel dává povel „Připravte se“ a písknutím píšťalky zahájí pokus. Po odstartování velitel překonává překážky a ostatní závodníci za ním, pokud by nějaký závodník předběhl velitele, bude to penalizováno trestními body. Velitel běží až k nástřikovým terčům, kde je umístěna značka pro velitele. Z této značky velitel pozoruje jak čísla 2, 3 a 4, 5 pumpují džberovou stříkačkou a trefují se do nástřikového terče. Akustický a optický signál na nástřikovém terči určí nastříkání 5 litrů vody a čísla 2, 3 a 4, 5 se odeberou ke stojanům s technickými prostředky, kde přiloží ke svému číslu přiřazený technický prostředek vyznačený na obrázku. Po splnění tohoto úkolu se postaví za stojany za sebe do dvojřadu a čekají, až doběhnou ostatní závodníci.

Soutěžící s čísly 6–9 rozvinují hadice přes překážky. Závodník s číslem 6 musí oběma nohama vstoupit do soutěžní dráhy, uchopí jednu z hadic „C“, rozvine jí, jednu z koncovek napojí na pevnou koncovku a druhou koncovku podá závodníkovi s číslem 7. Soutěžící s č. 7 si vezme jednu koncovku od závodníka č. 6 a dále uchopí hadici „C“ v kotouči, překoná vodní příkop a rozvine hadici. Závodník č. 8 si po odstartování vezme hadici „C“, překoná příkop a následně si vezme jednu z koncovek hadice od závodníka č. 7, překoná bariéru a roztaženou hadici protáhne pod bariérou nikoli přes ni. Závodník číslo 9 si vezme po odstartování rovněž hadici jako všichni závodníci

s čísly 6 – 9 a překoná veškeré překážky. Po překonání bariéry si vezme koncovku od závodníka s číslem 8, roztáhne hadici a proleze tunelem. Za tunelem čeká závodník č. 6, který již překonal veškeré překážky a čeká, aby mohl roztáhnout poslední čtvrtou hadici, kterou nesl závodník č. 9. Všichni závodníci po překonání lávky vloží hadicový nosič do bedýnky. Po splnění tohoto úkolu běží všichni závodníci s čísly 6–9 ke stojanu s uzly, kde každý uváže jeden z přiřazených uzlů. Závodníci vážou plochou spojku, tesařský a lodní uzel a úvaz na proudnici. Je stanoveno, že závodník č. 7 vždy musí vázat úvaz na proudnici. Po uvázání uzlů se závodníci přesunou vnitřním prostorem mezi stojany do nástupního prostoru k ukončení disciplíny. Pokud jsou všichni závodníci, tedy celé družstvo nastoupeno v dvojřadě, dá velitel družstva znamení, tj. zvednutí ruky pokyn na ukončení pokusu. Když je používána elektronická časomíra, velitel se po nastoupení celého družstva dotkne elektronické časomíry v podobě hříbku. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 12 Schéma požárního útoku CTIF (zdroj: SH ČMS, 2022)

Tato disciplína požární útok CTIF je hodnocena trestními body.

1.4.4.2.3 Štafeta 4 x 60 metrů

Dle možností pořadatele je možné štafetu uskutečnit v jedné či více drahách současně. Dráha je široká 2,4 – 2,5 metrů a je rozdělena na 4 úseky po 60 metrech. Všechny dráhy musí mít cíl v jedné rovině. Každá štafeta má 4 závodníky, každé družstvo tedy udělá 2 štafety po 4 závodnících, z toho každý může být zařazen pouze jednou na úseku ve štafetě. Každá štafeta má jeden pokus. Na štafetu je zapotřebí kladiny, bariéry, příčného břevna s výplní, pevná podložka, přenosný hasicí přístroj (PHP), proudnice štafetová a 2 hadice „C“ a rozdělovač. (SH ČMS, 2022)

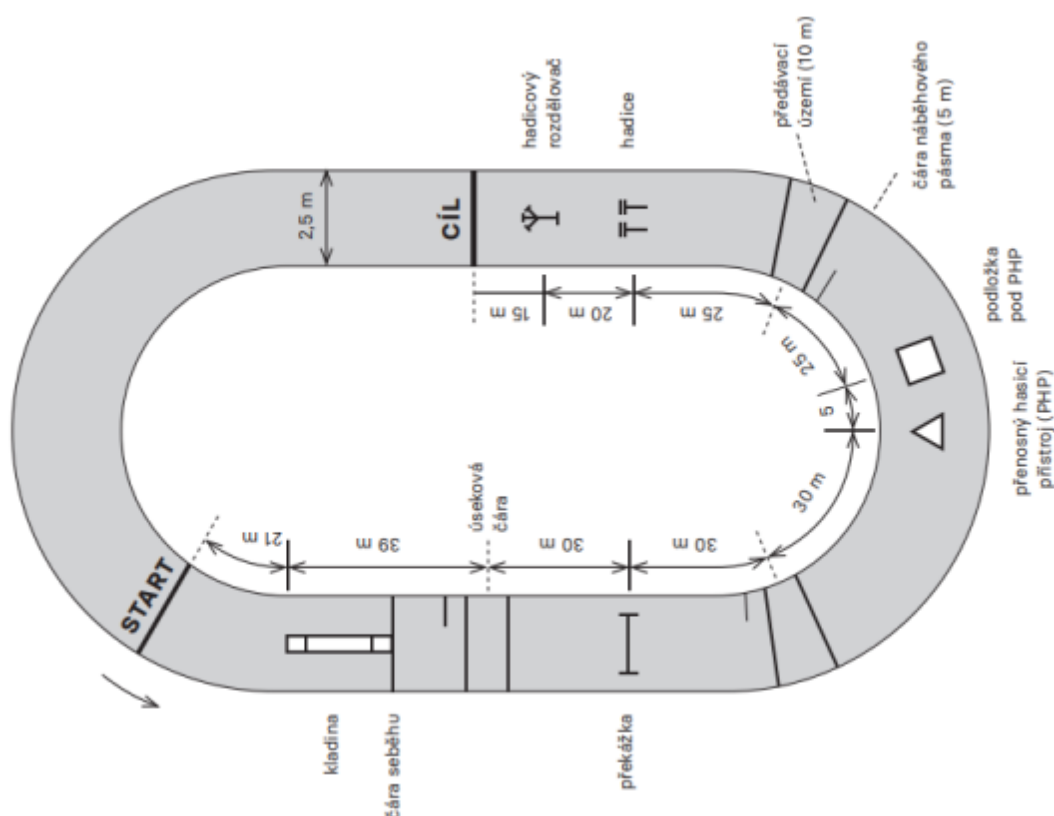
Provedení disciplíny

Při přípravě na disciplínu si může v době přípravy soutěžící (družstvo) umístit na soutěžní dráhu značky. Na pokyn rozhodčího disciplíny se soutěžící podle vlastní dohody rozmístí do jednotlivých úseků. Soutěžící v prvním úseku se postaví se štafetou před startovní čáru v libovolném postavení. Soutěžící na ostatních úsecích se mohou postavit kamkoliv v rozběhovém území, které začíná 5 metrů před předávacím územím, nebo kamkoliv do předávacího území. Na signál startéra běží první soutěžící ke kladině, přeběhne ji a v předávacím území předá štafetu druhému soutěžícímu. Ohraničující čára označuje konec seběhového můstku. Z důvodu bezpečnosti musí být kladina překonána tak, že při sbíhání musí soutěžící minimálně 1× šlápnout na můstek a následně seskočit za ohraničující čáru. Je-li kladina chybně překonána (např. pád), soutěžící se může vrátit a kladinu znovu překonat. Soutěžící na druhém úseku převezme štafetu, běží k překážce, překoná ji a v předávacím území předá štafetu třetímu. Soutěžící na třetím úseku po převzetí štafety běží k přenosnému hasicímu přístroji, který přenesou k označenému místu s podložkou, na kterou ho postaví, a v předávacím území předá štafetu čtvrtému soutěžícímu. Pokud PHP spadl před předáním štafety, může se soutěžící ve třetím úseku vrátit a znovu jej postavit. Soutěžící na čtvrtém úseku po převzetí štafety běží k hadicím, které rozloží a spojí libovolným způsobem a v libovolném pořadí, jednu koncovku připojí k rozdělovači a na druhou koncovku připojí štafetovou proudnici. Při napojování hadice na rozdělovač nesmí být tento nesen. Koncovky musí být spojeny na všechny ozuby a v průběhu plnění disciplíny se nesmí rozpojit. S napojenou proudnicí proběhne cílem tak, že viditelně drží buď proudnici, nebo hadici. K odpojení proudnice v cíli může dojít teprve na pokyn rozhodčího. Štafeta se v průběhu disciplíny nesmí přenášet v ústech a může se předávat jen z ruky do ruky. Pro hodnocení chybné předávky je vždy rozhodující postavení proudnice při předávce.

Při upadnutí štafety (proudnice) v okamžiku předávky ji může zvednout jenom předávající. Nepřekoná-li kterýkoliv člen překážku, může se vrátit a znovu ji překonat.

Pravidlo

o rozhodujícím postavení proudnice při předávce neplatí pouze v případě, že je štafeta rozměřena člunkově. V tomto případě platí, že pro posouzení správné předávky jsou rozhodující nohy závodníka, který štafetu přebírá (závodník stojí mimo vytyčené území a nesmí do něj došlápnout před dokončením předávky). Předpokládá se přitom, že vytyčené dráhy štafety jsou v délce 60 m bez vyznačených předávacích území. Čas se měří od signálu startéra soutěžícímu na prvním úseku do proběhnutí soutěžícího na čtvrtém úseku cílovou čárou. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 13 Schéma 4 x 60 m (zdroj: SH ČMS, 2022)

Štafeta 4 x 60 m je hodnocena buď jako platná či neplatná.

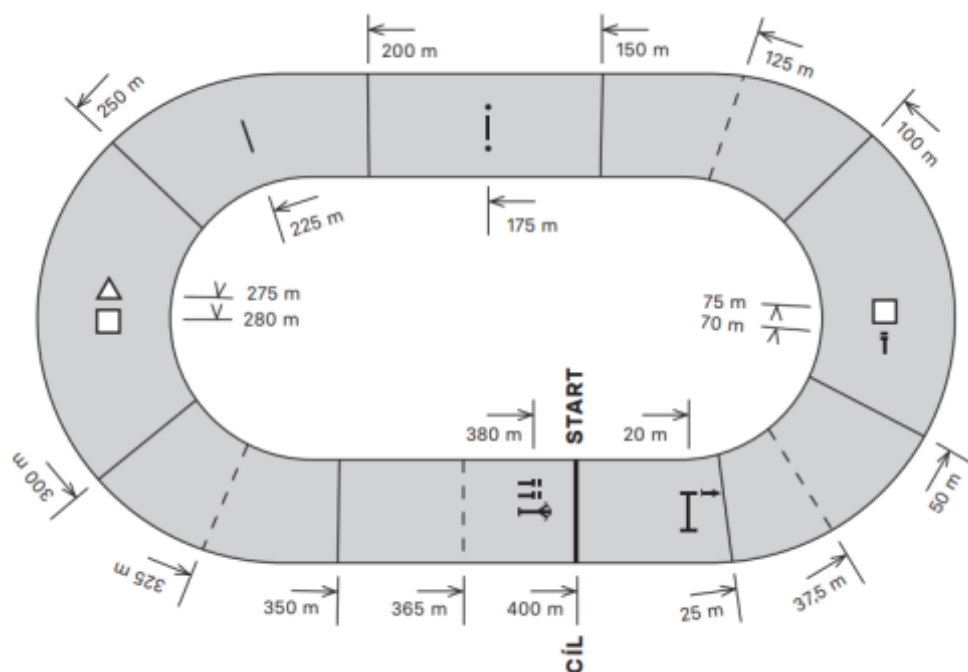
1.4.4.2.4 400 metrů štafetový běh s překážkami CTIF

Štafetový běh s překážkami CTIF provádí 9 závodníků. Soutěžící mohou používat opasek. Pokud má opasek jeden závodník, musí jím být vybaveno celé družstvo. V okresních kolech si o počtu pokusů rozhodne pořadatel, ve vyšších kolech bude

disciplína probíhat ve dvou pokusech. Do hodnocení se započítává lepší z obou pokusů. Doba na přípravu družstva k pokusu je 5 min. Okres Příbram tuto disciplínu běhá jen se 7 závodníky, tuto změnu má uvedenou v dodatcích pro rok 2023/2024 a v letech předešlých. Pokud běží pouze 7 závodníků, jsou vynechány 2 úseky volného běhu. (SH ČMS, 2022)

Provedení disciplíny

Všichni soutěžící musí před odstartováním stát ve svém úseku, s výjimkou závodníka v prvním úseku. Na pokyn startéra vybíhá první závodník, který na 20. m dráhy překoná žebříkovou stěnu, přičemž musí uchopit rukou třetí a čtvrtou příčku a nohou šlápnout na první a druhou příčku při výstupu i sestupu. Dotyk rukou a nohu při výstupu i sestupu musí být viditelný pro správné hodnocení pokusu. Po překonání žebříkové stěny uchopí štafetovou proudnici, kterou má položenou u levé nohy žebříkové stěny. Na druhém úseku dráhy pouze závodník přeběhne svůj úsek a předá štafetu dalšímu závodníkovi. Třetí závodník na svém úseku přenese hadici s hadicovým nosičem na podložku a běží předat čtvrtému závodníkovi. Hadice se nesmí dotýkat země. Čtvrtý úsek dráhy je opět volný, takže závodník jen proběhne svůj úsek. V pátém úseku musí závodník podběhnout laťku. Pokud laťku shodí, může ji postavit a překonat znovu. Při podlezu, nesmí závodník laťku držet. Šestý závodník přeskočí lehkooatletickou překážku, pokud by shodil překážku, může ji postavit a překonat znovu. Po správném opakovaném podlezu či přeskoku nebudou tyto úseky hodnoceny trestnými body. Na sedmém úseku závodník přenese PHP na podložku a běží předat štafetu dalšímu závodníkovi. Pokud by PHP spadl, může PHP znovu postavit, ale jen do té doby, dokud nebude proudnice předána osmému závodníkovi. Osmý úsek je opět volný. A po předání štafety devátému závodníkovi, závodník doběhne k hadicím, ty spojí, jednu ze zbylých koncovek připojí k rozdělovači a poslední k proudnici. Se zapojenou proudnicí dobíhá do cíle. Štafeta musí být předávána z ruky do ruky. Štafetu nelze nést v ústech. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 14 Schéma 400 metrů štafetový běh s překážkami CTIF (zdroj: SH ČMS, 2022)

Pokus je hodnocen trestnými body.

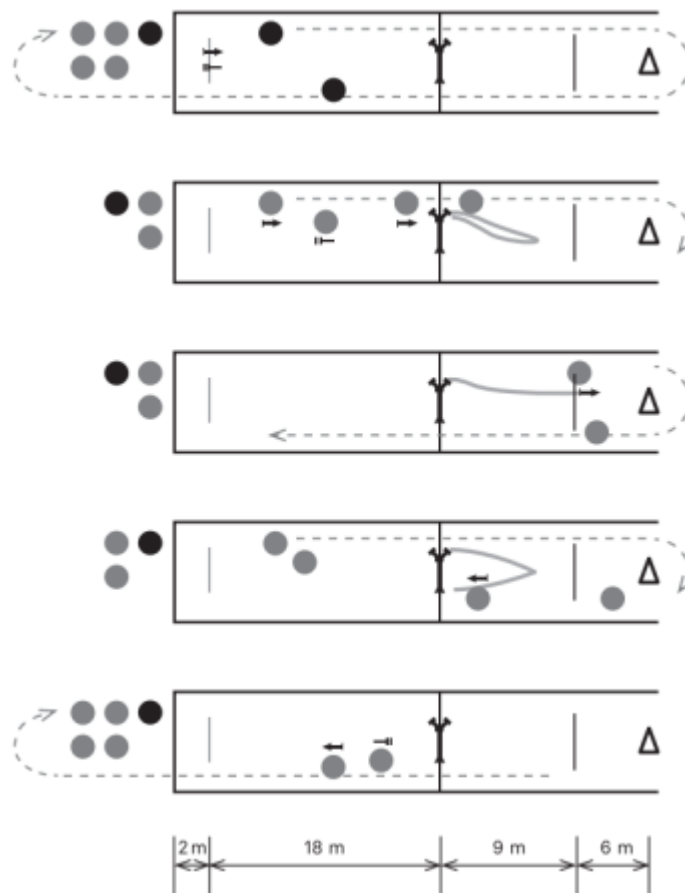
1.4.4.2.5 Štafeta požárních dvojic

Ve štafetě požárních dvojic závodí 5 závodníků – velitel a 4 závodníci, družstvo však může postavit dvě štafety, kde bude 1 velitel pro obě štafety. Pokud dojde k této variantě, velitel stojí u levé štafety a na jeho doběhnutí vybíhají závodníci z obou štafet. Soutěž probíhá ve dvou drahách současně. V této disciplíně musí mít závodník vždy mety po pravé straně.

Provedení disciplíny

Na signál startéra vyběhne velitel, který povoleným způsobem oběhne metu a vrátí se zpět za startovní čáru. Následně vybíhá první dvojice, vezme si na čáře hadici „C“ v kotouči a proudnici. Jeden z dvojice rozvine u hydrantového nástavce hadici tak, aby kotouč hadice dopadl až za vyznačenou čáru a jednu koncovku hadice podá druhému z dvojice. Druhý z dvojice hadici rozloží, připojí na ni proudnici a proudnici položí, tak aby alespoň část proudnice byla na čáře odložení. Dvojice oběhne metu a běží zpět za startovní čáru. Vybíhá druhá dvojice, oběhne metu a jeden z dvojice odpojí proudnici od hadice, hadici přeloží a odpojí hadici od hydrantového nástavce a běží za startovní čáru. Jakmile je hadice přeložena a koncovky hadice má závodník

před sebou, může začít motat hadici směrem k hydrantu. Závodník již nesmí hadici motat, jestli překonal čáru u hydrantového nástavce. Když má závodník hadici smotanou, běží do cíle a stopuje se čas. Závodník, který motal hadici, nechá rozhodčím zkontrolovat hadici, zdali je správně smotaná. Opustit prostor startu smí závodníci až na pokyn rozhodčího. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 15 Schéma štafety požárních dvojic (zdroj: SH ČMS, 2022)

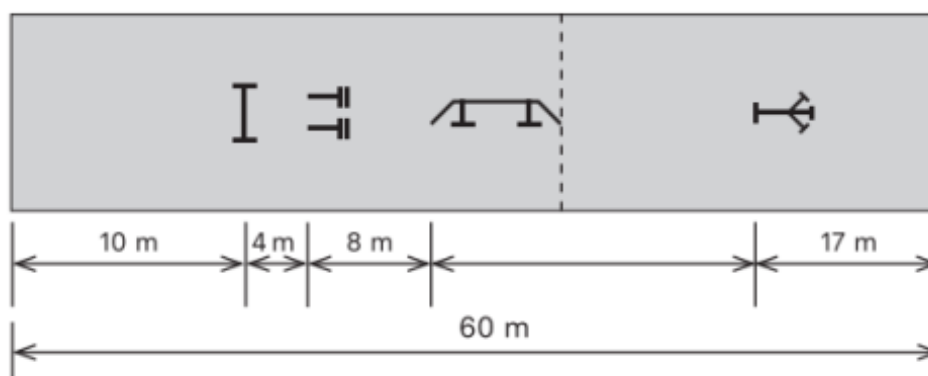
V této disciplíně se hodnotí trestnými body.

1.4.4.2.6 Běh na 60 m s překážkami

V této disciplíně se závodí v kategoriích mladší a starší. Zvláště se hodnotí dívky a chlapci. Každý soutěžící má dva pokusy. V okrese Příbram není tato disciplína započítávána do celkového hodnocení hry Plamen. V okrese Příbram je pořádána sborem dobrovolných hasičů Březnice. Co se týká materiálního zabezpečení, je na tuto disciplínu potřeba kladina, bariéra, příčné břevno s výplní, proudnice, rozdělovač a 2 hadice „C“. (SH ČMS, 2022)

Provedení disciplíny

Závodník s proudnicí se připraví na startu. V těchto kategoriích nesmí být proudnice nesena v ústech. Start může být nízký i vysoký. Na signál startéra vyběhne závodník, překoná bariéru. Za bariérou na vyznačeném místě vezme 2 hadice „C“ a běží na kladinu, na kladině již může rozhazovat kotouče hadic a ponechá si pouze spojky hadic, které může za cesty spojit. Závodník seběhne z kladiny za ohraničující čáru a běží k rozdělovači. Na rozdělovač zapojí jednu z koncovek a na druhou koncovku zapojí proudnici. A běží do cíle. Při probíhání cílem nesmí závodník držet současně hadici a proudnici. Proudnici může závodník rozpojit až na pokyn rozhodčího. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 16 Schéma běhu na 60 m s překážkami (zdroj: SH ČMS, 2022)

1.4.5 Celoroční činnost dorostu SH ČMS

Celoroční činnost dorostu je obdobná jako činnost mladých hasičů ve hře Plamen. Sportovní oddíly dětí a mládeže v hasičském neboli požárním sportu mají za cíl podpořit rozvoj dětí a mládeže o zájem o sportovní a pohybové aktivity, pro veškerou mládež a děti, bez ohledu na sociální a ekonomické podmínky, ve kterých žijí. Jako další za cíl má hasičský sport u dětí a mládeže zdokonalení se v pohybu za pomoci překážek a používání hasičského náčiní a náradí, která jsou typická pro požární sport. Zároveň kolektivy mladých hasičů si vychovávají a motivují svou mládež k budoucí dobrovolné práci v jednotkách sborů dobrovolných hasičů obcí i velmi často ke vzdělání v oblasti požární ochrany. Domnívám se, že nemalá část dětí a mládeže, která chodila do kolektivu mladých hasičů, je nyní příslušníky Hasičského záchranného sboru České republiky.

Obrázek 17 Směrnice celoroční činnosti dorostu SH ČMS (zdroj: SH ČMS, 2022)

1.4.5.1 Sportovní část

Sportovní část Směrnice celoroční činnosti dorostu zahrnuje obdobné aktivity, které zahrnuje směrnice hry Plamen. Sportovní oddíl čili kolektiv mladých hasičů má stejnou povinnost vést registrační list jako u hry Plamen. Družstvo je v kategorii dorostu tvořeno minimálně 7 a maximálně 8 sportovci.

Dle směrnic platných od 1. 9. 2022 vede sportovní oddíl trenér nikoli vedoucí MH. Trenér musí splňovat podmínky pro trenéry dle platných vnitřních předpisů SH ČMS a při práci s dorostem se řídit směrnicí pro celoroční činnost dorostu SH ČMS.

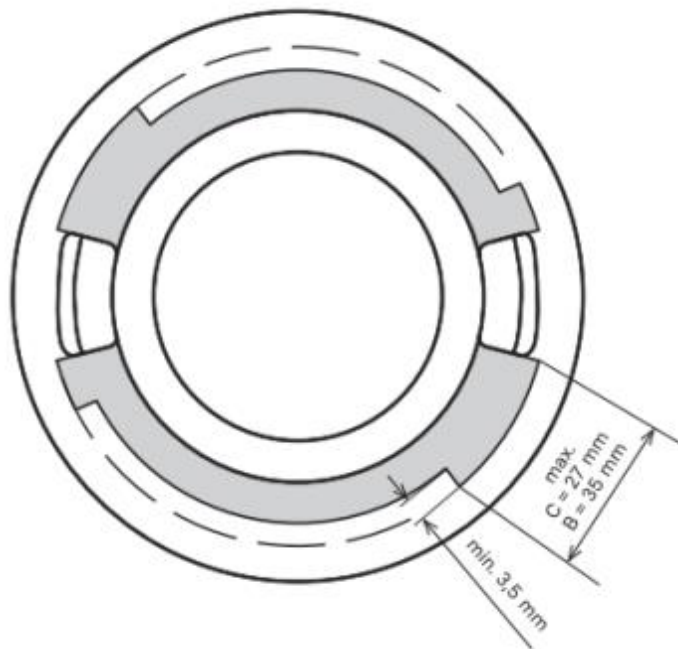
V rámci směrnice pro celoroční činnost dorostu SH ČMS mohou zavodit jak družstva, tak jednotlivci. Družstva se rozdělují na dorostenky (dívky) a dorostence (chlapci) a věková hranice je 13 - 18 let. Jednotlivci v kategorii dorostu soutěží také ve dvou kategoriích, konkrétně dorostenky a dorostenci, na rozdíl od družstev se ale ještě věkově rozdělují na mladší (11 – 13 let), střední (13 – 15 let) a starší (15 – 18 let).

1.4.5.2 Sportovní disciplíny

Sportovní disciplíny celoroční činnosti dorostu mají stejný cíl jako sportovní disciplíny ve hře Plamen a to zvýšit fyzickou kondici mladých hasičů. Mládež soutěží s požárním nářadím a náčiním v technických disciplínách a atletickou pohyblivostí ve štafetových

běžích. Disciplíny mají obdobný ráz jako ve hře Plamen, vždy závodníci vybíhají na pokyn startéra a pokusy jsou ukončené, až rozhodčí zhodnotí průběh disciplíny a platnost pokusu. (SH ČMS, 2022)

U dorostu se oproti hře Plamen, používají při štafetových běžích spojky DIN na hadicích, ale mohou se používat i spojky ROTT jako u hry Plamen. Spojky i nadále musí být osazeny schváleným těsněním, nesmí být opatřeny navádějícími pomůckami či zaslepeny.

Obrázek 18 Nákres přespojky (zdroj: SH ČMS, 2022)

Sportovní disciplíny celoroční činnosti dorostu jsou podobné jako u hry Plamen, jen se liší délkou dráhy, vyššími překážkami, těžším a delším náradím.

Sportovní disciplíny se u dorostu se dělí:

- a) Pro družstva
 - Požární útok, štafeta 4 x 100 m,
- b) Pro jednotlivce
 - Běh na 100 m s PHP,

běh na 100 m s překážkami je jak pro družstva, tak jednotlivce. (SH ČMS, 2022)

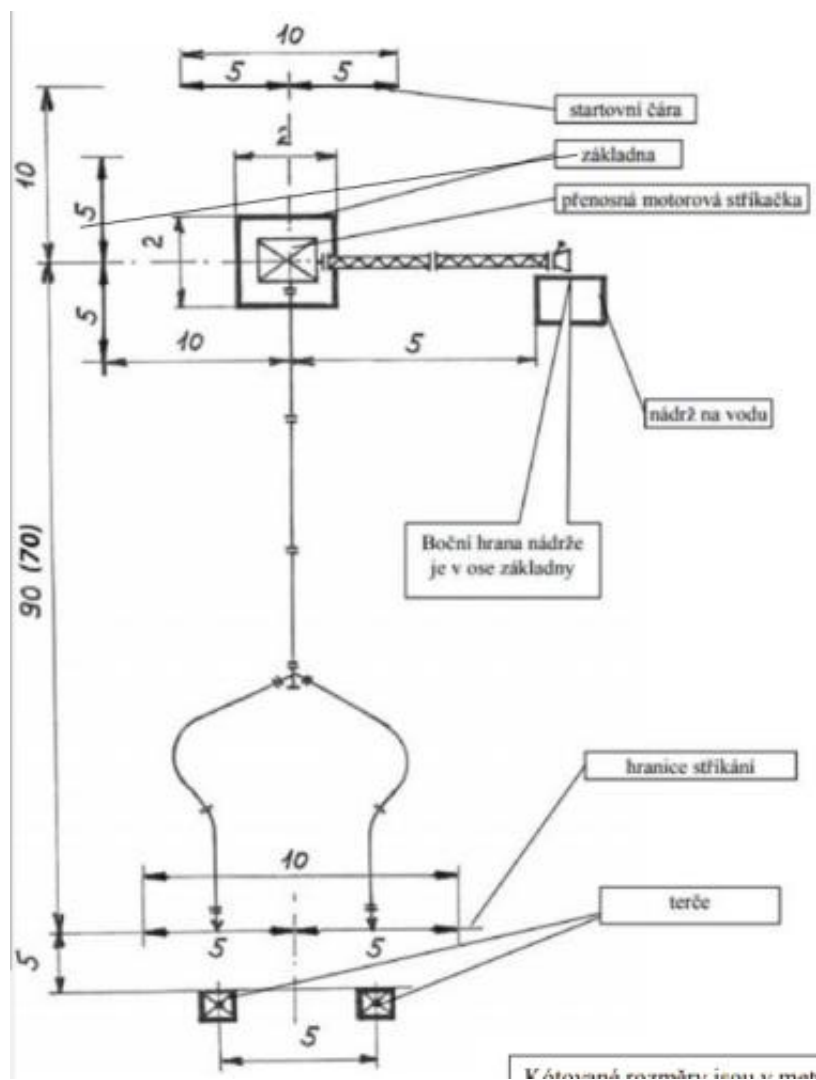
1.4.5.2.1 Požární útok

Požární útok je královská disciplína, jak už je zmiňováno ve hře Plamen. Tuto disciplínu mají jak děti, tak mládež nejraději. Požární útok dorostu se od hry Plamen liší v počtu hadic „B“, a také délka hadic a savic je delší.

Doba přípravy pokusu je 5 minut od položení motorové stříkačky na základnu. Na provedení pokusu mají 2 minuty. V této disciplíně soutěží 7 závodníků a běží se 2 pokusy.

Příprava základny a provedení disciplíny

Družstvo si připraví veškeré nářadí okolo základny, na které je již připravena motorová stříkačka. Na pokyn rozhodčího „Na základnu!“ si družstvo může připravit nářadí na základnu. Během přípravy si mohou závodníci či jejich trenér připravit na dráhu pomocné značky, např. na odhození hadice v kotouči pro proudaře, značku pro rozdělovač a značku pro spoj hadic „B“. Po uplynutí 5 - ti minut nebo pokud je družstvo připraveno dříve se odeberou závodníci na startovní čáru, kde vyčkají na pokyn odstartování. V tu dobu již může být motorová stříkačka nastartována. Po odstartování závodníci běží k základně, spojí přívodní vedení (sací koš, savice a motorová stříkačka), dopravní vedení (napojení hadice „B“ od motorové stříkačky, hadice „B“ a rozdělovač) a útočné vedení (od rozdělovače jsou za sebou napojené 2 hadice „C“ a proudnice „C“). Závodníci s útočným vedením běží k nástřikovým terčům, odkud stříkají do terčů, dokud se nezve zvukový nebo světelný signál. V tuto dobu, kdy je sestřelen poslední z terčů se zastavuje čas. Hadice mohou být doplněny o pojistky, ty však mohou být upevněny pouze na výtlačném hrdle motorové stříkačky a na rozdělovači. Voda v kádi musí být po celou dobu pokusu doplňována. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 19 Schéma požárního útoku – dorost (zdroj: SH ČMS, 2022)

Pokus je hodnocen platným či neplatným pokusem.

1.4.5.2.2 Štafeta 4 x 100 m

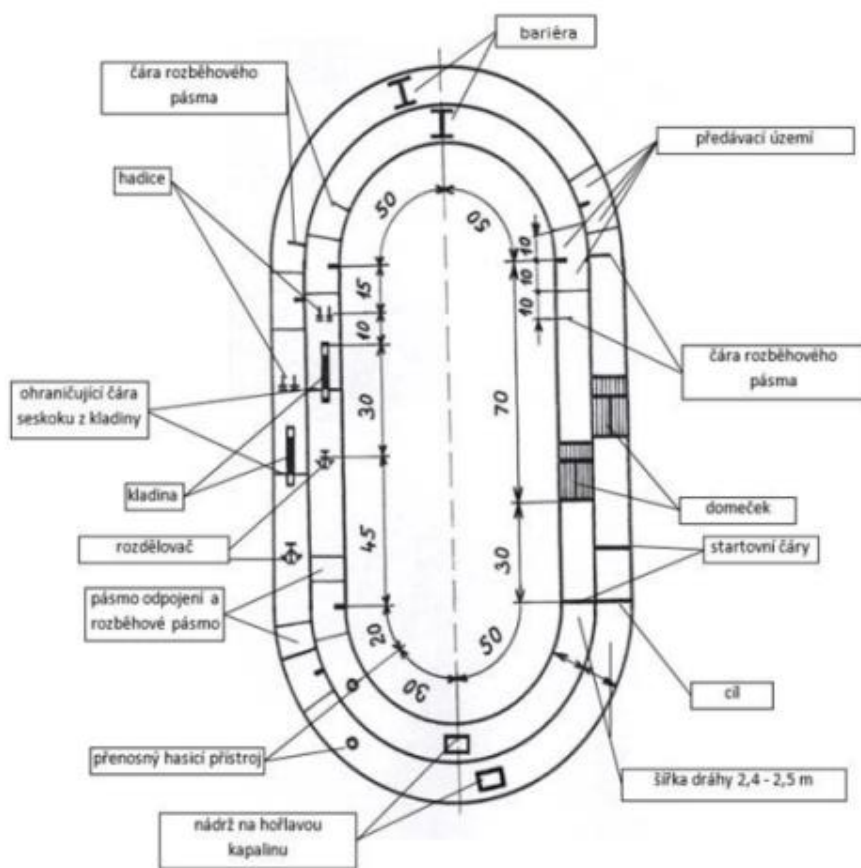
Na štafetu 4 x 100 m je potřeba domeček, kladina, bariéra, přenosný hasicí přístroj, vlastní nářadí žebřík, štafetová proudnice „C“, 2x hadice „C“ a rozdělovač.

V okresních kolech je možnost zaměnit domeček o okno. Tuto možnost využívá a ve svých dodatcích má zakotven okres Příbram. Domeček se používá jen u kategorie dorostenci. Na tuto disciplínu je potřeba 4 závodníků, a tato disciplína se běhá ve dvou pokusech.

Provedení disciplíny

Na povel „Připravit“ dorostenec uchopí žebřík a zaujme pozici startu. Držený žebřík může přesahovat čáru startu dle potřeby, ale musí se současně dotýkat země.

Po odstartování závodník překoná za pomoci žebříku domeček, musí se dotknout plošiny na domečku a seskočit do vlastní dráhy. V předávacím území předá druhému závodníkovi štafetu v podobě štafetové proudnice. Proudnice nesmí být hozena. Pokud proudnice během předávky upadne na zem, musí ji zvednout ten, kdo ji předává, a to platí při všech předávkách v této disciplíně. O správnosti provedení předávky rozhoduje poloha proudnice nikoli končetiny závodníka či on sám. Po předávce v druhém úseku druhý závodník překoná bariéru a předá štafetu v předávacím území třetímu závodníkovi. Třetí závodník na svém úseku uchopí 2 ks hadic „C“ a přeběhne kladinu a spojuje koncovky hadic, které se mu během cesty rozvinuly, při doběhnutí k rozdělovači napojí jednu z koncovek na rozdělovač a dobíhá k čáře odpojení, do této doby musí zapojit proudnici k jedné z koncovek hadice „C“. Za čarou odpojení musí závodník proudnici odpojit, aby mohlo dojít k poslední předávce. Na posledním úseku závodník přenesse PHP na podložku a běží do cíle. Během cesty ještě musí zapojit ke zbylé koncovce proudnici a probíhá cílem. V kategorii dorostenek je žebřík opřen o domeček a je doplněn o doplňkovou plošinu, které se dorostenky musí dotknout. Při záměně domečku za okno se žebřík nepoužívá. Okno se proskakuje. Při zapojení proudnice na hadici musí být viditelný zapojený spoj. Bariéra je výškově liší u kategorie dorostenců a dorostenek. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 20 Schéma štafety 4 x 100 m (zdroj: SH ČMS, 2022)

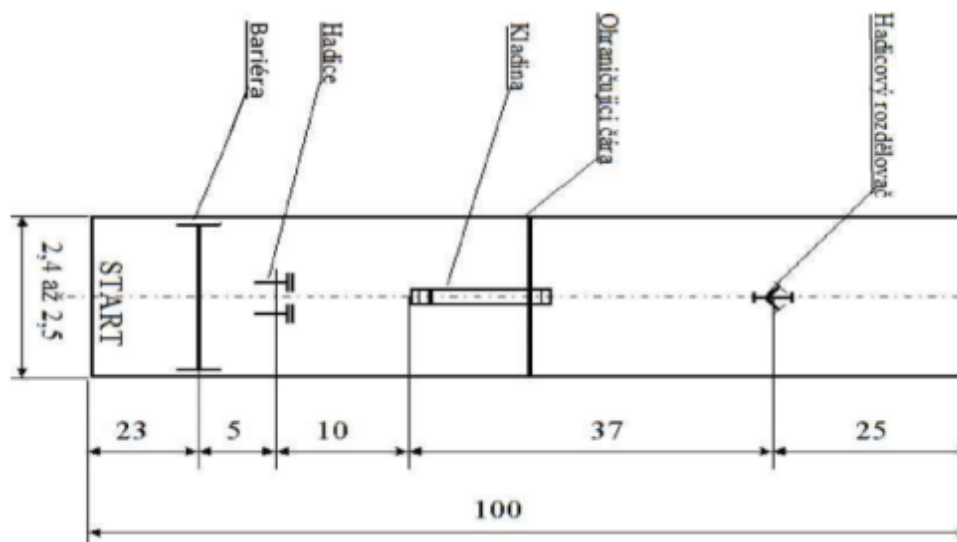
Pokus se hodnocen jako platný či neplatný.

1.4.5.2.3 Běh na 100 m s překážkami

Tato disciplína je shodná jak pro kategorii družstev, tak pro jednotlivce. Tato disciplína je podobná ve hře Plamen běhu na 60 m s překážkami a také je podobná štafetě 4 x 100 m, kde je pouze vynechaný úsek č. 1 a celou disciplínu běží sám jeden závodník. Na tuto disciplínu je potřeba bariéra, kladina. Z vlastního náradí štafetová proudnice „C“, 2 ks hadice „C“ v kotouči a rozdělovač.

Provedení disciplíny

Závodník se postaví na start a na pokyn rozhodčího vybíhá. Překoná bariéru, za kterou uchopí 2 ks hadice, za běhu přes kladinu rozvine hadice a spojí jejich koncovky. Při doběhnutí k rozdělovači zapojí koncovku do rozdělovače a zbylou poté za cesty k proudnici a probíhá cílem. Proudnice a hadice při průběhu cílem nesmí být držena oběma rukama a musí být zřetelně viditelný spoj. Proudnice závodník odpojí až na pokyn rozhodčího. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 21 Schéma běhu na 100 m s překážkami (zdroj: SH ČMS, 2022)

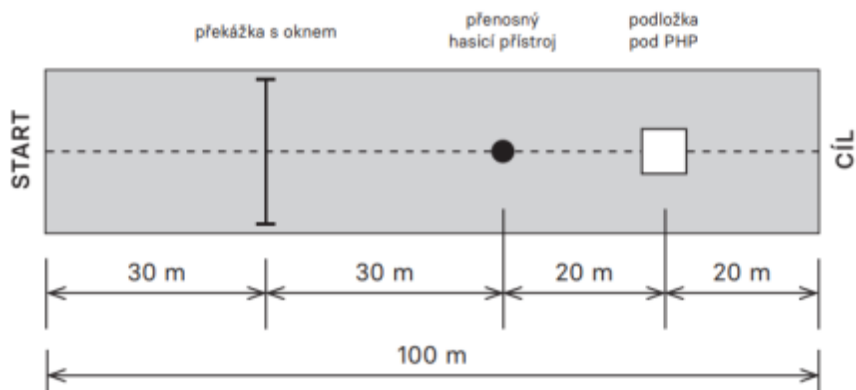
Pokus je hodnocen platným či neplatným pokusem.

1.4.5.3 Běh na 100 m s PHP

Tuto disciplínu plní pouze kategorie jednotlivců. Potřebná náradí jsou okno, přenosný hasicí přístroj a podložka.

Provedení disciplíny

Po odstartování závodník na 30 m dráhy překoná okno, poté běží k 30 m od okna vzdáleného PHP, kterého uchopí a přenesne na podložku. Vzdálenost požárního PHP od podložky je 20 metrů. Po přenesení PHP běží do cíle. Po doběhnutí do cíle nesmí přenosný hasicí přístroj ležet. Okno nesmí závodník překonat plavmo. (SH ČMS, 2022)

Obrázek 22 Schéma běhu na 100 m s PHP (zdroj: SH ČMS, 2022)

Pokus je hodnocen platným či neplatným pokusem.

1.4.6 Závod hasičské všestrannosti a brannosti

Závod hasičské všestrannosti a brannosti je nová soutěž, která vznikla v roce 2023. Dříve ve směrnici Plamen i ve směrnici pro celoroční činnost dorostu SHČMS, byl součástí závod požární všestrannosti, který se započítával do celkového hodnocení hry Plamen. Nyní již závod požární všestrannosti není. Závod hasičské všestrannosti a brannosti je závod, který je v obou směrnících zaznamenán, ale v záznamu je odkaz na vlastní organizační zabezpečení tohoto závodu v podobě samostatné směrnice. ZHVB není započítáván do celkového hodnocení hry Plamen a celoroční činnosti dorostu SH ČMS. První okresní závody se konaly na podzim roku 2023, a poté v listopadu stejného roku se konala krajská soutěž ZHVB. V dubnu 2024 se konalo republikové kolo ZHVB, v které za Středočeský kraj reprezentovalo také družstvo dorostenek MH SDH Bohostice, ve kterém jsem vedoucí MH a také rozhodčí.

Cílem ZHVB je získávat a upevňovat všestrannou pohybovou zdatnost dětí a mládeže, prohlubovat jejich znalosti a osvojovat si základní informace v oblasti požární ochrany a ochrany člověka za mimořádných událostí. A to nejen znalosti mladých hasičů, ale jakýchkoliv dětí a mládeže. Tohoto závodu se mohou zúčastnit i družstva škol, skautů či jiných zájmových kroužků.

Obrázek 23 Rámcové organizační zabezpečení pro ZHVB (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)

Závod se účastní pětičlenné hlídky převážně mladých hasičů v jednotlivých kategoriích. Jak už jsem psala výše, závod se mohou zúčastnit i jiná družstva.

Kategorie ZHVB dle věku a pohlaví:

- přípravka: do 6 let – bez rozlišení pohlaví
- mladší: do 11 let – bez rozlišení pohlaví
- starší: od 11 do 15 let – bez rozlišení pohlaví
- dorost: 15–18 let – smíšené hlídky
- dorostenky: 15–18 let
- dorostenci: 15–18 let

Pro kategorii mladší platí stejné pravidlo jako ve hře Plamen a to, že kategorie nesmí být doplněna členem z kategorie starší. Kategorie dorostu může být doplněna staršími a kategorie starší může být doplněna kategorií mladší. Pokud se závod účastní více hlídek, každý člen může běžet pouze jednou v každé kategorii.

Závod hasičské všestrannosti a brannosti se skládá z osmi stanovišť, tedy kontrol. Každá kontrola má zkratku K + číslo.

K1 – hod na cíl / střelba ze vzduchovky

K2 Orientace v přírodě

K3 Uzlování

K4 Základy první pomoci

K5 Požární ochrana

K6 Brannost

K7 Ochrana obyvatelstva

K8 Orientace v terénu (plní pouze dorost a SŠ)

K ZHVB musí pořadatel zajistit veškerý materiál, náradí a náčiní, které je vypsáno v Organizačním zabezpečení Závodu hasičské všestrannosti a brannosti.

Popis tratě

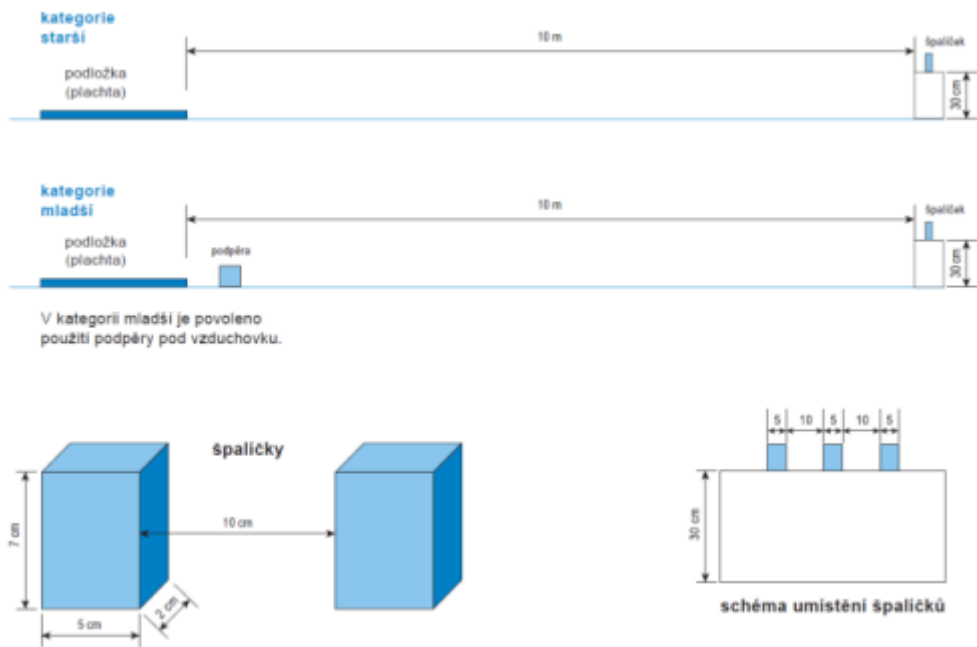
Trat' se nachází v mírně zvlněném terénu a vždy je vyznačena fáborky. Trat' pro přípravku a mladší kategorii je dlouhá cca 2 km, pro starší kategorii měří 3 km a pro dorost a střední školy je trat' prodloužena o stanoviště „Orientace v terénu K8“. Po trati jsou rozmístěny stanoviště dle místních možností a terénu, o pořadí stanovišť rozhodne pořadatel. Závodníci se mohou vychýlit od vyznačené trati maximálně 10 – 15 metrů.

Provedení závodu

Hlídka přijde na stanoviště start, kde dostane startovní kartu, kterou u sebe nosí po celou dobu závodu, od stratu do cíle. Rozhodčí na jednotlivých stanovištích do startovní karty zapisují trestné body a doby čekání. Po vyběhnutí hlídka běží na jednotlivá stanoviště, kde plní dané úkoly. Úkoly hlídka začíná plnit po doběhnutí posledního člena hlídky. Po splnění úkolů na stanovištích mohou závodníci odbíhat, kromě stanoviště K1, kde opouští stanoviště celé družstvo. Na trati se mohou pohybovat pouze rozhodčí, závodníci, kteří právě plní ZHVB a členové štábu. Pouze hlídka kategorie přípravky má na trati doprovod, který je starší 18 let, ostatní kategorie jsou bez doprovodu. Doprovod nesmí v jakémkoliv případě zasahovat do provedení a hodnocení na stanovišti. Na stanovišti plní zadané úkoly vždy jen jedna hlídka. Pokud se hlídky po trati doběhnou, rozhodčí na stanovišti druhé hlídce měří čekací čas, až do doby, dokud nebude předchozí hlídka na stanovišti. Čekací čas se v celkovém hodnocení závodu hlídce odečte od celkového času. (*ÚORM SH ČMS, 2023*)

1.4.6.1 K1 – hod na cíl / střelba ze vzduchovky

Na tomto stanovišti jsou dva úkoly pro různé kategorie. Mladí hasiči kategorie mladší, starší a dorost na tomto stanovišti střílí ze vzduchovky na špalíčky. Vzdálenost je pro všechny stejná. Mladší kategorie může použít podpěry pod vzduchovku. Závodníci střílí na špalíčky ve vzdálenosti 10 metrů, jak je vidět na obrázku č. 24. Každý musí sestřelit 3 špalíčky. Pokud se závodníkovi podaří sestřelit všechny svoje špalíčky a zbyde mu ještě nějaké střelivo, může ho použít na sestřelení dalších špalíčků závodníků v hlídce.

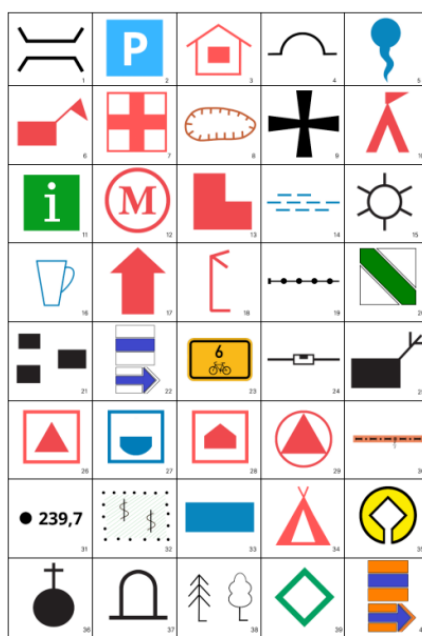

Obrázek 24 Schéma stanoviště střelby ze vzduchovky (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)

Pro přípravku, a žáky základních škol, středních škol a učilišť je připravený úkol hod na cíl. Ten spočívá v tom, že závodníci hází na 15 PET láhví s objemem 0,5 litru. Každá PET láhev je naplněna 200 ml písku či vody. Každý člen má opět za úkol sestřelit PET láhve svými míčky. Každý soutěžící má 3 míčky a 3 PET láhve. (ÚORM SH ČMS, 2023)

1.4.6.2 K2 Orientace v přírodě

Na tomto stanovišti jsou pro všechny kategorie stejné 2 úkoly. V prvním úkolu si každý člen hlídky vylosuje 2 topografické nebo turistické značky z obrázku č. 25 a určí je.

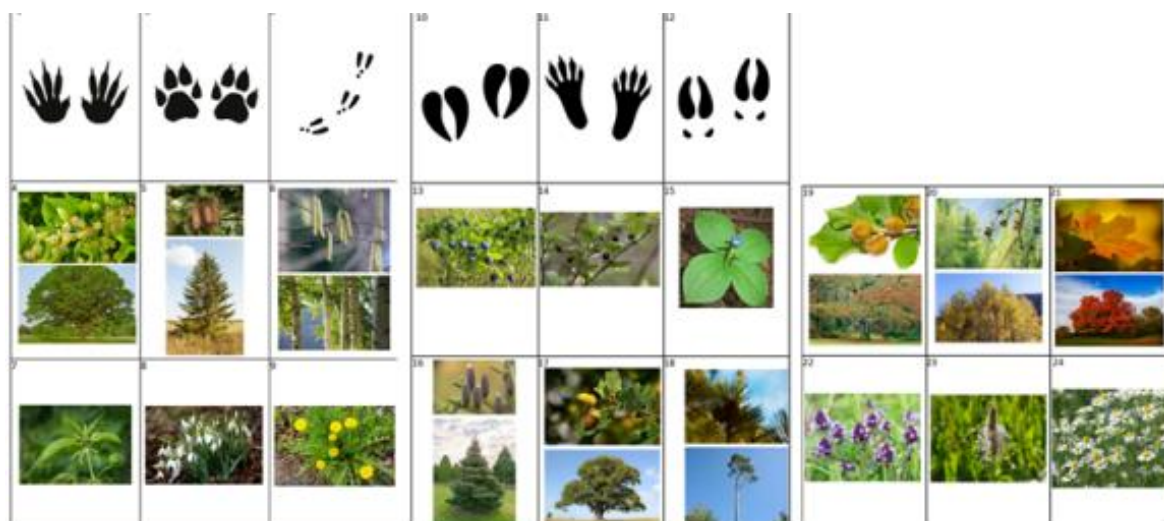

Obrázek 25 topografické a turistické značky (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)

Kategorie přípravy určuje značky od č. 1–10, mladší č. 1–15, starší 1 – 25, dorost a SŠ určují všech 40 značek.

V druhém úkolu si každý člen hlídky vylosuje 1 značku ze stop, 1 ze stromů a 1 z rostlin, které jsou na obrázku č. 26 a určí je.

Kategorie přípravy a mladší určuje značky od č. 1–9, starší 1–18 a dorost, SŠ určuje všech 24 značek.

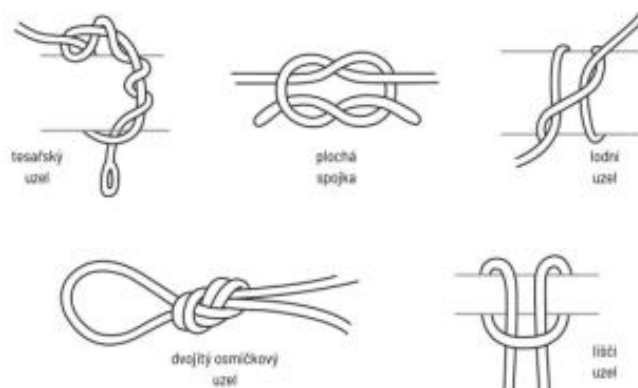

Obrázek 26 značky stopy, stromy a rostliny (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)

1.4.6.3 K3 Uzlování

Na tomto stanovišti všechny hlídky vážou uzle. Kategorie přípravka váže vždy plochou spojku. Ostatní kategorie si vylosují jeden uzel, který uvážou. Na výběr mají z těchto uzlů: liščí uzel, plochá spojka, tesařský uzel, dvojitý osmičkový uzel a lodní uzel. (SH ČMS, 2023)

Druhy uvázaných uzlů jsou na obrázku č. 27

Obrázek 27 Vybrané uzly (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)

1.4.6.4 K4 Základy první pomoci

Na tomto stanovišti plní každá kategorie pouze jeden úkol. Úkol základy první pomoci plní pouze kategorie přípravka, mladší, starší a žáci ZŠ. Závodníci přistupují k úkolu jednotlivě. Každý člen hlídky si vylosuje jeden obrázek situace a k němu přiřadí vhodný postup při podávání první pomoci.

Pro dorost a žáky SŠ a učilišť je stanoven úkol stavy ohrožující na životě. U tohoto úkolu si také vylosuje každý člen hlídky obrázek se situací a přiřadí k němu správné příznaky a postup při první pomoci.

1.4.6.5 K5 Požární ochrana

Požární ochrana se skládá z několika stanovišť. V prvním úkolu, který je pod názvem Rizika domácnosti přípravka, mladší kategorie a žáci 1. stupně ZŠ sdělí, co na určitém obrázku představuje riziko. Pro kategorii starší a dorost, žáky 2. stupně ZŠ a SŠ prvním úkolem je chování při mimořádných událostech. Každý člen hlídky si vylosuje jednu z mimořádných situací a ústně sdělí, jak by se při takovéto mimořádné situaci zachoval.

Druhým úkolem každé hlídky všech kategorií je sestavení trojúhelníku hoření, který je na obrázku č. 28

Obrázek 28 Trojúhelník hoření (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)

Třetím úkolem je přiřazení grafické značky technických prostředků požární ochrany. Každý člen hlídky si vylosuje jednu grafickou značku technického prostředku a přiřadí ji k danému prostředku. Grafické značky technických prostředků můžeme vidět na obrázku č. 29. Každá kategorie se učí odlišný počet značek dle náročnosti.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20

Obrázek 29 grafické značky technických prostředků (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)

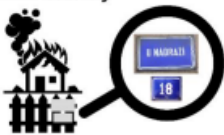

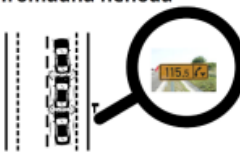

1.4.6.6 K6 Brannost

Na stanovišti K6 plní závodníci kategorie mladší, starší a dorost úkol překonání překážky po vodorovném laně. Ostatní kategorie žáci ZŠ, SŠ, přípravka a dorost plní úkol přeskok přes vodní příkop. Tyto úkoly plní závodníci postupně za sebou.

1.4.6.7 K7 Ochrana obyvatelstva

Ochrana obyvatelstva má 3 úkoly, které plní všechny kategorie. Prvním úkolem je správně sestavit záchranářskou uličku. Druhým úkolem je tísňové volání. Přípravka, mladší kategorie a žáci 1. stupně ZŠ si vylosuje každý člen jednu kartičku se situací a přiřadí ji ke správnému telefonnímu číslu. Dorost, starší kategorie a žáci 2. stupně ZŠ, žáci SŠ si vylosují kartičku se situací a sdělí, na jaké nejvhodnější telefonní číslo by volali a co na ni oznámí. Musí zaznít jméno, co se stalo, kde se to stalo.

Třetí úkol je evakuační zavazadlo. Zde si každý člen hlídky vylosuje jednu kartičku a přiřadí ji do evakuačního zavazadla, pokud tam patří. Jestli věc na kartičce nepatří do evakuačního zavazadla, závodník ji položí na přeškrtnutý kufr. (SH ČMS, 2023)

Situace	PŘÍPRAVKA, MLADŠÍ MH, ZŠ1 (nejvhodnější telefonní čísla)	STARŠÍ MH, ZŠ2, DOROST A SŠ Vzor správné odpovědi (slova, která MUSÍ zaznít v odpovědi jsou podtržena)
Požár budovy 	150 HASIČI 	<i>„Volám <u>150</u>. Do telefonu řeknu: <u>Imenuji se</u> ..., že <u>hoří dům</u> a na jaké <u>adrese.</u>“</i>
Hromadná nehoda 	112 Evropská TÍSŇOVÁ LINKA 	<i>„Volám <u>112</u>. Do telefonu řeknu: <u>Imenuji se</u> ..., že se stala <u>hromadná</u> <u>nehoda</u> a na jakém <u>kilometru</u> <u>dálnice.</u>“</i>
Zranění v horách 	1210 HORSKÁ SLUŽBA 	<i>„Volám <u>1210</u>. Do telefonu řeknu: <u>Imenuji se</u> ..., že jsem se <u>zranil v horách</u> a <u>číslo bodu záchrany.</u>“</i>
Loupež 	158 POLICIE 	<i>„Volám <u>158</u>. Do telefonu řeknu: <u>Imenuji se</u> ..., že <u>vyloupili auto</u> a jaké je <u>číslo nejbližší lampy.</u>“</i>
Pád z koloběžky 	155 ZÁCHRANKA 	<i>„Volám <u>155</u>. Do telefonu řeknu: <u>Imenuji se</u> ..., že se <u>došlo ke zranění při</u> <u>pádu z koloběžky</u> a jaké je <u>číslo nejbližšího mostu.</u>“</i>

Obrázek 30 Tísňová volání – situace, telefonní číslo (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)

1.4.6.8 K8 Orientace v terénu (plní pouze dorost a SŠ)

Toto stanoviště plní pouze kategorie dorost, žáci SŠ a učilišť, gymnázií. Úkolem stanoviště je přesun podle azimutu. Každá hlídka si na startu opíše 3 azimuty i se vzdálenostmi. Také obdrží informaci, kde začíná azimutový úsek. Na každém správně nalezeném azimutu se nachází razítko, které družstvo musí otisknout do startovní karty. Délka azimutového úseku je cca 500 metrů.

Hodnocení

Základem pro hodnocení je čas, v němž hlídka absolvuje závod. K němu se připočítávají trestné body za nesplněné úkoly na kontrolách (1 bod = 1 minuta) a odečítá se čekací čas (doba nezaviněného zdržení hlídky na kontrolních stanovištích). (SH ČMS, 2023)

1.5 Mezinárodní soutěž v klasických disciplínách CTIF

Mladí hasiči se také mohou účastnit mezinárodní soutěže CTIF. V roce 2024 se bude konat již XXIV. ročník mezinárodní soutěže CTIF a tentokrát se uskuteční v Itálii, konkrétně ve městě Trentino. Tato soutěž se koná každý 2. rok a pokaždé se koná v jiném městě, v roce 2022 byla soutěž v Celje ve Slovinsku. Soutěže se účastní reprezentanti jak mladých hasičů, tak mužů a žen. Rok před mezinárodní soutěží CTIF probíhá kvalifikace družstev na národní úrovni. V loňském roce 2023 se konala národní kvalifikační soutěž v Hradci Králové, dne 28. října. XXIV. ročník mezinárodní soutěže CTIF bude reprezentovat smíšené družstvo chlapců z Pískové Lhoty a družstvo dívek z Bludova. Dalšími reprezentanti jsou oceněné družstva s medailemi z poslední olympiády v Celje a to chlapci z Bludova a z kategorie dívek Pískova Lhota.

Obrázek 31 Logo XXIV. ročníku mezinárodní soutěže CTIF pro mladé hasiče (zdroj: ctif2024, 2023)

Mezinárodní soutěž CTIF pro mladé hasiče se řídí soutěžním řádem, vydaným Mezinárodní komisí mládeže CTIF. Soutěžní družstvo se skládá z 9 členů a 1 náhradníka. Této soutěže se mohou účastnit děti a mládež ve věkové skupině 12–16 let. I když je to mezinárodní soutěž, tak každé soutěžní družstvo plní disciplíny a povely ve svém rodném jazyce, takže reprezentanti České republiky v českém jazyce. Mezinárodní soutěž CTIF pro mladé hasiče má dvě disciplíny Požární útok s překážkami a štafetový běh na 400 m s překážkami.

1.5.1 Požární útok s překážkami

Požární útok s překážkami je převážně shodný jako požární útok s překážkami CTIF ve hře Plamen. Soutěže se účastní devítičlenné družstvo. Družstvo je připraveno k soutěži ve dvojřadu. Každý člen družstva je označen čísly 1–9. Toto číslo má člen na hrudi a na zádech. Číslo 1 je bílé a vždy ho má na sobě velitel, červenou barvu mají čísla 2–5 a čísla 6–9 mají barvu žlutou.

Provedení disciplíny

Po odstartování první vybíhá velitel, kterého by neměl nikdo předběhnout. Všichni závodníci musí překonat všechny překážky, nebo budou penalizováni trestnými body. Závodníci s číslem 2–5 běží přes překážky až ke džberovým stříkačkám, kde musí nastříkat daný objem vody. Po ohlášení signalizace k dosažení nastříkání objemu vody se závodníci odeberou ke stojanu s technickými prostředky, kde přiloží k obrázkům správný technický materiál. Po ukončení úkolu se odeberou mezi stojany k hříbku. Závodníci s čísly 6–9 musí překonat překážky a spolu s tím rozvinout svoje hadice, poté odloží hadicový nosič do přepravky a běží ke stojanu s uzly. Každý závodník uváže uzel u svého čísla, po splnění úkolu se odebere mezi stojany k ostatním závodníkům. Jakmile doběhne poslední závodník a zařadí se k ostatním, velitel zmáčkne hříbek s elektronickou časomírou. Následně jde rozhodčí s e zapisovatelem a hodnotí provedenou disciplínu. Soutěž se hodnotí trestnými body. Blíže specifikovaný průběh, hodnocení a pomůcky k disciplíně jsou rozepsány v Mezinárodním řádu pro soutěže mladých hasičů v disciplínách CTIF v 7. vydání z roku 2012, včetně dodatku z roku 2014.

1.5.2 Štafetový běh na 400 m s překážkami

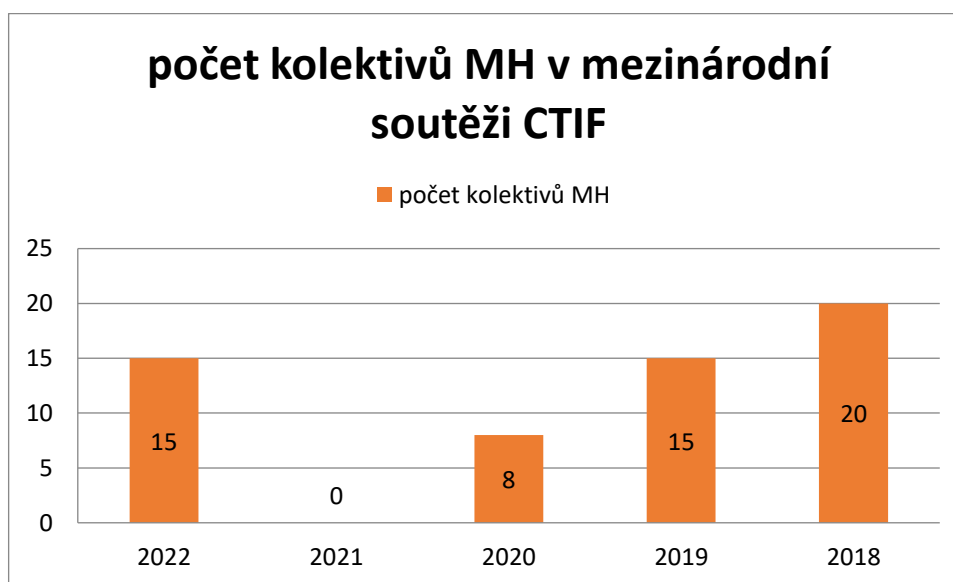
Tato disciplína je určena pro 9 závodníků s tím, že každý závodník má svůj úsek. Dráha měří 400 metrů a široká musí být nejméně 1,2 metrů. Dráha je vyznačena startovní a cílovou čarou. Štafetou je proudnice C bez uzávěru, která může být nesena různými způsoby kromě přenosu v ústech.

Provedení disciplíny

Všichni soutěžící musí před odstartováním stát ve svém úseku, s výjimkou závodníka v prvním úseku. Po odstartování vybíhá první závodník, který překonává překážku

na svém prvním úseku, po překonání musí závodník předat štafetu dalšímu závodníkovi v následujícím úseku. Takto probíhá celá disciplína. A po předání štafety devátému závodníkovi, závodník doběhne k hadicím, ty spojí, jednu ze zbylých koncovek připojí k rozdělovači a poslední k proudnici. Se zapojenou proudnicí dobíhá do cíle. Štafeta musí být předávána z ruky do ruky. Úseky na dráze jsou první úsek – žebříková stěna, druhý, čtvrtý a osmý úsek je volný, závodník nepřekonává žádnou překážku, jen běží předat štafetu dalšímu závodníkovi. Na třetím úseku je přenos hadice „C“ v kotouči, v pátém úseku je podlez překážky a v šestém úseku přeskok přes lehkootletickou překážku. V sedmém úseku musí závodník přenést přenosný hasicí přístroj, který nesmí spadnout do předání předávky osmému závodníkovi. Soutěž je hodnocena trestnými body. Blíže specifikovaný průběh, hodnocení a pomůcky k disciplíně jsou rozepsány v Mezinárodním řádu pro soutěže mladých hasičů v disciplínách CTIF v 7. vydání z roku 2012, včetně dodatku z roku 2014.

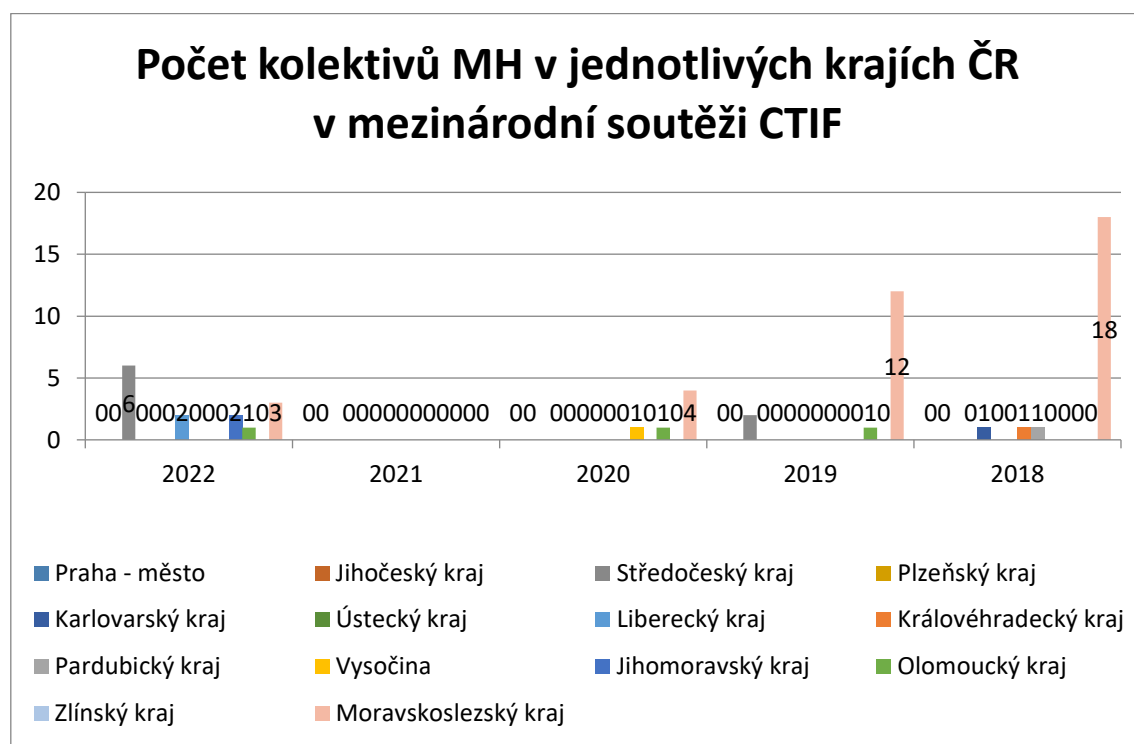
1.5.3 Počty kolektivů MH reprezentující na mezinárodní soutěži CTIF

Graf 1 počet kolektivů MH v mezinárodní soutěži CTIF (zdroj: vlastní)

V grafu č. 1 můžeme porovnat a analyzovat kolik kolektivů mladých hasičů reprezentovalo Českou republiku na mezinárodní soutěži v disciplínách CTIF v letech 2018–2022. Tyto údaje jsou získány z ročních výročních zpráv za roky 2018–2022. Každá výroční zpráva za uplynulý rok obsahuje výsledky a počty akcí, členů, kolektivů a dalších údajů týkající se požárního sportu, ochrany obyvatelstva, kolektivů mladých hasičů v daném roce. Tento graf je získán analýzou jednotlivých údajů z výročních

zpráv ve sledovaných letech. Jak je vidět v grafu č. 1 nejvíce reprezentantů kolektivů mladých hasičů bylo v roce 2018, oproti tomu nejnižší číslo bylo v roce 2021, kdy se neúčastnil nikdo z České republiky, je to z důvodu, že v roce 2020 neproběhla kvalifikace na mezinárodní soutěž kvůli opatření, týkající se onemocnění Covid – 19.

Graf 2 Počet kolektivů MH v jednotlivých krajích ČR v mezinárodní soutěži CTIF (zdroj: vlastní)

Dále výše můžete sledovat graf č. 2, ve kterém jsou počty kolektivů mladých hasičů z jednotlivých krajů České republiky reprezentující Českou republiku na mezinárodní soutěži v disciplínách CTIF. Jak už je známo z grafu č. 1, v roce 2021 byla reprezentace kolektivů mladých hasičů na mezinárodní soutěži v disciplínách CTIF nulová. Pokud se zaměříme na jednotlivé kraje České republiky, tak nejvíce reprezentantů v letech 2018–2022 bylo z Moravskoslezského kraje. Celkově Moravskoslezský kraj reprezentoval v roce 2018 s 18 kolektivů, v roce 2019 reprezentovalo 12 kolektivů a v roce 2020 byly 4 reprezentanti a v roce 2022 byli 3 reprezentativní kolektivy. Dalšími kraji, které byly v jednotlivých letech reprezentanti České republiky, jsou Pardubický kraj, Liberecký kraj, Středočeský kraj, Vysočina, Olomoucký kraj, Ústecký kraj a kraj Královéhradecký. (Mezinárodní komise vedoucích mládeže při CTIF, 2012)

2 CÍL PRÁCE, VÝZKUMNÁ OTÁZKA

2.1 Cíl práce

V této diplomové práci bylo stanoveno hned několik cílů práce.

1. Analyzovat počet kolektivů Mladých hasičů registrovaných v České republice.
2. Analyzovat počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS
3. Popsat, jaké soutěže pořádají složky IZS pro děti a mládež

2.2 Výzkumná otázka

Ke zpracování tohoto cíle byly zformulované výzkumné otázky:

1. Stoupá počet dětí a mládeže sdružených v rámci Mladých hasičů?

3 METODIKA

Diplomová práce je zpracovávána především z internetových publikací, článků a směrnic, které se týkají sportovně vzdělávací činnosti dětí a mládeže. Nejzásadnějšími literárními zdroji, které jsou v diplomové práci použity, a z kterých bylo především čerpáno, jsou směrnice. Každá hra má vlastní směrnice, které se naposledy aktualizovaly v roce 2022. Tyto literární zdroje se nazývají směrnice Plamínek, směrnice hry Plamen a směrnice celoroční činnosti dorostu SH ČMS. Diplomová práce má informační charakter, díky kterému je shrnuto a objasněno fungování kolektivů mladých hasičů a činnosti dětí a mládeže pro širokou veřejnost. Práce je rozdělena do jednotlivých podkapitol, které se zabývají jednotlivými analýzami informací zaměřující se na problematiku sportovně vzdělávací činnosti dětí a mládeže ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. První podkapitola se zabývá požárním sportem, jeho historií a postupným vývojem. Druhá podkapitola se zaměřuje na Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, které sdružuje všechny sbory dobrovolných hasičů a jejich kolektivy mladých hasičů. V této podkapitole je analyzována struktura a historie SH ČMS. Další podkapitolou je kolektiv mladých hasičů, který je součástí sboru dobrovolných hasičů. V této třetí podkapitole jsou zpracovány informace týkající se chodu kolektivu mladých hasičů, historie a postupný vývoj kolektivu mladých hasičů až do této doby. Nedílnou součástí podkapitoly jsou informace týkající se přímo mladého hasiče, jak se dítě či mládež může stát mladým hasičem, jaké má povinnosti a také práva. V této části jsou sepsány informace, týkající se přístupu k výchově mladých hasičů z pohledu vedoucího mládeže. Při práci s dětmi a mládeží je potřeba jak při výuce i sportu odměňování a trestání. Hlavní podkapitolou této části je podkapitola s názvem sportovně vzdělávací činnost SH ČMS, tato podkapitola je zaměřena na činnost mladých hasičů a na jednotlivé hry dle věkových kategorií mladých hasičů. Jednotlivé hry mají své směrnice, kterých se jednotlivé hry a jejich disciplíny řídí. V této podkapitole jsou stručně charakterizovány jednotlivé disciplíny, jejich potřebné materiály, provedení disciplíny a také hodnocení jednotlivých disciplín. Kolektivy mladých hasičů se mohou v rámci SH ČMS začlenit do hry Plamínek, kde mohou soutěžit děti ve věku 3–6 let, dále do hry Plamen, která je pro děti a mládež s věkovým rozhraním 6–15 let a v neposlední řadě do celoroční činnosti dorostu SH ČMS, kde soutěží mládež ve věku 13 – 18 let. Poslední podkapitola se zabývá soutěží na mezinárodní úrovni. Mezinárodní soutěž pro mladé hasiče se týká disciplín CTIF, konkrétně požárního útoku

s překážkami a štafetového běhu na 400 metrů s překážkami. Na tuto soutěž se mladí hasiči kvalifikují v celorepublikové soutěži na národní úrovni. Součástí této kapitoly jsou grafy s počty reprezentujících kolektivů MH za Českou republiku v období 2018–2022 a také počty reprezentačních kolektivů z jednotlivých krajů za stejné období.

Ve výzkumné části jsou zpracovány informace a údaje pro splnění cílů diplomové práce a zodpovězení výzkumné otázky. Pro splnění prvních dvou cílů diplomové práce, které se týkají statistik počtu kolektivů MH registrovaných v České republice a počtu kolektivů MH zapojených do soutěží pořádaných SH ČMS, byly zpracovány grafy. Pro splnění těchto cílů, jsem sledovala období let 2018–2022, tedy období 5 let. Údaje do jednotlivých grafů jsem sbírala z jednotlivých ročních výročních zpráv SH ČMS, tato čísla jsem následně zapisovala do tabulek a poté vytvořila jednotlivé grafy. Dokumenty, z kterých jsem čerpala, byly Roční výroční zpráva SH ČMS za rok 2018, Roční výroční zpráva SH ČMS za rok 2019, Roční výroční zpráva SH ČMS za rok 2020, Roční výroční zpráva SH ČMS za rok 2021 a Roční výroční zpráva SH ČMS za rok 2022, které jsou volně dostupné na webových stránkách Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Třetím cílem diplomové práce je popsat, jaké soutěže pořádají složky IZS pro děti a mládež. Složky Integrovaného záchranného systému pořádají spousty soutěží. V diplomové práci jsem popsala ty známější, které pořádá Hasičský záchranný sbor České republiky, Policie České republiky, Zdravotnická záchranná služba a ostatní složka IZS a tím je Český červený kříž. Hromadně se každý rok konají dny IZS v jednotlivých krajích České republiky, které všechny složky hlavní i některé ostatní mají pro širokou veřejnost připravené ukázky jejich práce a také pro děti a mládež mají připravené soutěže a úkoly, za které po splnění čeká odměna. Informace k tomuto cíli jsem získávala od přátel, kteří jsou příslušníky HZS ČR a Policie ČR a nejvíce informací jsem získala přímo z dostupných informací na internetu a příslušných webových stránkách.

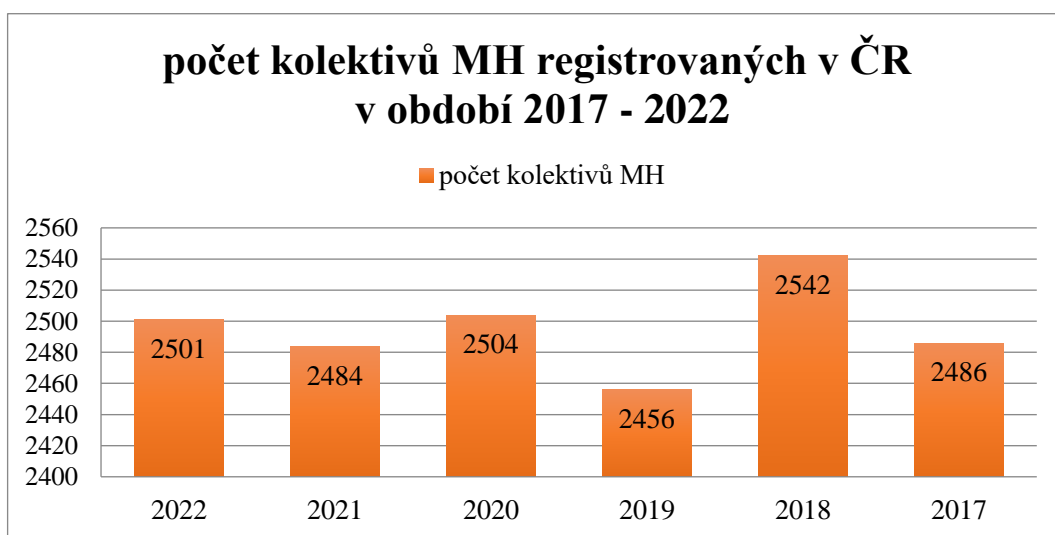
Výzkumnou otázkou diplomové práce je otázka, zdali stoupá počet dětí a mládeže sdružených v rámci mladých hasičů. Pro zodpovězení výzkumné otázky jsem do diplomové práce použila rozhovory s vedoucími mladých hasičů. Rozhovory jsou celkem tři. Rozhovor jsem vedla s vedoucími mládeže ve Středočeském kraji v okrese Příbram. Dotazovanými byli dva muži a jedna žena. Rozhovory probíhali v únoru roku 2024, na soutěžích pořádanými právě Okresním sdružením hasičů Čech, Moravy

a Slezska Příbram. Kromě otázky výzkumné byly v rozhovorech kladeny ještě další tři otázky týkající se práce s mladými hasiči. Všem dotazovaným jsem položila stejné otázky.

VÝSLEDKY

Výsledky této diplomové práce spočívají v analýze počtu kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice, počtu kolektivů mladých hasičů zapojených do soutěží pořádaných Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska. Výsledky jsem shromáždila z výročních zpráv Sdružení Čech, Moravy a Slezska za roky 2017–2022. Z jednotlivých výročních zpráv Sdružení Čech, Moravy a Slezska, konkrétně z jejich tabulkových příloh, jsem vypočítala počty jednotlivých analýz pro splnění cílů této diplomové práce. Výroční zprávy jsou volně umístěné na webových stránkách Sdružení Čech, Moravy a Slezska, tedy na dh.cz. Výsledky analýz mají mít informační charakter pro společnost, cílem je objasnit lidem jaký počet kolektivů mladých hasičů je zaregistrovaných v České republice a kolik kolektivů se účastní soutěží požádaných SH ČMS.

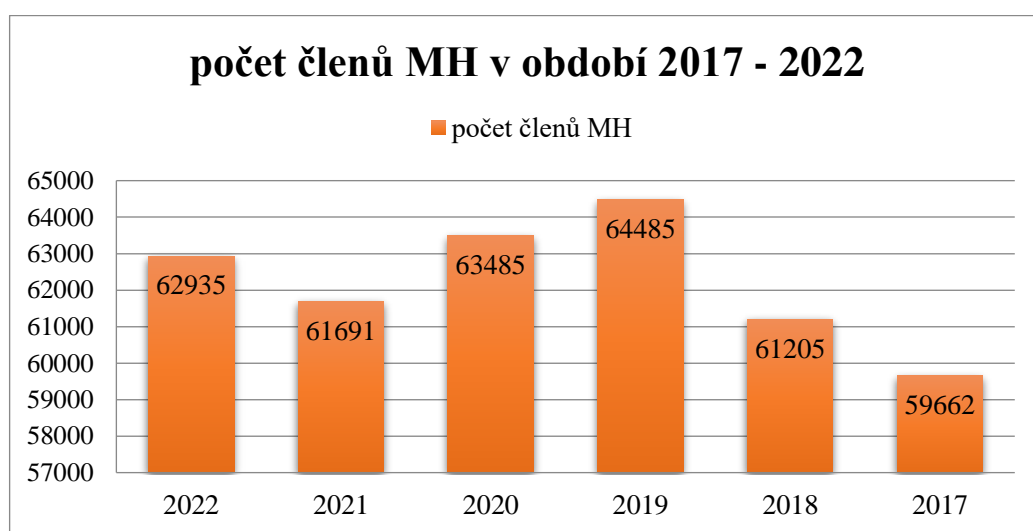
3.1 Výsledky - počet kolektivů MH registrovaných v ČR

Graf 3 Počet kolektivů MH registrovaných v České republice (zdroj: vlastní)

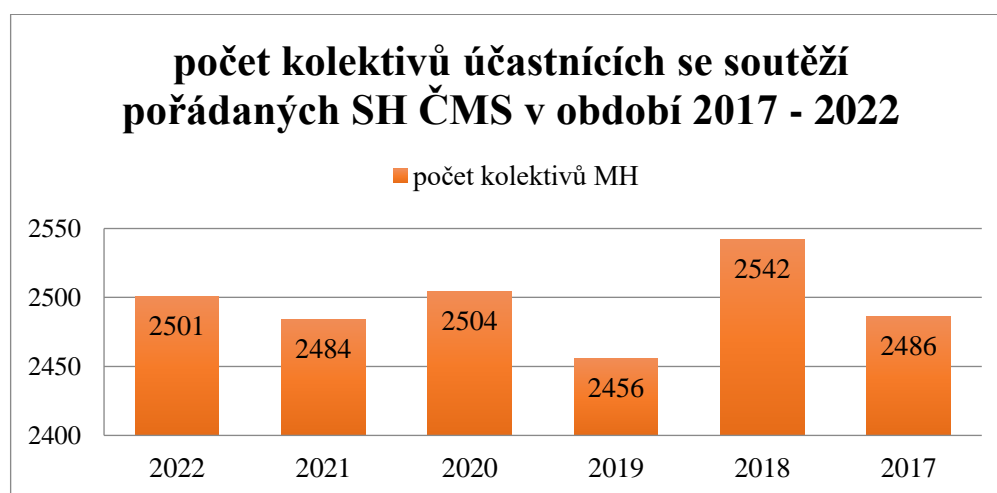
V grafu č. 3 - počet kolektivů MH registrovaných v ČR v období 2017–2022 je znázorněn počet kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice v letech 2017–2022. Jak můžeme vidět, počet kolektivů se v těchto letech pohybuje okolo čísla 2 500 tisíce. V roce 2018 byl počet kolektivů za sledované období nejvyšší tedy celkem 2 542 kolektivů, oproti tomu nejnižší počet byl v dalším roce 2019 konkrétně 2 456. V porovnání s počtem registrovaných sborů dobrovolných hasičů v ČR ke dni 31. prosince 2022, kdy bylo celkem 7 635 sborů, tento údaj jsem získala

z výroční zprávy za rok 2022, lze říci, že každý 3. sbor dobrovolných hasičů vede kolektiv mladých hasičů. K porovnání jsem ještě vytvořila analýzu počtu členů MH v období 2017–2022. Neboť kolektiv mladých hasičů, může vzniknout, pokud máme pět a více mladých hasičů 3–18 let. Pokud v roce 2022 bylo celkem 2 501 registrovaných kolektivů, jak je znázorněno v grafu č. 3 a v grafu č. 4 je v roce 2022 celkem 62 935 mladých hasičů, na každý kolektiv připadá v roce 2022 celkem 25 dětí. Tento výpočet je pouze orientační, jelikož ve sboru dobrovolných hasičů mohou být evidovaní mladí hasiči, a přitom nemusí být v registračním listě kolektivu mladých hasičů.

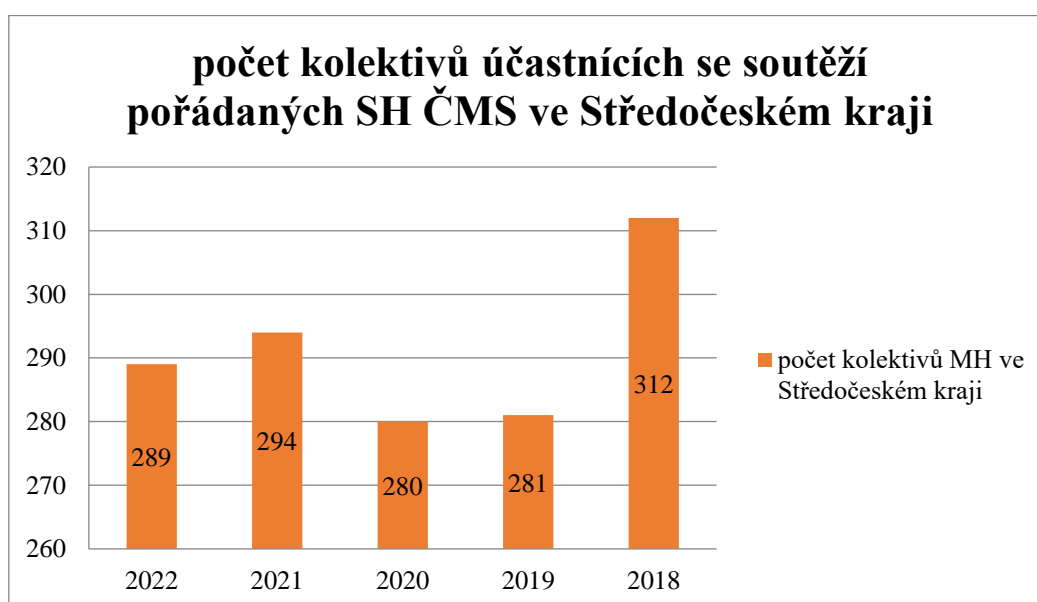
Graf 4 Počet členů MH v období 2017–2022 (zdroj: vlastní)

3.2 Výsledky – počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS

Graf 5 počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS v období 2017–2022 (zdroj: vlastní)

Z výročních zpráv Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska z roků 2017–2022 jsem provedla analýzu počtu kolektivů mladých hasičů, které jsou zapojené do sportovně vzdělávací činnosti hry Plamen. Z analýzy jsem vytvořila graf č. 5, který můžete vidět výše. Výsledky v grafu č. 5 jsou shodná jako v grafu č. 3, byť jsou výsledky získané z dvou odlišných tabulek. Můžeme tedy konstatovat, že počet kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice je shodný jako počet kolektivů mladých hasičů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS. Jak je vidět v grafu č. 5, nejvyšší počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS je v roce 2018 a to počet 2 542 oproti tomu nejnižší počet byl o rok později v roce 2019 s počtem 2 456.

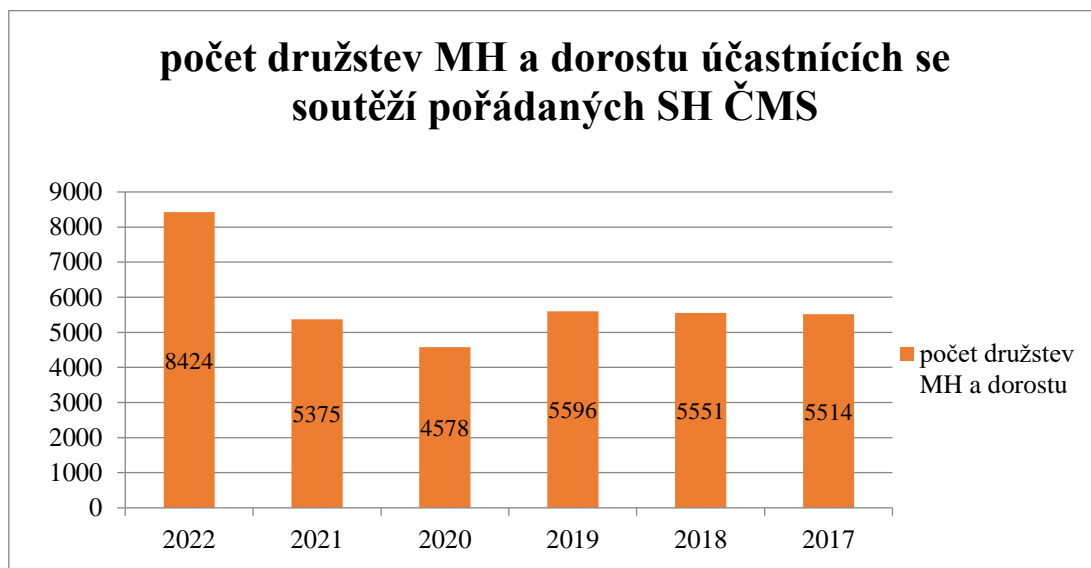

Graf 6 počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS ve Středočeském kraji (zdroj: vlastní)

Dále v dalším grafu č. 6 můžeme sledovat vývoj počtu kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS konkrétně ve Středočeském kraji. Vzhledem k tomu, že vedu kolektivů mladých hasičů Bohostice, který je v okrese Příbram a tedy patří do Středočeského kraje, zajímalo mne, kolik kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS je ve Středočeském kraji. Dozvěděla jsem se, že ve sledovaném období let 2018–2022 byl nejvyšší počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS ve Středočeském kraji v roce 2018, oproti tomu nejnižší počet byl v roce 2020 a to 280 kolektivů. V roce 2020 zasáhlo svět i Českou republiku onemocnění Covid – 19, veškeré aktivity jak sportovní, kulturní činnosti i všeobecně jakékoli společenské a hromadné akce byly zakázány. Tato skutečnost má i podíl na počtu kolektivů mladých hasičů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS, neboť kvůli bezpečnostním

opatřením týkající se onemocnění Covid – 19 na území České republiky byla většina soutěží pořádaných SH ČMS v roce 2020 zrušena.

Pokud je kolektiv zapojený do hry Plamen a celoroční činnosti dorostu, v daných kategoriích se kolektiv rozděluje do družstev, jak jsem již uváděla v teoretické části. Kategorie tedy jsou přípravek, mladší, starší kategorie a dorost, který se ještě dále dělí dle věku a pohlaví.

Graf 7 počet družstev MH a dorostu účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS (zdroj: vlastní)

Účast mladých hasičů v soutěžích pořádaných SH ČMS se může také evidovat a analyzovat počtem družstev MH a dorostu účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS. V grafu č. 7 jsou celkové počty družstev mladých hasičů a dorostu za období v daných letech. Můžeme sledovat, že od roku 2017 do roku 2019 se počet soutěžních družstev zvyšoval. V roce 2020 se soutěže pozastavily kvůli opatřením a nařízením vlády kvůli Covid – 19. Po roce 2020 však můžeme vidět nárůst družstev. Nejvyšší počet soutěžních družstev byl v roce 2022 a sčítal 8 424 družstev. Je tedy vidět, že počet družstev se zvyšuje. V roce 2022 bylo celkem 2 501 kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS, jak již bylo řečeno a současně 8 424 družstev MH a dorostu účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS, propočtem vychází, že jeden kolektiv má průměrně 3 družstva. Avšak některé kolektivy mají méně a některé více družstev. Počet družstev závisí na počtu dětí a mládeže v kolektivu.

3.3 Soutěže pořádané složkami IZS pro děti a mládež

Složky IZS (Integrovaného záchranného systému) se dělí na dvě části, a to hlavní složky IZS a ostatní složky IZS. Mezi hlavní složky patří Hasičských záchranný sbor České republiky, Policie České republiky, poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany. Do ostatních složek patří Armáda české republiky, Vězeňská služba ČR, Český červený kříž, pohotovostní a havarijní služby a další.

Dílčím cílem diplomové práce jsou soutěže pořádané složkami Integrovaného záchranného systému. Každý rok se na území České republiky konají Dny složek IZS, při kterých se v jednom areálu setkají především hlavní složky IZS a připraví si pro veřejnost a hlavně pro děti ukázky jejich práce, techniky a náradí. Každá hlavní složka IZS si také připraví různé soutěže, při kterých si děti mohou prověřit své znalosti a dovednosti u dotyčných sborů a služeb. Soutěže jsou tedy jednodenní a každé dítě je vítězem, pokud soutěž úspěšně dokončí.

Některé složky Integrovaného záchranného systému ovšem soutěže vyhlašují. Soutěže mohou být celorepublikové, krajské či okresní. Níže jsou charakterizovány jednotlivé soutěže složek IZS, které pořádají.

3.3.1 Soutěž o hasičské pohádky

Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky každoročně pořádá na svých webových stránkách soutěž o hasičské pohádky. Náplní soutěže jsou otázky, týkající se problematiky požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Každá otázka má na výběr ze čtyř odpovědí, s tím že je vždy pouze jedna správná odpověď. Děti mohou své odpovědi zasílat na emailovou adresu do uvedeného termínu u soutěže na webových stránkách. Následně jsou vylosováni tři výherci, kteří obdrží Hasičské pohádky. Výherci jsou zveřejněni na webových stránkách. Hasičské pohádky jsou knížka pro děti, kterou vydává Hasičský záchranný sbor České republiky. (HZS.CR.CZ, 2024)

3.3.2 Mladý záchranař v akci

Soutěž Mladý záchranař v akci je soutěž, pořádaná Hasičským záchranným sborem Jihočeského kraje a Krajským ředitelstvím Policie Jihočeského kraje. Posláním soutěže je,

aby účastníci získali zábavnou formou znalosti a dovednosti. Dovednostmi a znalostmi se myslí, zvládnutí běžných rizikových situací a mimořádných událostí. V soutěži pořádané sbory chtějí soutěžícím přiblížit práci policistů a hasičů, jejich techniku a vybavení, které používají.

Tato soutěž je určena pro děti v základních školách v kraji Jihomoravském. Děti soutěží ve dvou kategoriích. První kategorie je pro děti 2. až 5. třídy a druhá kategorie je pro děti 6. až 9. třídy. Z každé školy se může přihlásit několik týmů po pěti členech.

Krajské ředitelství Hasičského záchranného sboru Jihočeského kraje používá pro tuto soutěž sociální síť Facebook, na které vytvořil stránku Mladý záchranář v akci. Není však nutné, aby soutěžící komunikovali přes tuto sociální síť, možná je i komunikace přes emailovou adresu.

Aby se tým mohl účastnit této soutěže, musí vyplnit přihlášku, kterou zašle na konkrétní email, který je na internetových stránkách HZS Jihočeského kraje. Přihláška musí obsahovat název základní školy, jméno odpovědné osoby za školu, který je starší 18 let její telefonní číslo a název týmu.

Tato soutěž má dvě kola. První kolo probíhá online formou internetové komunikace. Na webových stránkách HZS Jihočeského kraje jsou zveřejňovány úkoly, testy a informace pro soutěžní týmy v obou kategoriích. Každý úkol i test má omezený čas pro splnění, proto je důležité bedlivě sledovat webové stránky HZS Jihočeského kraje. Úkoly se zadávají každých 14 dní. Pokud soutěžní tým odevzdá úkol, test později, mohou mu být strženy body. Za každý splněný úkol soutěžní tým obdrží body, které se během soutěže sčítají. Soutěžní týmy musí zpracovat všechny testy a úkoly. Následně po ukončení soutěže budou na webových stránkách vyhlášeny výsledky.

Do druhého kola postupuje prvních šest soutěžních týmů s nejvyšším počtem bodů. Každý tým bude osloven přes svoji uvedenou kontaktní osobu, že postupuje do druhého kola, pokud do sedmi dnů neodsouhlasí postup do druhého kola, bude následně osloven další tým v pořadí. Druhé kolo se odehrává na Krajském ředitelství HZS Jihočeského kraje. Ve druhém kole jsou soutěžní týmy součástí fiktivního zásahu a ocitnou se jako záchranáři na místě zásahu. Při této soutěži si musí týmy poradit s ošetřením zraněných, určit pachatele a také vyšetřit co se stalo. Samozřejmostí týmů je dobrá souhra, pečlivost a spolupráce. Vždy je zásah o celém týmu, žádný hasič ani policista nezvládne

zásah sám. Během této situace tým doprovází hasič, který týmu pomáhá při plnění jejich úkolu. Po bodovém ohodnocení všech disciplín následuje vyhlášení soutěže. (H.ZS.CR.CZ, 2024)

3.3.3 Výtvarná soutěž Policie ČR

Policie České republiky pořádá výtvarnou a literární soutěž. V roce 2023 se konal již 10. ročník této soutěže a byl na téma „Bezpečná cesta do školy“. Soutěž je celorepubliková, avšak každé krajské ředitelství hodnotí zasláná literární a výtvarná díla ve svém kraji. Výherci krajských kol následně postupují do celorepublikového kola, které se v roce 2023 uskutečnilo v prostorách Muzea Policie České republiky. Soutěž se dělí na dvě části literární a výtvarnou. Výtvarná soutěž má tři kategorie a těmi jsou první kategorie: žáci mateřských škol, druhou kategorií: žáci 1. stupně základních škol a odpovídající stupně gymnázií a třetí žáci 2. stupně základních škol a odpovídající stupně gymnázií. Literární soutěž má kategorii žáci základních škol a odpovídajících stupňů gymnázií. (Policie ČR, 2024)

3.3.4 Jarní výtvarná soutěž ZZS Jihomoravského kraje

Každý rok Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje pořádá výtvarnou soutěž pro děti s názvem Jarní výtvarná soutěž. Loni soutěž byla na téma číslo 155. Děti si mohly nakreslit, vystříhnout z papíru, složit básničku či namalovat, jak si představují číslo 155 či co si pod ním vybaví.

Vytvořená díla je možné zaslat poštou nebo přinést osobně na Zdravotnickou záchrannou službu Jihomoravského kraje či zaslat na emailovou adresu, která je uvedena na webových stránkách. Po zaslání všech děl budou vystaveni na sociální síti Facebook, kde mohou uživatelé hlasovat pro nejlepší dílo. Dílo s nejvyšším počtem bodů bude oceněno. (ZZSJMK.CZ, 2024)

3.3.5 Soutěž mladých zdravotníků

Český červený kříž pořádá ve všech okresech České republiky soutěž Mladých zdravotníků. Soutěž je rozdělena dle kategorií na dvě části, a to soutěž pro Mladé zdravotníky I. stupně a druhá pro Mladé zdravotníky II. stupně i hodnocení těchto soutěží probíhá odděleně. Soutěž mladých zdravotníků je postupová, první úroveň je okres, následně vítězové okresních kol soutěží v krajských kolech a poté v nejvyšším

kole republikovém. Pokud je v nějakém okrese velký zájem o soutěž, pořádanou Českým červeným křížem, je možné soutěž uspořádat v základním a poté okrskovém kole.

Do soutěže mladých zdravotníků se mohou zapojit družstva s pěti členy. Pětičlenné družstvo se skládá ze čtyř členů a jednoho velitele. Soutěžní družstva jsou složena z žáků základních škol a víceletých gymnázií, místních skupin Českého červeného kříže a také z dětských organizací či institucí věnující se práci s dětmi a mládeží. Kategorie soutěže mladých zdravotníků jsou věkově ohraničeny a to I. stupeň jsou žáci z 1. – 5. třídy a v II. stupni žáci z 6. – 9. Ročníku základních škol a žáků věkově odpovídajících ročníků víceletých gymnázií.

Soutěžní družstva soutěží v provedení první pomoci v praxi za použití klasického zdravotnického materiálu i s improvizujícími prostředky. Dalšími úkoly je zprostředkování dopravy postižených a použití obvazové techniky.

Aby se družstvo mohlo soutěže zúčastnit, musí mít potvrzený jmenný seznam členů od školy, ze které jsou, či od organizace v které působí. Dále musí mít s sebou doprovod starší 18 let, který na ně po celou dobu soutěže dohlíží, avšak musí dodržovat vzdálenost, kterou mu rozhodčí na stanovišti určí a nesmí žádným způsobem zasahovat do průběhu soutěže. Soutěžní družstvo by mělo být oděno do sportovního oblečení s vhodnou obuví. Vybavením družstva by měla být zdravotnická brašna, která by sloužila k případnému ošetření zraněného soutěžícího. Pro účast na soutěži je nutné podat přihlášku příslušnému oblastnímu spolku Českého červeného kříže. (cervenykriz.eu, 2024)

3.4 Rozhovory s vedoucími mladých hasičů

Tato podkapitola se zabývá rozhovory s vedoucími mladých hasičů. Rozhovory jsem vedla se třemi vedoucími mladých hasičů z okresu Příbram ve Středočeském kraji. Při rozhovorech jsem každému vedoucímu položila čtyři otázky týkající se problematiky kolektivu mladých hasičů a práce s dětmi. Všichni tři dotázaní obdrželi stejné otázky. Rozhovory jsem do diplomové práce zakomponovala z důvodu splnění a zodpovězení výzkumné otázky a také z důvodu abych zjistila, jaký názor mají na vedení kolektivu mladých hasičů a práci v něm i jiní vedoucí mladých hasičů.

K rozhovorům jsem oslovila tři vedoucí kolektivů mladých hasičů v okrese Příbram ve Středočeském kraji. Tito vedoucí jsou i členy Odborné rady mládeže v Okresním sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Dotazovanými byli Pavel Hájek, Hana Bulínová a Bc. Miroslav Řezáč.

Dotazovaným byly položeny tyto otázky:

1. Jak dlouho pracujete s mladými hasiči?
2. Stoupá počet dětí a mládeže sdružených v rámci Mladých hasičů?
3. Je náročnější práce s mladými hasiči po období onemocnění Covid - 19?
4. Děláte ve svém kolektivu MH nábor pro přijetí dětí a mládeže?

3.4.1 Rozhovor č. 1

První rozhovor proběhl v únoru roku 2024 při Zimní soutěži pořádané OSH Příbram s panem Pavlem Hájkem. Pavlu Hájkovi je 57 let a pracovat s dětmi začal již v době studií na střední škole. Pavel Hájek působí v okresním sdružení hasičů Příbram již mnoho let. Nyní je vedoucím Odborné rady mládeže OSH Příbram, současně je také vedoucím kolektivu mladých hasičů SDH Zalužany a pokladníkem SDH Zalužany. Než jsme započali rozhovor tak jsem se od něho dozvěděla, že ho tato práce moc baví a že rád pořádá s odbornou radou OSH Příbram spoustu soutěží pro mladé hasiče, dorost i přípravku a největší odměnou jsou pro něho děti při zápolení s ostatními soupeři a jejich zaujetí a bojovnost v disciplínách. Je rád, že může tuto práci dělat a vychovávat další generace hasičů, kteří se tomuto povolání budou chtít věnovat jako profesionálové nebo jak dobrovolní hasiči. Následně jsme započali rozhovor:

1. Jak dlouho pracujete s mladými hasiči?

„S mladými hasiči pracuji opravdu dlouho. Poprvé jsem začal v letech 1981–1986. Poté nastala pauza v mé práci, ale vrátil jsem se k ní před jedenácti lety, kdy jsme spolu se svým kamarádem obnovili fungování kolektivu mladých hasičů v SDH Zalužany. Kolektivem prošlo za tuto dobu zhruba 25 dětí. Jeden z bývalých členů pracuje jako profesionální hasič. Další jsou velmi platnými členy zásahové jednotky obce. Tady vidím velký přínos naší práce, kdy vychováváme platné a dobře připravené hasiče.“

2. Stoupá počet dětí a mládeže sdružených v rámci Mladých hasičů?

„Počet dětí a mládeže má bohužel v poslední době klesající tendenci. Toto mohu potvrdit i jako vedoucí okresní odborné rady mládeže v okrese Příbram. Úbytek družstev je zhruba o 20 % v porovnání s roky před Covidem. Je to velká škoda, ale tady hrají velkou roli především rodiče. Snaží se pro své děti zajistit spousty kroužků, ale vůbec nehledí na jejich zájmy a záliby.“

3. Je náročnější práce s mladými hasiči po období onemocnění Covid -19?

„Po období, které bylo poznamenáno Covidem je určitě těžší práce s mladými hasiči, kdy si nejen velký počet dětí, ale především rodičů uvědomil, že stačí dát dětem počítač, tablet nebo chytrý telefon. Ano, doba je taková, ale pokud děti nepřivedeme k nějaké smysluplné činnosti, tak se nám to dřív nebo později vymstí. Všude říkám, že vždy bude důležitý člověk při likvidaci požárů. Počítač ani tablet nám oheň neuhasí.“

4. Děláte ve svém kolektivu MH nábor pro přijetí dětí a mládeže?

„V našem kolektivu se snažíme nábor dětí a mládeže dělat, ale jak už jsem uvedl, pro mnoho kroužků a zájmových činností se nám moc nedaří přivést nové členy. Někteří přijdou jen na chvíli, než zjistí, že “hasičina“ opravdu i někdy bolí. Je na každém, aby zvážil svůj zájem a své schopnosti pro tento náročný koníček. Tady musí zafungovat i spolupráce s rodiči, ale ne vždy to rodiče chápou.“

3.4.2 Rozhovor č. 2

Druhou oslovenou byla paní Hana Bulínová. Paní Hana Bulínová je členka Odborné rady mládeže OSH Příbram již dlouhá léta. Je současně vedoucí kolektivu mladých hasičů SDH Sestrouň a pod jejím vedením prošla desítka dětí a mládeže. V jejím kolektivu mladých hasičů jsou děti a mládež v kategoriích přípravka, mladší, starší a dorost. S kategorií dorostu několikrát postoupila z okresního kola do krajského kola celoroční činnosti dorostu SH ČMS. V kolektivu mladých hasičů pořádají letní soustředění, kde s dětmi prožívá spousty dobrodružství. Hana Bulínová je výbornou kuchařkou, jezdí vařit i na letní tábory a také peče výborné dorty. Její odpovědi z rozhovoru jsou následující:

1. Jak dlouho pracujete s mladými hasiči?

„S mládeží pracuji od roku 2004 letos tedy 20 let.“

2. Stoupá počet dětí a mládeže sdružených v rámci Mladých hasičů?

„Řekla bych, že počty dětí a mládeže spíše klesají. Určitě po covidové době. Některé ročníky bývaly silnější.“

3. Je náročnější práce s mladými hasiči po období onemocnění Covid -19?

„Ano, práce je složitější. Děti si špatně zvykají na to, že mají zase nějaké povinnosti. Proto se snažíme děti více motivovat, chválit a vymýšlet různá zpestření. Děti, které na kroužek chodí už delší dobu, se určitě rádi vrátili a snaží se.“

4. Děláte ve svém kolektivu MH nábor pro přijetí dětí a mládeže?

„U nás do kolektivu náborů dětí neděláme. Děti většinou přijdou s otázkou, zda by mohl na kroužek přijít i jeho kamarád/ka. Po několika schůzkách a po domluvě s rodiči děti přihlásíme. S dětmi ze sboru, také vystupujeme na veřejných akcích. Pokud se to někomu líbí, většinou nás vyhledají a osloví samy.“

3.4.3 Rozhovor č. 3

Posledním dotazovaným je pan Bc. Miroslav Řezáč, starosta SDH Cetyně, člen Odborné rady mládeže OSH Příbram, vedoucí kolektivu mladých hasičů SDH Bohostice. Právě díky mladým hasičům a následné práci s dětmi je na pozici, kterou právě vykonává a to velitel stanice u HZS hlavního města Prahy. K mladým hasičům nastoupil v roce 2011, kde v jeho okrsku parta nadšenců založila právě kolektiv mladých hasičů. Nejprve soutěžil v kategorii starší, později v kategorii dorostu. Po rozpadu dorosteneckého družstva přešel do funkce vedoucího a rozhodčího mládeže. Postupem času získal potřebné kvalifikace vedoucího mládeže II. stupně a kvalifikaci rozhodčího mládeže I. kvalifikačního stupně. Práce s mladými lidmi je pro něho velice inspirativní a poučná. Dle jeho slov: *„Člověk se během schůzek stále něco učí a děti jsou v tomto směru úžasné. To co jim člověk dá, vždy se mu v tom dobrém vrátí a je to vždy velice milá a úsměvná situace. I přes to, že mám spoustu dalších pracovních aktivit, je práce s našimi dětmi stále skvělá a vždy se na ně těším.“* řekl Miroslav Řezáč na začátku rozhovoru.

1. Jak dlouho pracujete s mladými hasiči?

„S mladými hasiči pracuji od roku 2017. Jako mladý hasič jsem působil od roku 2011.“

2. Stoupá počet dětí a mládeže sdružených v rámci Mladých hasičů?

„V současnosti se opět obnovuje trend hasičských soutěží, které pozastavil Covid, po kterém byly soutěže mládeže málo navštěvované z důvodu spousty ukončení činností kolektivů mladých hasičů.“

3. Je náročnější práce s mladými hasiči po období onemocnění Covid - 19?

„Dle mého názoru není, ubylo sice dětí, které před Covidem kolektivy navštěvovaly, ale práce s dětmi se ani po tomto období nezměnila. Řekl bych, že právě Covid, období distanční výuky a zlepšení digitálních technologií práci s dětmi posunulo dále. Opravdu záleží na každém vedoucím, jak k mladým hasičům přistupuje.“

4. Děláte ve svém kolektivu MH nábor pro přijetí dětí a mládeže?

„Nábor jsme dělali letos poprvé. O potřebě dětí v kolektivu hovoříme na každé hasičské akci, ale jako nábor bych to nenazýval. Je na každém dítěti potažmo rodiči, aby se rozhodli, jestli chtějí kroužek navštěvovat nebo ne.“

3.4.4 Vyhodnocení rozhovorů

V rámci výzkumné části diplomové práce proběhli rozhovory se třemi vedoucími mladých hasičů. Z kladených otázek v rozhovorech, lze konstatovat, že práce s mladými hasiči je rok od roku náročnější. Velkou zátěž pro kolektivy mladých hasičů přineslo onemocnění Covid – 19, kvůli opatřením proti šíření onemocnění v letech 2020 a 2021 byli kolektivy mladých hasičů i jiné sportovní, vzdělávací a kulturní činnosti nuceni přerušit přípravy a činnost svých spolků. Spousta dětí se po tomto období již ke kolektivu nevrátila či ukončila svoji činnost. Některé děti však zůstali ve sborech dobrovolných hasičů, nikoliv však v kolektivu mladých hasičů. Respondenti z rozhovoru č. 1 a č. 2 se již dlouhá léta věnují mladým hasičům jako vedoucí. Respondent č. 3 se věnuje mladým hasičům již od útlého věku, kde v kolektivu mladých hasičů působil jako mladý hasič a následně nyní je vedoucím mladých hasičů a také rozhodčí soutěže hry Plamen a celoroční soutěže dorostu v SH ČMS. Jeho koníček se stal před několika lety i jeho zaměstnáním. Bc. Miroslav Řezáč

je příslušníkem Hasičského záchranného sboru České republiky, konkrétně působí jako velitel stanice v Praze.

3.4.5 Vyhodnocení výzkumné otázky

Jednou z otázek v rozhovoru byla otázka, která je výzkumnou otázkou diplomové práce. Výzkumná otázka tedy zněla: Stoupá počet dětí a mládeže sdružených v rámci Mladých hasičů? Z odpovědí respondentů na tuto otázku vyplývá, že počet dětí a mládeže sdružených v rámci kolektivu mladých hasičů klesá. Všichni tři respondenti v rozhovorech odpověděli na tuto otázku, že počet dětí a mládeže sdružených v mladých hasičích klesá. Klesající počet je především z důvodu nezájmu dětí o pohyb a také o vzdělávání se v této činnosti. Během období 2020 - 2021 se spousta dětí kvůli opatření omezující pohyb z důvodu onemocnění Covid – 19, zavřela doma u svých mobilních telefonů, počítačů či tabletů a her. Nyní se zdá být problémem, že děti se často neumí začlenit do kolektivů a týmových her, stačí jim virtuální svět. U dětí v kolektivech mladých hasičů je důležité, aby se děti věnovali učebním materiálům i doma. Na tréninku či schůzce si s vedoucími procvičují značky, uzle, zdravotvědu a všechny materiály, které pak jsou na soutěžích. Většinou však nezbyvá tolik času, aby se vedoucí věnoval každému úplně individuálně. Samozřejmě pokud mladý hasič za svým vedoucím přijde, jestli by mu pomohl s učením či něco vysvětlil, určitě ho neomítne a rád mu poradí a pomůže. V poslední době spousta rodičů dává děti a mládež do kolektivu mladých hasičů, jen aby mělo nějaký kroužek. Někteří rodiče je do mladých hasičů odloží, aby měli od nich klid. Tito rodiče je především odvezou na kroužek co nejdříve a co nejdéle si děti vyzvedávají. Když dětem na schůzce, tréninku vedoucí ukážou a projdou materiály, které by měli doma procvičovat, rodiče na to neberou ohled a s dětmi si hasičské materiály neprojdou. Kroužek mladých hasičů není finančně nákladný jako například fotbal, hokej, a proto se domnívám, že pro většinu rodičů je kroužek zajímavý.

DISKUZE

Úkolem celé této diplomové práce bylo objasnit veřejnosti, která tuto problematiku nezná, co obnáší sportovně vzdělávací činnost dětí a mládeže ve Sdružení Čech, Moravy a Slezska. Pokud by měl někdo zájem se práci s mladými hasiči věnovat, a nevěděl by, co tato práce obnáší a jaké důležité podmínky musí splňovat kolektiv mladých hasičů, aby se mohl zařadit do her pořádaných Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska. Jak vlastně požární sport, kterému se děti a mládež sdružených v SH ČMS věnují, vznikl, jak se do dnešní doby vyvíjel. Průkopníkem požárního sportu je Hasičský záchranný sbor, což se domnívám, že spousta lidí neví. Soutěže mladých hasičů pořádá především Sdružení Čech, Moravy a Slezska, která je v České republice velkým spolkem, sdružující dobrovolné hasiče v celé zemi. Pod tuto organizaci spadají krajské, okresní sdružení, které jsou složeny z hasičů ve sborech dobrovolných hasičů, které tvoří okrsky. Jednotlivé sbory poté mohou založit kolektiv mladých hasičů, kam chodí děti od 3–18 let. Práce s mladými hasiči je náročná, neboť děti v soutěžích připravených pro ně SH ČMS, jsou jednak sportovní, ale také vědomostní, takže je důležité, aby děti a mládež byli zdatní.

Při práci s dětmi je důležité, aby během schůzek a tréninků neprobíhala pouze příprava na jednotlivé soutěže, ale také aby se děti mohly odreagovat při jiných soutěžích. Při těchto soutěžích je však důležité, aby děti věděli, jaká jsou pravidla soutěží, co dostanou za odměnu či trest. V diplomové práci jsou popsány jednotlivé hry a jejich disciplíny, ve kterých mladí hasiči soutěží v jednotlivých kategoriích. Specifikované informace a údaje jsou vždy rozebrány v daných směrnících, které jsou dostupné jak v tištěné podobě, tak na webových stránkách Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska.

Cíle diplomové práce jsou celkem tři. Prvním cílem je analýza počtu kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice. Počet kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice se během sledovaných let 2017–2020 pohybuje okolo čísla 2500. Nejnižší počet kolektivů byl v roce 2019 a nejvyšší počet v roce 2018, ale pokud se podíváme na počet mladých hasičů registrovaných v ČR je nejvyšší číslo 64 485 v roce 2019, kdy bylo nejméně kolektivů a nejnižší počet mladých hasičů v roce 2018, kdy zase bylo nejvíce registrovaných kolektivů v České republice.

Kolektiv mladých hasičů není limitován maximálním počtem mladých hasičů, proto se mohou ve statistikách taková čísla objevovat. Některé kolektivy mladých hasičů mají například pouze 9 mladých hasičů a některé zase mají i pře 100 mladých hasičů, velmi také záleží na tom, zdali je kolektiv na vesnici či ve městě. Jaká je aglomerace v místě, kde je zaregistrován či pokud jsou v kolektivu děti i z jiných obcí a sborů dobrovolných hasičů. Každý kolektiv je v tomto případě odlišný a s různým počtem mladých hasičů.

Druhým cílem je analyzovat počet kolektivů mladých hasičů účastnících se soutěží pořádaným Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska. Jako u předchozího cíle jsem sledovala období let 2017–2022. Není chybou, že počty kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice za jednotlivé roky a počet kolektivů účastnících se soutěží jsou shodné. Je totiž spousta soutěží pořádaných Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska a stačí se zúčastnit alespoň jedné soutěže a již se účastníte soutěží. Většina kolektivů mladých hasičů se účastní her Plamínek, Plamen či celoroční činnosti dorostu, ale v České republice se najdou i kolektivy které se účastní pouze jedné disciplíny či soutěže. Pokud uvedu příklad: náš kolektiv mladých hasičů nemá dostatek dětí od 3–6 let, přípravku tedy nemáme. V kategorii mladší a starší máme silné ročníky a můžeme tak soutěžit ve hře Plamen. Dorost dříve soutěžil v celoroční činnosti dorostu v kategorii dorostenci, chlapců jsme měli více než dívek, ale momentálně máme jen samé dívky. Druhým rokem tedy soutěží naši mladí hasiči v kategorii dorostenky.

Pro srovnání menší oblasti kolektivů mladých hasičů, jsem ze statistik SH ČMS analyzovala počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS konkrétně ve Středočeském kraji. Jak je vidět, počet kolektivů zapojených do soutěží se od roku 2018 snižuje. Domnívám se, že velkou příčinou snižování se počtu kolektivů zapojených do soutěží SH ČMS bylo covidové období. Během období Covid – 19, byly opatření omezeny kulturní a společenské akce a činnosti. Tato opatření s omezeními se dotkly i kolektivů mladých hasičů, děti a mládež se nemohly scházet na schůzky a tréninky mladých hasičů a také se nesměl shlukovat velký počet lidí, tudíž se nemohly konat soutěže.

Jak již jsem psala výše, kolektiv mladých hasičů se skládá z mladých hasičů, které jsou ve věku 3–18 let. Toto věkové rozhraní se dělí v mladých hasičích do

jednotlivých kategorií a to přípravka, mladší, starší a dorost. Do druhého cíle jsem uvedla údaje ze statistik, počtu družstev mladých hasičů zapojených do soutěží pořádaných SH ČMS. Je tedy patrné, že data o počtu družstev účastnících se soutěží SH ČMS budou vyšší než data kolektivů mladých hasičů účastnících se soutěží SH ČMS. Jak jsem již uvedla ve výsledcích, průměrně vychází tři družstva na jeden kolektiv mladých hasičů.

Posledním cílem diplomové práce je popis soutěží pořádaných složkami Integrovaného záchranného systému pro děti a mládež. Hlavní složky i některé ostatní složky IZS pořádají každoročně v jednotlivých krajích jednodenní akce, během kterých si děti a mládež ze široké veřejnosti mohou zasoutěžit u jednotlivých stanovišť složek IZS. Dále jsou v tento den pro účastníky připraveny ukázky práce jednotlivých složek. Kromě tohoto dne konají jednotlivé složky i jiné soutěže. Některé soutěže mohou děti plnit z pohodlí domova, například výtvarnou soutěž pořádanou Policií České republiky, soutěž o hasičské pohádky a soutěž Mladý záchranář v akci, pořádané Hasičským záchranným sborem České republiky a také jarní soutěž vyhlášenou Zdravotnickou záchrannou službou Jihomoravského kraje.

V diplomové práci jsou také rozhovory vedoucích mladých hasičů, kterých jsem se dotazovala na problematiku týkající se mladých hasičů a práce s nimi. Rozhovory jsou celkem tři a dotazovanými byli 2 muži a jedna žena. Všichni dotazovaní jsou v odborné radě mládeže Okresního sdružení hasičů Příbram ve Středočeském kraji a samozřejmě jsou vedoucími kolektivů mladých hasičů v různých obcích. Jednou z otázek v rozhovoru byla otázka, zdali se domnívají, že stoupá počet dětí a mládeže sdružených v mladých hasičích?. Tuto otázku jsem do rozhovoru použila, abych zjistila, jaký názor na tuto otázku mají i jiní vedoucí, než jsem já a také abych mohla odpovědět na výzkumnou otázku této diplomové práce. Jak jsem se dozvěděla z odpovědí, tak všichni tři dotazovaní mají stejný názor a to, že počet dětí a mládeže sdružených v mladých hasičích klesá. Klesající počet dětí a mládeže sdružených mladými hasiči má hned několik důvodů. Jedním z důvodů bylo omezení činnosti v období onemocnění Covid – 19. Děti, které chodily na kroužek mladých hasičů, tam najednou chodit nemohly, a tak se spousta z nich se usídlila doma u počítačů a zjistily, že vlastně počítač je lepší než nějací mladí hasiči, kde musí běhat a něco se učit. Dalším důvodem je velký počet kroužků, které děti mají. Většinou chlapci navštěvují

kromě mladých hasičů i fotbal, a tak se mladým hasičům věnují během zimních měsíců, kdy nemají tréninky a zápasy fotbalu. Jenže u mladých hasičů jsou soutěže během celého roku, vyjma tedy letních měsíců, kdy jsou prázdniny. A tak je důležité, aby mladí hasiči trénovali během celého roku, neboť se připravují na jednotlivé soutěže, které je čekají. Dalším důvodem, proč děti nechodí na hasiče, jsou rodiče. Velmi často se v našem okrese Příbram stává, že rodiče děti na mladé hasiče „odloží“, aby měli doma klid a nemuseli se jim věnovat. Když uvedu příklad náš kolektiv mladých hasičů, tak financování kroužku mladých hasičů od rodičů je velmi nízko ekonomicky náročné. V našem kolektivu mladých hasičů mladí hasiči platí pouze roční členské příspěvky sboru dobrovolných hasičů, které se pohybují do 200 Kč za rok a pak platí částku do 5 000 Kč za 10denní letní soustředění. Domnívám se, že kroužek mladých hasičů je poměrně levná záležitost, za což jsem ráda, jelikož na kroužek mohou chodit i děti ze sociálně slabších rodin. Pokud si rodiče a děti rozmyslí, že již na mladé hasiče chodit nebudou, většinou to nám vedoucím ani nesdělí, a tak jsou stále evidováni jako mladí hasiči. Takže kolektiv například má spoustu registrovaných mladých hasičů, ale poměrná část jich již aktivně do kolektivu mladých hasičů nechodí.

ZÁVĚR

Sport je pro děti a mládež velmi důležitý. Poslední dobou většina dětí tráví spousty času na mobilních telefonech a u počítačů. Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska pro děti a mládež pořádají různé hry a jejich disciplíny. Děti a mládež soutěží ve hrách za kolektivy mladých hasičů, které jsou ve sborech dobrovolných hasičů.

Tato diplomová práce objasnila problematiku sportovně vzdělávací činnosti dětí a mládeže ve Sdružení Čech, Moravy a Slezska, a informuje širokou veřejnost o činnosti mladých hasičů a náplni práce mladých hasičů. Hasičský záchranný sbor České republiky má za cíl chránit životy, zdraví a majetek před mimořádnými událostmi a také se zapojuje do strategie civilní nouzové připravenosti. Tuto práci jsem si vybrala, neboť mladí hasiči se v dospělosti velmi často věnují i nadále práci v oblasti požární ochrany a ochrany obyvatelstva. Tyto dvě odvětví také spadají do připravenosti obyvatelstva, a proto se domnívám, že je toto téma vhodně vybrané, co se týká oboru civilní nouzová připravenost, které studuji. Díky kroužku mladých hasičů vzděláváme obyvatele České republiky v ochraně obyvatelstva již od mládí.

Čtenář v této diplomové práci nalezne informace týkající se vzniku a postupného vývoje požárního sportu. Dále se dočte o organizaci a struktuře SH ČMS, který právě sdružuje sbory dobrovolných hasičů v celé České republice, ve kterých jsou kolektivy mladých hasičů. Nedílnou součástí práce je zpracována sportovně vzdělávací činnost dětí a v SH ČMS, kde jsou vysvětleny jednotlivé hry a jejich disciplíny, většina mladých hasičů právě soutěží v těchto hrách. Splnění cílů diplomové práce je docíleno zjištěním analýzy statistik ročních výročních zpráv Sdružením hasičů Čech, Moravy a Slezska. Cílem bylo analyzovat počet kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice a analyzovat počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS. Ze statistik za období let 2017–2022 bylo analýzou zjištěno, že počet kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice pomalu roste, ale v období onemocnění Covid – 19, mírně počty registrovaných kolektivů klesly. Činnost mladých hasičů musela být omezena, nyní již vznikají pozvolna nové kolektivy. Stejně vyhodnocení je i u druhé početního cíle, poněvadž počet kolektivů mladých hasičů účastnících se soutěží závisí na počtu kolektivů mladých hasičů registrovaných v České republice. Popisem jednotlivých soutěží a akcí pořádaných složkami Integrovaného

záchranného systému byl naplněn poslední cíl. Soutěží a akcí, které pořádají složky IZS společně či za jednotlivé složky je nespočet. V diplomové práci jsou popsány soutěže Hasičského záchranného sboru, Policie ČR, Zdravotnické záchranné služby a Českého červeného kříže. Díky rozhovorům s vedoucími mladých hasičů byla zodpovězena výzkumná otázka této práce. Po vyhodnocení rozhovorů bylo zjištěno, že počet mladých hasičů v kolektivech mladých hasičů stoupá. Toto zjištění je pro vedoucí mladých hasičů smutné, jelikož nadšení vedoucích pro práci s mladými hasiči, nemůže být rozdáváno velkému počtu dětí a mládeže. Tento problém snižujícího počtu dětí a mládeže v mladých hasičích je z velké míry zapříčiněn dobou, děti jsou stále více na mobilních telefonech a není snadné je pro něco nadchnout. V závěru bych chtěla napsat, že při psaní této práce, jsem se z mé pozice vedoucího mladých hasičů dozvěděla spousty nových informací, ucelila jsem si své znalosti v tomto oboru a doufám, že i pro ostatní, kdo nezná toto odvětví, bude tato diplomová práce přínosem či osvětlením tohoto širokého odvětví sportovně vzdělávací činnosti dětí ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Úkolem této práce je informovat veřejnost o odvětví sportu, který se postupem času dostává do popředí a doufám, že budou stále děti a mládež která bude chtít se mladým hasičům věnovat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Bezpečná cesta do školy. 2024. [online] Policie ČR [cit. 2024-03-20] Dostupné z:
<https://www.policie.cz/clanek/bezpecna-cesta-do-skoly-729549.aspx>

Disciplíny požárního sportu. 2024. [online] Generální ředitelství Hasičského
záchranného sboru ČR [cit. 2024-01-16] Dostupné z:
<https://www.hzscr.cz/clanek/discipliny-pozarniho-sportu.aspx>

HZS ČR, 2023. [online] Wikipedia. [cit. 2023-02-02] Dostupné z:
https://cs.wikipedia.org/wiki/Hasi%C4%8Dsk%C3%BD_z%C3%A1chrann%C3%BD_sbor_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky

Jarní výtvarná soutěž. 2020. [online] Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského
kraje [cit. 2024-03-26] Dostupné z: <https://www.zzsjsmk.cz/aktuality/pripominame-nasi-jarni-soutez-pro-deti-mate-cas-do-10-kvetna>

Kolektiv autorů SH ČMS, 2008. *Učební texty pro vedoucí a instruktory kolektivů
mladých hasičů.*

KRAJSKÁ ODBORNÁ RADA MLÁDEŽE STŘEDOČESKÉHO KRAJE, 2023.
Směrnice Plamínek. Praha: 11 s.

Mezinárodní komise vedoucích mládeže při CTIF, 2012. *Mezinárodní řád pro soutěže
mladých hasičů v disciplínách CTIF.* Amberg: 35 s., 7. vydání

Požární sport, 2024 [online] GŘ HZS ČR. [cit. 2023-02-18] Dostupné z:
<https://www.hzscr.cz/clanek/pozarni-sport-439064.aspx>

Pravidla požárního útoku, 2011 [online] SDH ČISTĚVES. [cit. 2024-02-18] Dostupné
z: <https://sdhcisteves.webnode.cz/products/pravidla-pozarniho-utoku/>

SDRUŽENÍ HASIČŮ ČMS, 2022. *Směrnice celoroční činnosti dorostu SH ČMS.*
Praha: Carter Reproplus s.r.o, 65 s

SDRUŽENÍ HASIČŮ ČMS, 2022. *Směrnice hry Plamen.* Praha: Carter Reproplus s.r.o,
113 s.

SDRUŽENÍ HASIČŮ ČMS, 2018. *Výroční zpráva SH ČMS za rok 2017*. Praha: Carter Reproplus s.r.o,

SDRUŽENÍ HASIČŮ ČMS, 2019. *Výroční zpráva SH ČMS za rok 2018*. Praha: Carter Reproplus s.r.o,

SDRUŽENÍ HASIČŮ ČMS, 2020. *Výroční zpráva SH ČMS za rok 2019*. Praha: Carter Reproplus s.r.o,

SDRUŽENÍ HASIČŮ ČMS, 2021. *Výroční zpráva SH ČMS za rok 2020*. Praha: Carter Reproplus s.r.o,

SDRUŽENÍ HASIČŮ ČMS, 2022. *Výroční zpráva SH ČMS za rok 2021*. Praha: Carter Reproplus s.r.o,

SDRUŽENÍ HASIČŮ ČMS, 2013. *Výroční zpráva SH ČMS za rok 2022*. Praha: Carter Reproplus s.r.o,

Směrnice činnosti s kolektivy mladých hasičů. 2019 [online]. SH ČMS [cit. 2024-02-20]
Dostupné z: <https://mladez.dh.cz/index.php/dokumenty/686-smernice-cinnosti-s-kolektivy-mladych-hasicu-2>

SOŠ PO A VOŠ PO, 2024. [online] GRH HZS ČR. [cit. 2023-02-02] Dostupné z:
<https://www.hzscr.cz/clanek/stredni-odborna-skola-pozarni-ochrany-a-vyssi-odborna-skola-pozarni-ochrany-ve-frydku-mistku.aspx>

Soutěže Mladých zdravotníků. 2024. [online] Český červený kříž [cit. 2024-03-16]
Dostupné z: <https://www.cervenykriz.eu/souteze-mladych-zdravotniku>

Stanovy SH ČMS. 2021. [online]. SH ČMS [cit. 2024-01-15] Dostupné z:
https://www.dh.cz/images/Dokumenty/Vnitroorganizacni/Stanovy_SH_%C4%8CMS_2021/Stanovy_SH_CMS_9.7.2021_-_podepsane.pdf

ÚSTŘEDNÍ ODBORNÁ RADA MLÁDEŽE SH ČMS, 2023. *Rámcové organizační zabezpečení Závod hasičské všestrannosti a brannosti*. Praha: 47 s.

Vzdělání členů SH ČMS: Odměna a trest, 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-12-10]
Dostupné z:
<https://www.vzdelavani.dh.cz/publicCourse?id=68&head=192&subhead=547>

Vzdělání členů SH ČMS: Od mladých požárníků k mladým hasičům od roku 1990, 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-11-18] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=165&subhead=451>

Vzdělání členů SH ČMS: Osobnost, 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-12-16] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=193&subhead=551>

Vzdělání členů SH ČMS: Osobnost vedoucího dětského kolektivu, 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-12-05] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=192&subhead=546>

Vzdělání členů SH ČMS: Pedagogika, 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-12-01] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=192>

Vzdělání členů SH ČMS: Periodizace vývoje lidského jedince, 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-12-16] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=193&subhead=552>

Vzdělání členů SH ČMS: Počátky práce s mládeží u dobrovolných hasičů v minulém století (do roku 1918), 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-11-05] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=165&subhead=447>

Vzdělání členů SH ČMS: Práce s mládeží v období Československé republiky (1918 – 1938), 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-11-11] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=165&subhead=447>

Vzdělání členů SH ČMS: Psychologie, 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-12-15] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=193>

Vzdělání členů SH ČMS: Rozdíl mezi děvčaty a chlapci, 2014. [online] SH ČMS. [cit. 2023-12-18] Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=68&head=193&subhead=553>

Zákon č. 320/2015, Sb., O Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)

Zákon č. 239/2000, Sb., O Zákon o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů

XXIV International young firefighters competition 2024. 2023. [online] Fire Brigade in Trentino [cit. 2024-03-01] <https://www.ctif2024.com/>

SEZNAM ZKRATEK

CTIF - Comité Technique International de Prévention et D'extinction du Feu

ČR – Česká republika

ČSPO – Československý svaz požární ochrany

ČSR – Československá republika

DIN – druh spojky

HZS – Hasičský záchranný sbor

IZS – Integrovaný záchranný systém

KHS – Krajské sdružení hasičů

KORM – Krajská odborná rada mládeže

MH – Mladý hasič

OORM – Okresní odborná rada mládeže

ORM – Odborná rada mládeže

OSH – Okresní sdružení hasičů

PET - Polyethylentereftalát

PHP – Přenosný hasicí přístroj

ROTT - druh spojky

SDH – Sbor dobrovolných hasičů

SH ČMS – Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska

SPO – Svaz požární ochrany

SŠ – Střední škola

ZHVB – Závod hasičské všestrannosti a brannosti

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 počet kolektivů MH v mezinárodní soutěži CTIF (zdroj: vlastní)	66
Graf 2 Počet kolektivů MH v jednotlivých krajích ČR v mezinárodní soutěži CTIF (zdroj: vlastní).....	67
Graf 3 Počet kolektivů MH registrovaných v České republice (zdroj: vlastní).....	72
Graf 4 Počet členů MH v období 2017–2022 (zdroj: vlastní)	73
Graf 5 počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS v období 2017–2022 (zdroj: vlastní).....	73
Graf 6 počet kolektivů účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS ve Středočeském kraji (zdroj: vlastní)	74
Graf 7 počet družstev MH a dorostu účastnících se soutěží pořádaných SH ČMS (zdroj: vlastní)	75

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Znak HZS ČR (zdroj: HZS.CR.CZ, 2024).....	12
Obrázek 2 Logo SH ČMS (zdroj: SH ČMS, 2024)	13
Obrázek 3 Znak SH ČMS (zdroj: SH ČMS, 2024).....	13
Obrázek 4 Směrnice Plamínek – příprava (zdroj: SH ČMS, 2022).....	28
Obrázek 5 štafeta požárních trojic (zdroj: SH ČMS, 2022).....	29
Obrázek 6 štafeta 3 x 50 metrů s překážkami (zdroj: SH ČMS, 2022)	30
Obrázek 7 štafeta CTIF (zdroj: SH ČMS, 2022)	31
Obrázek 8 útok se džberovou stříkačkou (zdroj: SH ČMS, 2022)	32
Obrázek 9 Logo hry Plamen (zdroj: SH ČMS, 2022).....	36
Obrázek 10 Rozložení materiálu na základně (zdroj: sdhcisteves.cz, 2011).....	37
Obrázek 11 Schéma požárního útoku (zdroj: SH ČMS, 2022).....	39
Obrázek 12 Schéma požárního útoku CTIF (zdroj: SH ČMS, 2022).....	41
Obrázek 13 Schéma 4 x 60 m (zdroj: SH ČMS, 2022).....	43
Obrázek 14 Schéma 400 metrů štafetový běh s překážkami CTIF (zdroj: SH ČMS, 2022)	45
Obrázek 15 Schéma štafety požárních dvojic (zdroj: SH ČMS, 2022)	46
Obrázek 16 Schéma běhu na 60 m s překážkami (zdroj: SH ČMS, 2022).....	47
Obrázek 17 Směrnice celoroční činnosti dorostu SH ČMS (zdroj: SH ČMS, 2022)	48
Obrázek 18 Nákres púlspojky (zdroj: SH ČMS, 2022)	49
Obrázek 19 Schéma požárního útoku – dorost (zdroj: SH ČMS, 2022).....	51
Obrázek 20 Schéma štafety 4 x 100 m (zdroj: SH ČMS, 2022).....	53
Obrázek 21 Schéma běhu na 100 m s překážkami (zdroj: SH ČMS, 2022).....	54
Obrázek 22 Schéma běhu na 100 m s PHP (zdroj: SH ČMS, 2022)	54
Obrázek 23 Rámcové organizační zabezpečení pro ZHV B (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)	55
Obrázek 24 Schéma stanoviště střelby ze vzduchovky (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)	58
Obrázek 25 topografické a turistické značky (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)	59
Obrázek 26 značky stopy, stromy a rostliny (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)	59
Obrázek 27 Vybrané uzly (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023).....	60
Obrázek 28 Trojúhelník hoření (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023)	61
Obrázek 29 grafické značky technických prostředků (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023) .	61

Obrázek 30 Tísňová volání - situace, telefonní číslo (zdroj: ÚORM SH ČMS, 2023) ..	63
Obrázek 31 Logo XXIV. ročníku mezinárodní soutěže CTIF pro mladé hasiče (zdroj: ctif2024, 2023).....	64